Luca - comentarii F. B Hole

În primele versete ale Evangheliei sale, Luca declară scopul pe care şi l-a propus scriind-o. El doreşte să aducă certitudine duhului unui anume păgân convertit. Dumezeu îi dăduse lui Luca o cunoaştere deplină a tuturor lucrurilor de la început, de aceea acum le scrie „în ordine”: vom vedea, pe măsură ce înaintăm, că uneori lasă deoparte ordinea istorică pentru a prezenta lucrurile într-o ordine morală şi spirituală. Înţelegerea acestei ordini morale şi spirituale, adăugată prezentării ordonate a acestor fapte, ar trebui să-i aducă certitudinea lui Teofil, şi ne-o va aduce şi nouă. Vedem aici cum certitudinea este legată de Sfintele Scripturi: Cuvântul Lui Dumnezeu. Dacă nu am avea Sfintele Scripturi, nu am fi siguri de nimic.

Primul şi al doilea capitol ne prezintă faptele cu privire la naşterea Lui Hristos ca şi imaginile legate de rămăşiţa evlavioasă din Israel, această rămăşiţă din care, după carne, a ieşit Hristosul. Prima imagine în versetele 5-25 este cea a preotului Zaharia şi a soţiei lui, Elisabeta. Ei erau „drepţi înaintea Lui Dumnezeu” şi putem deduce din aceasta că viaţa lor era caracterizată de credinţă şi deci şi de ascultarea de poruncile legii. Totuşi, când un înger îi spune lui Zaharia că soţia lui, înaintată în vârstă şi sterilă, va naşte un fiu, cere să-i fie dat un semn în sprijinul Cuvântului simplu al Lui Dumnezeu. În aceasta, arată prea bine că este un „credincios necredincios” deşi conform neamului său, pentru că „iudeii în adevăr, cer semne” (1 Corinteni 1:22). Şi suportă pedeapsa în guvernare, pentru că semnul acordat este pierderea vorbirii. Dar acest semn este cât se poate de oportun. Psalmistul spusese: „Am crezut, de aceea am vorbit” (Psalmul 116:10). Zaharia nu a crezut, de aceea nu poate vorbi.

Îngerul îi vesteşte lui Zaharia că fiul lui va fi mare înaintea Domnului şi va fi umplut de Duhul Sfânt, astfel încât „În duhul şi puterea lui Ilie”, „să pregătească pentru Domnul un popor binevoitor”. În versetele 6, 9, 11, 15, 16 şi 17, „Domnul” este echivalentul lui „Cel veşnic” din Vechiul Testament: de aceea venirea Lui Mesia va fi venirea Domnului.

Trebuiau să fie pe pământ oameni gata să-L primească pe Hristos când avea să vină. Această Evanghelie ne prezintă deci la început un preot evlavios împlinind ritualurile legii în templu, şi primind o promisiune cu privire la un popor care aşteaptă venirea lui Mesia pe pământ. Trebuie să acordăm o atenţie deosebită a acestui punct, pentru că vom vedea că această Evanghelie ne face să trecem de la lege la har şi de la pământ la cer, atât de bine încât se termină prin harul vestit tuturor naţiunilor şi prin venirea lui Hristos în ceruri, unde Îşi va lua slujba de mare preot. În capitolul 1 preotul pământesc este mut. În ultimele versete din Evanghelie, oamenii care vor fi preoţi în noua dispensaţie a Duhului Sfânt sunt în templu şi nicidecum muţi: Îl laudă şi Îl binecuvintează pe Dumnezeu. În versetele 26-38 îngerul îi vesteşte Mariei zămislirea şi naşterea Fiului ei. Maria este vasul ales pentru acest mare eveniment. Trebuie să relevăm pe scurt câteva detalii foarte importante. În primul rând versetul 31 declară fără echivoc că acest Fiu este cu adevărat Om „venit din femeie” conform Galateni 4:4.

În al doilea rând, versetele 32 şi 33 declară că El este mult mai mult decât un om obişnuit. El este „mare” cum nimeni nu a fost vreodată, pentru că este Fiu al Celui Preaînalt. Este chemat să fie împărat peste casa lui Iacov şi să primească o împărăţie care rămâne pentru totdeauna. Remarcăm că până aici nu există nici o aluzie la orice ar fi în afara acestei aşteptări a Lui Mesia, care îşi avea temeiul în profeţiile Vechiului Testament. Fiul Celui Preaînalt venea pentru a domni, şi nimic în mesaj nu preciza că această domnie nu se va întemeia imediat.

O dificultate se prezintă duhului Mariei, pe care o exprimă în versetul 34. Copilul care avea să vină trebuia să-l aibă pe David ca tată şi totuşi să fie Fiul Celui Preaînalt! Maria nu cere un semn, pentru că acceptă cuvintele îngerului, ci o explicaţie. Cum se va întâmpla aceasta? Întrebarea Mariei şi răspunsul îngerului la versetele 35-37 declară clar - al treilea punct - realitatea naşterii miraculoase a Lui Isus şi caracterul cu totul supranatural al naşterii Lui umane.

Avea să fie o intervenţie a Duhului Sfânt pentru zămislirea Sfântului, apoi puterea Celui Preaînalt urma să o umbrească pe Maria - operaţie care urma să fie, credem - până la naşterea Sfântului pentru a o proteja. Un vas de carne şi de sânge avea să fie astfel pregătit pentru întruparea Fiului lui Dumnezeu. El este cu adevărat Fiul lui David, cum arată sfârşitul versetului 32, dar Romani 1:3 arată că este Fiul Lui Dumnezeu care a devenit Fiul lui David după carne. În versetul 35 din capitolul nostru nu este articol înaintea lui „Fiu al Lui Dumnezeu” - „Sfântul” ... va fi numit „Fiu al lui Dumnezeu” - aceasta arată caracterul mai degrabă decât Persoana Însăşi. Când Fiul lui Dumnezeu a devenit Fiul lui David prin intermediul Mariei, a existat o desfăşurare a puterii Lui Dumnezeu astfel încât „Sfântul” născut din Maria a fost „Fiu al lui Dumnezeu” în caracter, şi în consecinţă vasul care se potrivea întrupării Lui. Era un miracol de prima ordine, dar îngerul spusese: „nici un lucru nu va fi imposibil la Dumnezeu”.

Credinţa Mariei şi supunerea ei la buna plăcere a lui Dumezeu cu privire la ea reies minunat în versetul 38. Versetele 39-45 arată evlavia şi duhul de profeţie care o caracterizează pe Elisabeta, pentru că văzând-o pe Maria, recunoaşte în aceasta pe „mama Domnului meu”. Ea este plină de Duhul Sfânt şi Îl recunoaşte pe Isus ca pe Domnul ei chiar înainte de naşterea Lui, exemplu instructiv a ceea ce se spune în 1 Corinteni 12:3.

Apoi avem în versetele 46-55 cântarea Mariei cu accente profetice. Aceasta este făcută de convingerea pe care o are Maria despre îndurarea extraordinară al cărei obiect este ea în poziţia ei smerită. Deşi descinde din David, nu este decât logodnica unui tâmplar umil din Nazaret. În îndurarea al cărei obiect este, ea vede dovada că cei care se tem de Dumenzeu vor fi înălţaţi şi cei mândri şi puternici din această lume vor fi risipiţi. Ea înţelege, mai mult că venirea copilului ei avea să fie împlinirea promisiunii făcute lui Avraam - promisiune necondiţionată a lui Dumnezeu - departe de ea gândul că Israel ar fi meritat ceva sub legământul promisiunii. Cei cărora le fusese foame sunt umpluţi de bunătăţi, bogaţii sunt scoşi afară fără nimic. Dumnezeu lucrează întotdeauna astfel.

Să nu uităm să remarcăm că Maria vorbeşte de „Dumnezeu, Mântuitorul meu”. Deşi a fost mama Mântuitorului nostru, ea însăşi îşi găsea Mântuitorul în Dumnezeu. La timpul aşteptat, fiul li s-a născut lui Zaharia şi Elisabetei, şi în momentul circumciziei copilului gura lui Zaharia s-a deschis. El scrie: „Ioan este numele lui”, arătând că acum acceptă fără rezervă cuvântul îngerului şi că astfel numele fiului său este chestiune reglată. Crede în sfârşit, deşi este o credinţă care urmează vederii - după felul iudaic. În consecinţă Zaharia încetează de a fi mut, Îl laudă pe Dumnezeu şi, umplut de Duhul Sfânt, profeţeşte. Este frapant să remarcăm că, deşi acestă profeţie este motivată de naşterea fiului său Ioan, acest copil ocupă în duhul lui Zaharia doar un loc secundar şi neglijabil. Marea temă a cuvintelor lui este Hristosul lui Dumnezeu care urma să Se nască. El pune toate lucrurile la locul lor cuvenit, consecinţă a faptului că era umplut de Duhul, care Îl măreşte întotdeauna pe Hristos. Dacă Zaharia s-ar fi exprimat pur şi simplu în entuziasmul cauzat de naşterea acestui fiu nesperat, ar fi vorbit mai ales sau numai de

acest fiu şi de funcţia lui înaltă de profet la care era chemat.

Vorbeşte de venirea lui Hristos ca şi cum ar fi avut deja loc şi îi celebrează efectele ca şi cum s-ar fi realizat deja. Aceasta este caracteristic profeţiei: el vorbeşte ca fiind deja împlinite, de lucrurile care, din punct de vedere istoric sunt încă viitoare. Pe moment, profetul este transportat în duhul lui în afara oricărei consideraţii de timp. În apariţia iminentă a lui Hristos, Zaharia Îl vedea pe Domnul, Dumnezeul lui Israel vizitându-şi poporul pentru a-l răscumpăra. Mântuirea pe care o aducea, îi elibera pe ai Săi de toţi duşmanii lor şi le permitea să-L slujească în toată libertatea, sfinţenia şi dreptatea în toate zilele vieţii lor. Şi toate acestea erau împlinirea promisinii Sale şi a jurământului Său faţă de Avraam. Să remarcăm cum Duhul Sfânt îl inspiră pe Zaharia ca să vorbească de promisiunea necondiţionată făcută lui Avraam, exact cum făcuse Maria. Binecuvântarea lui Israel se va clădi pe acestă bază şi nu pe cea a legământului legii. În toate aceste evenimente, încă nu observăm o distincţie netă între prima şi a doua venire a lui Hristos. Versetele 68-75 privesc cu atenţie lucruri care nu se vor împlini în toată accepţiunea lor decât la a doua Sa venire. Este exact că Hristos a împlinit răscumpărarea la prima Sa venire, dar este o răscumpărare prin sânge, şi nu prin putere. Este foarte adevărat că sfinţenia şi dreptatea cu care poporul lui Israel, restaurat şi eliberat, va sluji Dumnezeului Său în timpul mileniului glorios, se vor baza pe lucrarea crucii. Cu toate acestea, în aceste versete, cele două veniri sunt considerate ca un tot.

Versetele 76-77 se referă direct la Ioan, care tocmai se născuse. El va merge înaintea feţei Domnului pentru a-I pregăti căile. Va da poporului Său cunoştinţa mântuirii prin iertarea păcatelor lor. Este ceea ce a făcut, cum este indicat în versetul 3 din capitolul 3 în relaţia cu botezul pe care îl predica. Să remarcăm că aici „poporul Său” ia un sens destul de nou, nu Israel ca naţiune, ci cei care alcătuiau rămăşiţa credincioasă în mijlocul acestui popor. Totul se găseşte pe terenul îndurării chiar pentru Ioan şi slujirea lui asemănătoare celei a lui Ilie. Este „iertarea păcatelor lor, datorită adâncului îndurării Dumnezeului nostru.”(v. 77 şi 78).

În versetele 78 şi 79, Zaharia revine la venirea lui Hristos, şi evident totul se situează pe terenul acestei îndurări, pentru că expresia „în care” leagă ce urmează de bunătatea menţionată chiar înainte. „Răsăritul din înălţime” este o descriere a lui Hristos deosebit de frumoasă. Am putea înlocui „Răsărit” prin „Zorii zilei” sau „Răsăritul soarelui”. Venirea lui Hristos marca în adevăr răsăritul unei zile noi. Omul pe pământ a văzut întotdeauna soarele care se ridică la orizont. Această ridicare a soarelui coboară „din înălţime”. Duhul lui Dumnezeu îl împinge pe Zaharia, să vestească răsăritul unei zile noi, deşi frumuseţea ei extraordinară este încă ascunsă ochilor lor.

El înţelege cu toate acestea că această zi va introduce totodată lumina şi pacea pentru oameni.Şi aici începe de fapt să vorbească de lucruri care şi-au găsit împlinirea fericită la prima venire a lui Hristos. Când a început slujba publică a lui Hristos, lumina a început să strălucească şi calea păcii a fost cu adevărat stabilită prin moartea şi învierea Sa: cale pe care ucenicii au fost conduşi la fel de repede după aceea. Profeţia lui Zaharia se termină pe această notă de o frumuseţe remarcabilă. Prima menţiune pe care o avem despre Zaharia îl arată ca pe un om tulburat şi temător. Ultimul cuvânt despre el pe care îl raportează Scriptura este „pace”. Prin credinţă, văzuse venirea Mântuitorului, asemenea răsăritului unei zile noi de binecuvântare şi aceasta schimbă tot.

Versetul 80 rezumă toată viaţa lui Ioan până la începutul slujbei lui Dumnezeu. Se ocupă de el în secret în pustiuri, instruindu-l în vederea slujbei solemne care va fi a sa în zilele viitoare: predicarea pocăinţei.

Începutul acestui capitol arată cum Dumnezeu poate folosi pe cei mari ai pământului - fără ştirea lor - pentru împlinirea planurilor Lui. Cazul despre care este vorba aici este cu atât mai remarcabil cu cât decretul lui August nu a fost executat imediat ci a fost amânat până la perioada în care Quirinius a avut guvernarea Siriei. Profeţia indicase totuşi că Mesia trebuia să Se nască la Betleem şi decretul împăratului soseşte la momentul potrivit pentru a-i face pe Iosif şi Maria să urce la Betleem, deşi o întârziere a intervenit mai târziu pentru recensământul însuşi. Fără îndoială din cauza acestei perturbări hanul era plin. Faptul că Hristos S-a născut în iesle dovedeşte sărăcia lui Iosif şi a Mariei, banii putând întotdeauna - ieri ca şi astăzi - să înlăture lipsa de confort. Cu toate acestea, acesta este un simbol al locului exterior lumii şi spre gloria Sa, pe care Hristos avea să-l ocupe de la început.

Versetele 8-20 se ocupă de episodul cu privire la păstori. Cunoaştem atât de bine acest fapt prin cântările şi cântecele de Crăciun, încât suntem poate în pericol să nu le înţelegem întreaga importanţă. Păzirea turmelor, nu era o ocupaţie prea preţuită în acele zile. Şi păstorii care păzeau turmele în timpul nopţii, nu aveau competenţa celor care se ocupau de ele ziua. Acestor oameni umili şi ignoraţi la extrem, li s-au arătat îngerii. Secretul cerului cu privire la venirea Mântuitorului este dezvăluit unor oameni atât de neînsemnaţi ca aceştia!

Aceasta pare şi mai extraordinar când comparăm acest capitol cu Matei 2. În Evanghelia după Matei scena petrece printre cei mari din Ierusalim: împăratul Irod, curtenii lui, marii preoţi şi scribii, dar toţi aceştia ignoră complet acest eveniment minunat timp de luni de zile şi încă nu aud vorbindu-se de el decât prin magii de la Răsărit care sosesc la Ierusalim, personaje complet străine naţiunii lui Israel. Explicaţia ne este dată de cuvintele psalmistului: „Domnul se destăinuie celor care se tem de El.” (Psalmul 25:14). Dumnezeu nu se uită la înfăţişare, ci ţine sema de cei care sunt smeriţi şi drepţi cu inima înaintea Lui. De aceea nu ţine cont de cei mari din Ierusalim şi trimite îngeri la aceşti păstori dispreţuiţi care îşi păzesc turma în timpul strajei nopţii pentru a le face cunoscută taina celor divine. Aceşti câţiva păstori făceau parte din rămăşiţa evlavioasă care aştepta pe Mesia, cum ne arată apoi cuvintele şi faptele lor.

Mai întâi vine mesajul îngerului şi apoi lauda oştirii cereşti. Dacă mesajul era un mare motiv de bucurie, este pentru că Mesia venea ca Mântuitor. Israeliţii avuseseră legislatorul şi profeţii, dar acum venise Mântuitorul, şi un Mântuitor atât de mare încât era Hristos, Domnul. Această veste bună este pentru „tot poporul”: pentru moment nu se adresează dincolo de cercul lui Israel. Semnul anunţând acest eveniment extraordinar este astfel încât nimeni nu l-ar fi putut concepe vreodată. Oamenii s-ar fi putut aştepta să vadă un om de război, puternic, aşezat pe un tron în ţinută de gală. Semnul este un prunc înfăşat şi culcat într-o iesle. Dar este un semn vestind în ce fel şi în ce duh Domnul avea să Se apropie de oameni.

Laudele îngerilor - descrise în versetul 14 - nu sunt exprimate decât în puţine cuvinte, cuvinte pline de sens. Ele descriu ultimele consecinţe care trebuiau să decurgă din venirea acestui prunc.

Dumnezeu va fi glorificat în cele preaînalte, centru al puterii Sale, chiar locul unde cea mai mică discreditare aruncată asupra Numelui Său ar fi resimţită cel mai puternic. Pe pământ, unde de la cădere, războaie şi certuri nu încetează, pacea va fi stabilită. Dumnezeu Îşi va găsi „în oameni bună plăcere”. Din momentul când a apărut păcatul, Dumnezeu nu Şi-a găsit plăcerea nici în Adam nici în descendenţa lui: dar iată-L acum pe Cel a cărui natură omenească este altfel decât cea a lui Adam, graţie naşterii Lui miraculoase, ceea ce a fost prezentat clar în primul capitol. În El, buna plăcere a lui Dumnezeu se găseşte în cel mai înalt grad, cum se va găsi în oamenii care sunt în El, ca roade ale lucrării Lui:

consecinţă minunată, într-adevăr!

La toate acestea, păstorii dau răspunsul credinţei. Ei nu spun: „Să mergem ... şi să vedem dacă lucrul acesta a avut loc” ci „să vedem lucrul acesta care a avut loc”. Se duc în grabă şi văd Pruncul cu ochii lor. Apoi aduc mărturie altora. Ei pot spune atunci: „Dumnezeu a spus aceasta şi noi am văzut” - ei dezvăluie ce le-a făcut cunoscut Domnul şi lucrurile la care au fost personal martori. O asemenea mărturie nu poate decât să aibă efect. Mulţi se mirau, şi Maria păstrează în minte aceste lucruri, cumpănindu-le în mintea ei; pentru că este clar că ea însăşi nu înţelege întreaga importanţă a acestor evenimente. Cât priveşte păstorii, după exemplul îngerilor, Îl glorifică şi Îl laudă pe Dumnezeu. Astfel, în această mare ocazie, lauda izbucneşte la fel de bine pe pământ ca şi în cer. Şi nu putem crede că, în lauda acestor oameni umili de aici jos, era o notă care lipsea laudei îngerilor puterii Lui în cer. În versetele 21-24, ne este dat să vedem că tot ce poruncea legea a fost împlinit cu privire la Copilul Sfânt. Când acesta este înfăţişat Domnului în templu, se află acolo pentru a-L întâmpina - călăuziţi de Duhul lui Dumnezeu - doi bătrâni, care umblă în teamă de Domnul. Am remarcat întru-un paragraf precedent cum cei mari din Ierusalim erau absolut străini de gândurile lui Dumnezeu şi nu aveau nici o cunoştinţă de El; din contră, erau cei care aveau relaţii cu El şi au fost curând la curent cu vestea cea mare, chiar dacă nu le-a apărut un înger. Duhul Sfânt este peste Simeon şi, prin Duhul, nu numai că ştie că înainte de a muri, Îl va vedea pe Hristos Domnul, ci în plus, soseşte la templu în momentul precis când Copilul Isus este acolo. Este ceea ce se întâmplă şi cu Ana. Ora vizitei ei este dirijată de sus, astfel încât să-L vadă pe Domnul.

Citind versetele 28-35, simţim cât de mişcătoare a trebuit să fie această scenă. Bătrânul se adresează mai întâi Lui Dumnezeu, apoi Mariei. El este acum gata să plece în pace pentru că a văzut mântuirea Domnului în Copilul Sfânt. De fapt, el merge mai departe ca îngerul, pentru că recunoaşte că mântuirea lui Dumnezeu a fost pregătită „înaintea feţei tuturor popoarelor” (De această dată cuvântul „popor” este la plural). Nu numai că Isus avea să fie gloria lui Israel, ci şi o lumină pentru a-i lumina pe păgâni. Lui Simeon i se descoperă că harul avea să se răspândească dincolo de limitele restrânse ale lui Israel.

Îi este de asemenea relevat că Hristosul a venit pentru a fi „un semn de împotrivire”. Poate că o vedea nedesluşit, dar era acolo, umbra crucii, când sabia străpungea sufletul Mariei - ceea ce aflăm din cuvintele lui Simeon pentru Maria.

Poate ne mirăm că Simeon, căruia îi fusese acordat să trăiască până ce efectiv, Îl ţine pe Mântuitorul în braţele sale, este atât de dispus „să plece ... în pace”. Ne-am fi putut aştepta să fi resimţit o decepţie cruntă: vedea cum Dumnezeu începea să intervină şi totuşi el trebuia să părăsească această scenă înainte ca această intervenţie să se termine. Dar în mod vădit, îi este dat, ca profet, să prevadă că Hristosul va fi respins. De aceea nu aşteaptă gloria într-un viiitor apropiat şi este gata să plece.

El vesteşte că acest Copil va pune pe Israel la încercare. Mulţi care erau sus aveau să cadă şi cei care erau înjosiţi şi disprețuiţi aveau să se ridice. Şi cum Hristosul avea să cunoască împotrivirea şi să fie respins, gândurile multor inimi aveau să fie descoperite în clipa în care aveau sa fie respins, gândurile multor inimi aveau să fie descoperite în clipa în care aveau sa-L întâlnească. În prezenţa Lui Dumnezeu, toţi oamenii sunt obligaţi să se arate aşa cum sunt cu adevărat: de aceea acest caracter cu privire la Hristos este un omagiu involuntar dumnezeirii Sale. Mai mult, Maria însăşi va fi străpunsă de durere ca de o sabie: cuvânt care şi-a găsit împlinirea când stătea aproape de cruce.

Ana, foarte înaintată în vârstă, completează acest foarte frumos tablou al rămăşiţei evlavioase în Israel. Ea slujea neîncetat lui Dumnezeu şi, când L-a văzut pe Hristos, „vorbea despre El”.

În punctul în care am ajuns, putem rezuma caracteristicile marcate ale tuturor acestor suflete evlavioase.

Puterea păstorilor este o ilustrare a credinţei care îi animă. Ei acceptă imediat cuvântul care le este adresat prin intermediul îngerului, apoi ceea ce văd confirmă acest cuvânt, şi în sfârşit glorifică şi laudă pe Dumnezeu. Maria este un suflet îndemnat să revină şi să mediteze asupra lucrurilor pentru înţelegerea cărora se bazează pe Dumnezeu (versetul 19).

Simeon Îl aşteaptă pe Hristosul, învăţat de Duhul lui Dumnezeu şi sub puterea Lui. Aşteptarea lui primeşte satisfacţie deplină când Îl întâlneşte pe Hristos şi profeţeşte cu privire la El.

Ana slujea lui Dumnezeu neîncetat şi a adus mărturie despre Hristos de când L-a întâlnit.

În ultimul rând, o grjă extremă a fost depusă împlinirii tuturor detaiilor cu privire la Hristos, cum poruncea legea Domnului. De cinci ori se declară că legea a fost respectată (în versetele 22, 23, 24, 27, 39). Această trăsătură remarcabilă trebuie probabil să-i fie atribuită lui Iosif, soţul Mariei - această ascultare atentă de Cuvântul lui Dumnezeu.

Noi înşine aşteptăm acum a doua venire a Domnului. Ce minunat ar fi dacă ne-am distinge prin aceste caractere remarcabile.

Versetul 40 acoperă primii doisprezece ani din viaţa Domnului nostru: aflăm acolo cum creşterea normală a trupului şi a duhului, proprie speciei umane, îl caracterizează şi pe Domnul: mărturie a umanităţii Lui adevărate.

Acesta se mai subliniază prin ceea ce întrevedem despre El când avea doisprezece ani. Nu-i învăţa pe învăţători, ci îi asculta şi îi întreba în aşa fel încât aceştia se minunau de răspunsurile Lui. Şi aici Îl vedem arătând perfect atitudinea care se potriveşte unui copil de această vârstă, şi în acelaşi timp şi trăsături supranaturale. Răspunsul pe care i l-a dat mamei Lui arată în aceeaşi măsură că avea cunoştinţă de misiunea Lui. Cu toate acestea, timp de mulţi ani, avea să-Şi păstreze poziţia de supunere înaintea lui Iosif şi a Mariei, arătând astfel desăvârşirea naturii lui omeneşti în cursul acestei perioade din viaţa Lui.

Începutul slujbei lui Ioan este arătată cu mare precizie în primele două versete. Aflăm că lucrurile erau cu totul anormale: guvernarea era în mâinile păgânilor, şi chiar în Israel domnea dezordinea, pentru că erau doi mari preoţi în loc de unul singur. De aceea chemările la pocăinţă domină în predicarea lui Ioan. Profeţii de altădată pledaseră cu Israel pentru a-l aduce înapoi la legea călcată. Ioan nu mai acţionează astfel: la pocăinţă cheamă mulţimile. Israeliţii trebuiau să recunoască: pe terenul legii erau pierduţi fără speranţă şi locul lor era în moarte, în apele botezului, predica Ioan. Acesta era „un botez al pocăinţei spre iertarea păcatelor”. Dacă îl ascultau pe Ioan şi se pocăiau, erau moralmente gata să primească iertarea păcatelor pe care o aducea Cel care avea să vină. Astfel calea ar fi fost netezită înaintea Domnului.

Să remarcăm cum acest citat din Isaia vorbeşte de venirea Domnului, şi cum este vădit că această venire a Domnului şi-a găsit împlinirea în Isus. Versetul 5 exprimă acelaşi adevăr pe care l-am văzut în versetele 52 şi 53 din Capitolul 1 şi în versetul 34 din Capitolul 2, numai exprimat în mod mai figurat. Versetul 6 arată că din cauză că Cel care avea să vină nu era mai puţin decât Domnul, mântuirea pe care avea

să o aducă nu va fi limitată la graniţele restrânse ale lui Israel ci va fi anunţată oricărei făpturi. Harul avea să vină şi să se răspândească în toate direcţiile. Acest har este una din temele particulare ale Evangheliei după Luca.

Dar Ioan nu predica numai pocăinţa în mod general, face din ea şi o chestiune foarte limpede şi personală. Mulţimile se îndreptau spre el şi botezul lui era pe cale de a le provoca un entuziasm exagerat, aproape de a deveni o distracţie pe gustul zilei. Lucrurile se petrec exact la fel astăzi: orice poruncă religioasă, de exemplu botezul, degenerează foarte uşor într-un fel de sărbătoare generală. Este evident că Ioan nu se temea nicidecum ca-şi răneşte ascultătorii şi că îşi pierde popularitatea. Nimic nu putea fi mai energic decât cuvintele lui relatate în versetele 7-9. El spune foarte clar oamenilor ce sunt; îi avertizează cu privire la mânia care vine; cere pocăinţa adevărată care aduce roade. Le arată că nici un privilegiu religios nu le va folosi, pentru că Dumnezeu va judeca lucrurile chiar din rădăcină. Securea avea să-şi facă lucrarea, nu să cureţe ramurile ci să lovească la rădăcină pentru a doborî tot pomul: şi avea aici o imagine foarte realistă a ceea ce se va împlini, nu în executarea unei judecăţi exterioare ca cea care va marca venirea a doua, ci în această judecată morală care a fost făcută la cruce. Venirea a doua va fi caracterizată prin focul care va mistui pomul mort - prima venire duce la cruce, unde sentinţa judiciară a condamnării a fost promulgată împotriva lui Adam şi a rasei lui: cu alte cuvinte, pomul a fost doborât.

Ioan cere fapte, nu cuvinte, ca roade practice ale pocăinţei, şi aceasta duce la întrebarea pe care o pun mulţimile, relatată în versetul 10. Vameşii şi soldaţii urmează cu întrebări asemănătoare. Prin răspunsurile pe care le dă în fiecare caz, Ioan pune degetul pe păcatele particulare care marcau diferitele clase de oameni. Deşi răspunsurile variază, vedem totuşi că pofta este la baza tuturor relelor de care se ocupă el. Din toate buruienile care înfloresc în inima omului, pofta este poate cea mai adânc înrădăcinată şi cea mai greu de smuls: precum păpădia, rădăcinile ei sunt foarte adânci. Adevărata pocăinţă conduce la o convertire adevărată - părăsire a căii păcatului - şi aceasta, Ioan o ştia.

Astfel Ioan nu numai pregăteşte calea Domnului, ci în toată credincioşia, îndreaptă privirile către El, fără a lăsa nici o clipă mulţimile să aibă o părere înaltă despre el însuşi. El declară că nu este decât cel mai umil dintre slujitorii minunatei Persoane care urma să vină - atât de umil încât nu era vrednic să împlinească această slujbă foarte umilă de a dezlega cureaua sandalelor Sale. Cel care avea să vină era atât de mare încât va boteza cu Duhul Sfânt şi cu foc: Cu Duhul Sfânt în binecuvântare, cu foc în judecată, cum clar explică versetul următor. Remarcăm din nou aici că nu există o diferenţă foarte netă între cele două veniri. A fost un botez al Duhului, reletat în Fapte 2, ca rezultat al primei veniri, dar botezul cu foc, conform versetului 17, este rezervat pentru a doua venire.

Luca ne relatează deci slujirea în credincioşie a lui Ioan, apoi îl îndepărtează rapid din relatare pentru a ceda locul lui Isus. Închiderea lui Ioan nu a avut loc în acel moment dar Luca părăseşte ordinea istorică pentru a pune înaintea noastră evenimentul într-o ordine morală şi spirituală. Slujba lui Ioan - asemănătoare celei a lui Ilie - păleşte înaintea Celui care avea să fie vasul harului lui Dumnezeu, care a fost botezat şi astfel introdus în slujba Lui. Nici măcar nu ni se spune aici că Ioan L-a botezat pe Isus, dar ni se spune că Acesta Se ruga când a fost botezat ceea ce nu este menţionat nicăieri în altă parte. Această Evanghelie insistă de o manieră evidentă asupra desăvârşirii naturii umane a Domnului nostru. Harul faţă de om aparţine Celui care este Omul desăvârşit, şi prima caracteristică a desăvârşirii în om este cea a dependenţei faţă de Dumnezeu. Rugăciunea este o expresie a acestei dependenţe şi vom vedea în această Evanghelie de câte ori se relatează că Isus Se roagă. Avem aici primul caz.

Peste acest Om dependent în rugciune, Duhul Sfânt coboară, ca un porumbel, şi în acelaşi timp vocea Tatălui declară că Acesta este Fiul Său preaiubit, Obiect al întregii Lui plăceri. Astfel este în sfârşit revelat adevărul Trinităţii. O clipă putem vedea Duhul, Îl auzim pe Tatăl, şi Fiul este acolo, sânge şi carne, şi în consecinţă, putem nu numai să-L vedem şi să-L auzim ci să-L şi atingem. Este un lucru minunat că cerul este deschis şi toată atenţia sa este concentrată asupra unui Om care Se roagă, pe pământ. Dar în Acest Om care Se roagă, Dumezeu avea să Se facă cunoscut, pentru că „întregii plinătăţi a Dumnezeirii i-a plăcut să locuiască în El” (Coloseni 1:19).

Tatăl proclamând astfel că Isus este Fiul preaiubit, Luca introduce acum genealogia Sa prin Maria, pentru a arăta cum este cu adevărat Om. Matei face ca originile Lui să meargă până la Avraam care a primit promisiunea, şi până la David care a primit regalitatea. Luca face ca Isus să mergă până la Adam şi la Dumnezeu, pentru că problema este pur şi simplu natura Lui umană - transmisă prin Maria, Iosif fiind numai tatăl Lui presupus. Isus este cu adevărat Om, deşi Fiu al lui Dumnezeu. El este Omul al doilea, Domnul venit din cer, Cel care aduce din belşug harul lui Dumnezeu.

Începutul acestui capitol ni-l prezintă pe Isus, plin de Duhul Sfânt, întorcându-Se de la Iordan. Dar înainte de a-Şi începe slujba, trebuie să fie ispitit patruzeci de zile de diavol. Duhul Îl duce la această încercare şi vedem aici contrastul minunat între Omul al doilea şi primul.

Când a fost creat primul om, Dumnezeu a declarat că totul era foarte bun, dar Satan a venit fără întârziere să-l ispitească pe om şi a fost cauza ruinei lui. Omul al doilea a apărut, vocea Tatălui s-a făcut auzită pentru a declara excelenţa Fiului Său, de aceea Satan se grăbeşte din nou să vină în acest loc: dar de această dată Îl întâlneşte pe Omul, plin de Duhul Sfânt, pe care vicleniile diavolului nu-L pot atinge. Când primul om a căzut, nu a cunoscut chinurile foamei, pentru că locuia în grădina roditoare săditâ de Creatorul Său. Omul al doilea este victorios, deşi grădina a fost transformată în deşert şi El Însuşi cunoaşte foamea.

Este clar că Luca ne dă ispitirile în ordinea morală, şi nu în ordinea istorică. Matei ne dă ordinea istorică şi ne arată că ultima ispitire este cea când Domnul îi porunceşte lui Satan: „Pleacă”, ispitire relatată în versetul 8 din Capitolul nostru. Ordinea pe care o avem aici corespunde analizei lumii pe care o face Ioan în Capitolul 2 din prima lui epistolă. Prima ispitire avea clar ca scop să se adreseze poftei cărnii, a doua poftei ochilor şi a treia trufiei vieţii. Dar Domnul nostru este străin de orice poftă, de orice mândrie: aceste trei încercări nu servesc decât la a releva desăvârşirea Lui absolută.

Ca răspuns la prima ispitire, Domnul Isus, Om adevărat, ia locul cuvenit omului, de dependenţă completă faţă de Dumnezeu. Viaţa naturală a omului depinde de pâinea pe care o asimilează, paralel viaţa lui spirituală depinde de Cuvântul lui Dumnezeu pe care îl asimilează şi pe care îl ascultă.

La a doua ispitire, Domnul răspunde prin întreaga Lui consacrare faţă de Dumnezeu. Putere, glorie, stăpânire în ele însele nu sunt nimic pentru El. El nu are decât un scop: să-L adore şi să-I slujească lui Dumnezeu

Domnul face faţă celei de a treia ispitiri - unde satan Îl incită să pună credincioşia lui Dumnezeu la încercare prin încrederea Lui neclintită în Dumnezeu. Marele adversar nu găseşte nici un mijloc de a-L ataca. Domnul Se încrede în Dumnezeu fără a avea nevoie să-L pună la

încercare.

Aceste trei trăsături expuse astfel de o manieră atât de marcată - dependenţă, consacrare, încredere - sunt cele care Îl disting pe Omul desăvârşit. Le vedem clar în Psalmul 16, care prin Duhul de profeţie, Îl prezintă pe Hristos în desăvârşirile Lui ca Om.

După ce a fost ispitit de Satan şi a ieşit victorios din aceste încercări prin puterea Duhului Sfânt, Domnul Isus se întoarce în Galilea pentru a-Şi începe slujba publică în puterea aceluiaşi Duh: primele cuvinte care ne sunt relatate despre El sunt rostite în sinagoga din Nazaret, locul unde fusese crescut. El citeşte la început din Isaia 61 şi Se opreşte la locul unde profeţia trece de la prima venire la a doua. „Ziua răzbunării Dumnezeului nostru" nu venise încă. Dar oprindu-se la acest loc, unde traducerea noastră nu are nici un semn de punctuaţie, Isus Îşi poate începe predica spunând: „Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta pe care aţi auzit-o" (v. 21) Acest pasaj Îl prezintă pe Domnul ca Cel pe care L-a uns Duhul lui Dumnezeu, în care plinătatea harului lui Dumnezeu avea a se face cunoscută oamenilor.

A-L prezenta astfel pe Domnul pare să caracterizeze Evanghelia după Luca. Deşi era Dumnezeu în plinătatea Persoanei Sale, Domnul ni Se prezintă totuşi ca Omul dependent, plin de Duhul Sfânt, vorbind şi lucrând în puterea Duhului şi revărsând har faţă de oameni. Cei care Îl aşteptau la Nazaret se minunau de „cuvintele de har care ieşeau din gura Lui". Legea lui Moise fusese adesea vestită în incinta sinagogii, dar niciodată înainte harul nu fusese vestit astfel acolo. Totuşi, nu era suficient să vesteşti harul în teorie: Domnul continuă explicând ce este harul pentru ca ascultătorii Lui să înţeleagă ce implică aceasta. El citează două exemple luate din propriile lor Scripturi unde bunătatea lui Dumnzeu se arătase, şi în cele două cazuri beneficiarii acestui har erau păcătoşi dintre păgâni. Văduva din Sidon era într-o situaţie disperată - „fără putere". Soldatul sirian era dintre „duşmanii" lui Dumnezeu şi ai poporului Său. Astfel aceste două cazuri clarifică foarte potrivit Romani 5:6-10, pentru că femeia a fost salvată şi hrănită, omul a fost făcut curat şi reconciliat. Această minunată prezentare a harului în acţiune nu place oamenilor din Nazaret. Cuvintele de har sunt foarte plăcute în teorie, dar de când aceşti oameni îşi dau seama că harul implică în mod necesar că cei car îl primesc nu îl merită, se ridică revoltaţi şi mândrii, plini de furie, şi L-ar fi omorât pe Isus, dacă acesta, trecând prin mijlocul lor, nu ar fi plecat. Efectele fericite ale harului erau binevenite, dar nu le vroiau pe terenul harului, pentru că aceasta presupunea că nu erau mai buni decât păcătoşii dintre păgâni. În toată probabilitatea, duhul modern ar accepta ca harul să fie predicat în cocioabe, dar ar considera ca un afront să fie predicat în sinagogă. Mintea iudaică nu putea nici măcar suferi să fie adus în cocioabe!

Astfel harul este respins de o manieră categorică chiar dată când este vestit: şi aceasta nici măcar nu se petrece la Ierusalim printre scribi şi farisei, ci în ţinuturile cele mai sărace ale Galileii, chiar în locul unde fusese crescut Domnul. Acolo era foarte cunoscut şi aceasta punea ca un văl pe inimile lor.

În lumina a toate acestea, sfârşitul capitolului este foarte frumos. Dacă un seviciu oferit într-un duh de har este refuzat cu dispreţ şi violenţă, binefăcătorul se ofensează şi se îndepărtează cu dezgust. Nu aşa acţionează Isus. Dacă aşa ar sta lucrurile, unde am fi? Isus Se retrage atunci din Nazaret, dar coboară la Capernaum şi predică acolo. Învăţătura Lui îi uimeşte, fără îndoială din cauza acestei note noi de har care era caracterul ei marcant, şi apoi şi pentru că această învăţătură era îmbrăcată cu autoritate divină.

În sinagogă Domnul intră în conflict cu puterile întunericului. Sinagoga era ceva mort, de aceea oamenii posedaţi de demoni puteau să se afle acolo fără să fie cunoscuţi ca atare. Dar de când Domnul este acolo, demonul se manifestă şi arată în aceeaşi măsură că ştie cine este Isus, chiar dacă oamenii înşişi ignoră acest lucru. Isus era într-adevăr „Sfântul lui Dumnezeu", dar în loc să accepte mărturia demonului, îl mustră şi îl alungă din victima lui. Isus arăta astfel puterea Cuvântului Său.

În versetul 36 avem şi autoritatea şi puterea, acest ultim cuvânt având sensul dinamismului. În versetul 32, este cu adevărat autoritatea. Astfel avem harul Cuvântului Său, urmat de autoritatea Cuvântului Său şi de puterea Cuvântului Său. Nu este surprinzător că oamenii spun: „Ce este cuvântul acesta!" Şi noi înşine, care am primit acum Evanghelia harului lui Dumnezeu, avem aceleaşi motive de a gândi la fel. Ce minuni de regenerare spirituală nu împlineşte Evanghelia astăzi!

Ieşind din sinagogă, Isus vine la casa lui Simeon unde domnea boala. Aceasta dispare la Cuvântul Său. Apoi, seara, se produce această extraordinară desfăşurare a puterii lui Dumnezeu în plinătatea harului. Oamenii chinuiţi de toate felurile de boli şi de mizerii sunt aduşi la Isus şi toţi sunt eliberaţi. „Punându-Şi mâinile pe fiecare dintre ei, i-a vindecat". El arată astfel în mod practic ce este harul lui Dumnezeu, pentru că a merge către fiecare fără a ţine cont de merite sau de greşeli, este tocmai caracterul harului. Din partea lui Dumnezeu, harul este oferit în mod liber fiecăruia. Versetul 40 a inspirat o cântare care începe astfel: „Seara, când soarele apunea ..." şi cu siguranţă nouă tuturor ne place să cântăm:

„Mâinile tale nu au pierdut nimic din puterea lor de altădată,

Nici un Cuvânt nu poate să iasă de pe buzele Tale fără să aducă roade".

Dar deşi aceeastă cântare este foarte frumoasă, realitatea exprimată în acest verset 40 o întrece în frumuseţe. Acesta este harul Lui Dumnezeu.

Şi harul desfăşurat în această seară memorabilă nu a secătuit pentru atâta. Isus Se duce de altfel să predice Împărăţia lui Dumnezeu - o Împărăţie a cărei temelie se va baza nu pe faptele legii ci pe roadele lucrării Lui - produse de har.

În capitolul precedent, L-am văzut pe Domnul Isus inaintând prin puterea Duhului pentru a vesti harul lui Dumnezeu, şi lovinde-se imediat de respingerea din partea omului. Am văzut că, în ciuda a orice, Domnul nu Se lasă întors de la lucrarea Lui de har. Acest capitol ne oferă acum o serie de scene delicioase care ilustrează ce împlineşte harul la cei care îl primesc. Patru oameni apar înaintea ochilor noştri: Petru, leprosul, paraliticul, Levi - fiecare marcat de un caracter diferit. Ei se succed într-o ordine care este morală, nu riguros cronologică. Matei şi Marcu ne povestesc amândoi cum a chemat patru pescari ca să devină ucenicii Lui, dar numai Luca ne înştiinţează despre pescuirea minunată care a făcut impresie atât de profundă asupra lui Petru şi vroia să-i fie dator, dar harul, în schimb, răspândeşte peste Petru o binefacere atât de bogată. Aceasta este cu atât mai surprinzător cu cât pescarii tocmai se obosiseră toată noaptea în eforturi complet sterile. Acum nu este numai abundenţă ci supra-abundenţă; acolo unde eforturile zadarnice se înmulţiseră, acolo se înmulţesc prinderile plasei. Singura umbră în scenă vine din capacitatea lor slabă de a reţine ce a dat harul.

Barca lui Petru a ieşit de două ori pe lac, o dată noaptea când te puteai baza pe peşte, o dată ziua când nu te bazai pe el. Locul este acelaşi, în cele două dăţi, şi aceeaşi oameni cu acelaşi material. De unde vine diferenţa? Dintr-un lucru, din unul singur. Hristos urcase în barcă. Ochii

lui Petru au fost deschişi la acest fapt şi este clar că aceasta a făcut ca Mântuitorul să strălucească asupra lui ca o lumină care venea de la Dumnezeu. A se găsi în prezenţa lui Dumnezeu, Chiar dacă este Dumnezeu prezent în plinătatea harului, produce în inima lui Petru convingerea stării lui de păcat.

Ori acesta este primul lucru pe care harul îl aduce cu el - convingerea de păcat. El o produce într-un mod mult mai profund decât a făcut-o vreodată legea, şi atrage, producând în acelaşi timp această convingere de păcat. Acolo se găseşte acest minunat contrast. Legea lui Moise, când a fost dată în Sinai, a făcut poporul să simtă carenţa ei, dar aceasta îi respingea şi îi îndepărta de muntele arzător. Harul, în Persoana lui Isus, a adus o asemenea convingere la Petru încât şi-a mărturisit starea de păcat şi s-a aruncat cu toate acestea la picioarele lui Isus, apropiindu-se de Mântuitorul atât cât putea.

Incidentul următor - urmare foarte potrivită - priveşte un om care nu este propriu-zis umplut de păcat, ci plin de această lepră care este o imagine a păcatului. Era atât de plin de lepră încât simţea că oferea o privelişte prea respingătoare pentru a putea cu adevărat să se bazeze pe bunătatea lui Isus. Era convins de puterea Lui dar nesigur cu privire la harul Său. De aceea se apropie spunând: „Dacă vrei ...", relevă astfel că trupul lui este plin de lepră şi că inima lui este plină de îndoială. Imediat, harul Domnului îşi arată deplina lui măsură. Cuvântul Lui era cu totul puternic, totuşi Domnul întinde mâna şi îl atinge ca pentru a înlătura pentru totdeauna din mintea leprosului ultima îndoială care persistă şi pentru a-l linişti pe deplin.

Vedem deci aici că harul aduce vindecarea, o vindecare pe care legea nu o aducea, deşi conţinea instrucţiuni, pentru ca preoţii să poată recunoaşte orice vindecare care era făcută prin puterea lui Dumnezeu. Aici puterea lui Dumnezeu este la lucru în plinătatea harului: scenă minunată în adevăr! Nu suntem surprinşi că „mari mulţimi se adunau ca să-L asculte şi să fie vindecate" (v. 15).

Să nu neglijăm versetul16. Isus a luat locul Omului care rămâne înaintea lui Dumnezeu şi lucrează în puterea Duhului. Harul a picurat, abundent, din Persoana Sa şi El consacră timp comuniunii în rugăciune, departe de locurile frecventate de om, înainte de a lua din nou contact cu nevoile omeneşti. Apoi vine cazul omului lovit de paralizie şi redus la o stare de completă dependenţă. Nu se spune numic despre credinţa lui personală, deşi credinţa arătată de oamenii care aduc bolnavul este extraordinară şi activă, şi Domnul îi răspunde din plin. Fariseii şi învăţătorii legii, care sunt acolo, formează un fel de arierplan întunecat al tabloului. Ei aveau numeroase nevoi şi puterea Domnului era acolo ca să-i vindece, pentru că harul aduce resursele lui abundente cu generozitate pentru fiecare. Totuşi ei sunt acolo pentru a da şi nu pentru a primi. Ceea ce aduc sunt critici, care se arată a fi eronate. Îşi lansează cu violenţă criticile şi trec pe lângă binecuvântare.

Paraliticul este cel care primeşte binecuvântarea - şi puterea îi este acordată. Este tocmai ceea ce are nevoie. Omul plin de păcat are nevoie nu numai de curăţire de păcatele sale ci de putere asupra păcatului, această putere fiind legată de iertare. În cazul acestui om, paralizia lui era în mod vădit rezultatul păcatului şi Domnul se leagă de rădăcina răului înante de a se ocupa de rău. Întotdeauna aceasta este calea care urmează harului pentru că nu este niciodată nimic superficial în felul în care lucrează. Fariseii, cu toate criticile lor, nu puteau să elibereze trupul bolnavului de influenţa paraliziei lui, mai mult decât puteau să-i elibereze sufletul de vina păcatelor lui. Isus poate să facă şi una şi cealaltă: demonstrează că are puterea să împlinească miracolul iertării - ceea ce ochiul omenesc nu putea observa - împlinind miracolul vindecării înaintea ochilor lor.

Fariseii aveau dreptate să creadă că nimeni nu poate ierta păcatele, decât numai Dumnezeu. Dar când Îl aud pe Isus iertând păcatele, Îl acuză de a rosti hule. Noi deducem din aceasta că Isus este Dumnezeu. Fiecare dintre noi se găseşte în mod obligatoriu înaintea acestei alegeri clare şi bine definite şi suntem fericiţi dacă alegem bine. Vindecarea a cărui obiect este acest om, îi este acordată în mod divin. El se ridică, după ce şi-a regăsit puterile, capabil, imediat, să-şi ia micul pat şi să meargă la casa lui, ceea ce face glorificându-L pe Dumnezeu.

În al patrulea rând, Levi apare în scenă; el arată că harul are grijă de inima unui obiect. Când Isus îl cheamă, Levi este ocupat cu o muncă plăcută: cea de a primi bani. Imediat ce mintea şi inima lui se întorc de la aceşti bani şi încep să-L urmeze pe Domnul, în aşa fel că îl vedem apoi acţionând invers: îşi împarte banii, dând celor în nevoie conform Psalmului 112:9 („El răspândeşte şi dă săracilor"). Levi invită o mare mulţime de vameşi şi alţi oameni la ospăţul lui, arătând că gândurile lui s-au pus imediat în acord cu cele ale noului său Stăpân, şi că înţelesese spiritul harului. Hristos totuşi este adevăratul Obiect al ospăţului, pentru că ne spune: „Levi I-a făcut un ospăţ mare în casa lui" (v. 29). Fariseii erau totalmente insensibili la acest duh de har, dar obiecţiile lor nu servesc decât la a face să se vestească prin Domnul acest mesaj minunat: „N-am venit să chem la pocăinţă pe cei drepţi, ci pe păcătoşi" (v.32)

Tot ce am spus s-ar putea rezuma astfel: harul produce convingerea de păcat şi apoi lucrează curăţirea păcatului. Apoi conferă puterea şi mai mult, îl face pe cel care îl primeşte conform cu Cel care este expresia lui. Hristos devenind Ţinta inimii lui Levi, vedem cum acesta începe să fie impregnat de duhul Stăpânului Său.

Din versetul 33 şi până în Capitolul 6, un alt punct este destul de clar pus în relief: că harul face să ieşi din robie şi duce la libertate. Fariseii dispreţuiau harul şi erau foarte legaţi de posturi, rugăciuni şi ceremoniile prescrise de lege. Legea produce robie dar harul aduce libertate: este ceea ce ne învaţă pe larg Epistola către Galateni. Deplinul adevăr expus în această epistolă nu putea să fie revelat înainte de moartea şi învierea lui Hristos, nici înainte ca Duhul să fi fost dat; totuşi vedem aici pe Domnul începând să vorbească de lucruri care într-un viitor apropiat avea să fie clar arătate. El foloseşte parabole sau ilustraţii, dar gândirea Lui este clară. Fiind adevăratul Mesia, El este „Mirele" şi prezenţa Lui lângă ucenici îi împiedică să fie supuşi constrângerilor indicate în versetul 33. Apoi puţin mai departe, Domnul introduce ceva nou. În El, harul începe să strălucească, şi ca o bucată de postav nou, nu te puteai servi de el ca de o bucată pusă la haina veche a legii. Ţesătura nouă ar impune o asemenea solicitare ţesăturii vechi încât ar rupe-o; pe lângă aceasta, noul şi vechiul nu se potrivesc. Se dovedesc cu totul incapabile. Apoi, noua ilustraţie: harul, prin puterea lui, poate fi comparat cu acţiunea vinului nou, în timp ce formele şi poruncile legii au caracterul rigid al butoaielor vechi. Dacă am încerca şi punem vinul nou al harului în butoiul vechi al legii, putem fi siguri de catastrofă. Trebuie găsite vase noi capabile să conţină puterea nouă.

În acest mod remarcabil Domnul arată că harul lui Dumnezeu, care venise în Persoana Sa, avea să producă propriile sale condiţii noi şi că rânduielile cărnii instituite în Israel sub lege nu erau impuse decât „până la un timp de îndreptare" (Evrei 9:10). Dar în acelaşi timp Domnul arată că oamenii, prin temperament, preferă legea harului - vinul vechi le convine mai mult decât cel nou. Există un motiv evident pentru aceasta: chiar faptul de a da legea omului presupune că el este capabil să o împlinească - în timp ce harul esete oferit pe temeiul dovedit că omul este o fiinţă iremediabil pierdută.

La începutul acestui capitol, îi vedem pe farisei şi pe scribi încercând să limiteze acţiunile ucenicilor, ca şi puterea în har a Domnului, în limitele sabatului iudaic, după cum aveau obiceiul să-l respecte. Aceasta ilustrează învăţătura Domnului dată la sfârşitul capitolului 5: în consecinţă „butoiul" sabatului iudaic se sparge şi harul se răspândeşte în ciuda fariseilor.

Expresia „a doua zi după sabat" se referă, credem noi, la Levitic 23:9-14 şi este folosită pentru a ne arăta că „snopul legănat" fusese deja adus, de aceea nu era nimic de obiectat cu privire la modul de a acţiona al ucenicilor, în afara modului strict în care fariseii ţineau sabatul. Răspunsul Domnului la obiecţia lor este formată din două elemente: mai întâi poziţia Sa, apoi Persoana Sa.

Poziţia Sa este analoagă celei a lui David când a intrat în casa Lui Dumnezeu şi a luat pâinile punerii înainte. David era împărat uns de Dumnezeu şi totuşi respins: nu era în gândul lui Dumnezeu să-L lase pe Unsul Său şi pe cei care erau cu El să le fie foame pentru a respecta măruntele detalii ale legii. La fel, aici fariseii se îngrijorează de leacuri respingându-l în acelaşi timp pe Isus.

Versetul 5 pune în relief Persoana lui Hristos Omul, când a fost creat, a fost făcut stăpân al creaţiei pământeşti. Fiul Omului este Domnul unei sfere mult mai vaste. El nu este legat de sabat, sabatul este la dispoziţia Sa. Cine este deci acest Fiu al Omului? Ceea ce fariseii nu ştiau, dar Domnul Îşi arată măreţia prin acest titlu pe care îl revendică.

Incidentul care se referă la omul cu mâna paralizată vine apoi în versetele 6-11. Aici din nou este ridicată problema sabatului, şi fariseii ar fi împins subtilele lor obiecţii până la interzicerea îndurării în acea zi. Vedem aici nu revendicarea poziţiei Domnului nici a Persoanei Sale, ci a puterii Sale. El are puterea să vindece în har, şi această putere o exercită, fie că fariseii vor sau nu. Domnul acceptă provocarea lor şi, făcându-l pe om să se ridice înaintea lor, îl vindecă în văzul tuturor. Prinţii filistenilor încercaseră să lege mâinile lui Samson cu şapte funii noi, dar o făcuseră în zadar. Căpeteniile lui Israel încercau aici să facă funii cu legea sabatului pentru a lega cu ele mâinile pline de har ale lui Isus, şi ei de asemenea o fac în zadar.

Nereuşind, sunt plini de mânie şi se apucă să comploteze pentru a-L face să moară pe Isus. În faţa acestei uri în creştere, Acesta Se retrage în solitudinea comuniunii cu Dumnezeu. În capitolul precedent, L-am văzut retrăgându-Se ca să se roage, în clipa când mari mulţimi se adunau în jurul Lui şi când părea pe punctul de a cunoaşte triumful. El face exact acelaşi lucru când norii groşi ai opoziţiei par să-L înconjoare. În toate împrejurările, rugăciunea este ajutorul Omului desăvârşit.

Mai mult este semnificativ că ceea ce a urmat acestei nopţi de rugăciune a fost alegerea pe care o face a celor doisprezece care aveau să fie trimişi ca apostoli. Printre ei se găsea şi Iuda Iscarioteanul; de ce trebuia să facă parte dintre ei? Aceasta rămâne un mister pentru noi. Orice ar fi, Domnul l-a ales, şi alegerea Lui era bună. Nici o eroare nu putea urma după această noapte de rugăciune.

Pornind de la versetul 17, până la sfârşitul capitolului, avem învăţătura pe care Domnul a dat-o ucenicilor Săi, şi îndeosebi celor doisprezece. Putem rezuma cuvintele Sale spunând că Domnul îi învaţă pe ucenici cu privire la caracterul care urma să fie produs în ei prin harul lui Dumnezeu pe care îl făcea cunoscut. Această cuvântare seamănă mult cu predica de pe munte din Matei 5-7, dar se pare că aceasta fusese făcută la un moment diferit. Nu există îndoială că Domnul a repetat în mai multe rânduri lucruri foarte asemănătoare, unor mulţimi diferite.

Cu acest prilej, Domnul Se adresează ucenicilor înşişi. În Evanghelia după Matei, El descrie o anumită clasă de oameni şi spune şi Împărăţia este „a lor". Aici, El spune: „a voastră este Împărăţia" (v. 20), Identificând această clasă cu ucenicii. Ucenicii Lui sunt săracii, cei cărora le este foame, cei care plâng, cei care sunt urâţi şi insultaţi. O asemenea descriere arată că Domnul consideră deja respingerea Lui ca sigură, şi versetele următoare (24-26) arată că împarte oamenii în două clase. Erau cei care se identificaseră cu El Însuşi, luând parte la suferinţele Lui, şi cei care erau din lume şi luau parte la bucuriile ei trecătoare. Asupra celor dintâi invocă o binecuvântare, asupra celor din urmă un blestem. Aceasta implică evident o profundă antinomie: cei care sunt întristaţi sunt cei preafericiţi; cei care sunt fericiţi şi populari sunt sub judecată. Dar primii merg pe urmele Fiului Omului şi suferă pentru Numele Lui, în timp ce alţii urmează cărarea profeţilor falşi. Chemând astfel o binecuvântare asupra ucenicilor Săi, Domnul le dă instrucţiuni pe care, dacă le urmează, vor arăta că reflectă duhul de har al Domnului. În fapt, încă nu Îşi trimite ucenicii, ci îi instruieşte în vederea misiunii pe care o vor avea de a-L reprezenta şi a sluji intereselor Lui. Acest duh de har este marcat în special în versetele 27-38. Dragostea care poate să se arate şi chiar să facă bine unui duşman nu este omenească, ci vine de la Dumnezeu; în timp ce orice păcătos poate arăta dragoste cui îi arată. Ucenicul lui Isus se recunoaşte pentru că iubeşte, binecuvântează, dă. Pe de altă parte, nu trebuie să judece şi să condamne. Aceasta nu înseamnă că un ucenic nu trebuie să-şi exercite facultăţile pentru a judeca sănătos şi a lucra cu discernământ, ci dimpotrivă, că nu trebuie să fie caracterizat de un duh de critică promt să impute altora motive rele şi astfel să-i judece. Aceste învăţături se potriveau perfect celor care erau chemaţi să-L urmeze pe Hristos în timpul şederii Lui pe pământ. Esenţa acestor învăţături se aplică în egală măsură celor care sunt chemaţi să-L urmeze în timpul absenţei Lui din ceruri. Acum este ziua harului, în timpul căreia Evanghelia Harului este predicată, şi de aceea este de cea mai mare importanţă să fim marcaţi de duhul de har. Vai, cum purtarea noastră a dezminţit adesea cauza cu care suntem identificaţi! Efectul unei predicări repetate pline de har poate fi complet anulat dacă există lipsă de har în purtarea predicatorului sau a prietenilor săi. Manifestând dragoste arătăm că suntem adevăraţii copii ai lui Dumnezeu - ai Dumnezeului care „este bun cu cei nemulţumitori şi răi" (v.35)

Nu este uşor să pătrundem înlănţuirea de învăţătură conţinută în versetele 39-49, dar ea se găseşte acolo cu siguranţă. Aceşti ucenici urmau nu peste mult timp, să fie trimişi ca apostoli, de aceea trebuiau să fie ei înşişi persoane capabile să vadă. Pentru a fi capabili să vadă, trebuiau să fie învăţaţi; şi pentru acesta, trebuia să ia locul de umilinţă la picioarele Stăpânului lor. Nu era mai presus de El: El era mai presus de ei şi ţinta aşezată înaintea lor era să-I semene. El era desăvârşirea şi, o dată ce „vremea studiilor" lor se va fi terminat, vor fi asemenea Lui.

Pentru ca să fie astfel, trebuie cultivat un duh de judecată de sine. Tendinţa noastră naturală este să-i judecăm pe alţii şi să remarcăm cele mai mici paie. Dacă ne judecăm noi înşine, se poate să descoperim adevărate bârne. Şi dacă ne judecăm cinstit noi înşine, vom putea poate atunci să-i ajutăm pe alţii.

Începând de la versetul 43, este examinată mărturisirea exterioară a ucenicului. Vorbind astfel, se poate ca Domnul să fi avut în mod particular în vedere pe cineva ca Iuda. Printre cei care luau locul ucenicilor, se va găsi poate „un om rău", ca şi „un om bun". Aceştia vor fi deosebiţi prin roadele lor, văzute totodată în cuvintele şi acţiunile lor. Natura se revelează prin roade. Nu ne este posibil să pătrundem secretele naturii fie într-un pom, fie la un om. Dar putem recunoaşte natura - fără greutate şi fără greşeală - după roade.

Aceasta conduce la a fi conştient că simpla mărturisire nu are nici o trecere. Oamenii pot, în repetate rânduri, să numească pe Isus Domnul lor, dar dacă ascultarea de Cuvântul Său lipseşte, Domnul nu îi recunoaşte ca ucenici. Singura temelie care nu poate fi clătinată de încercări

este cea care este întemeiată pe asculatare. A asculta pur şi simplu Cuvântul fără a te supune lui poate ridica un edificiu care să semene cu lucrul adevărat; dar în ziua încercării, va fi dezastru.

Să ne aşezăm toţi sub puterea pătrunzătoare a acestui Cuvânt. Credinciosul cel mai sincer are nevoie să rămână înaintea lui şi nici unul din noi nu poate să scape din vedere aceasta. Aceasta se aplică sferei complete a adevărului. Nimic nu ne aparţine cu adevărat şi deplin până ce nu ne supunem cu ascultarea credinţei - nu numai acceptarea credinţei, ci ASCULTAREA credinţei. Atunci - şi numai atunci - vom fi întemeiaţi în adevăr, astfel încât vom fi „întemeiaţi pe stâncă”.

Aceste cuvinte ale Domnului nostru ne dezvăluie, fără nici o îndoială, secretul frecventei căderi tragice a adevăraţilor credincioşi în mărturia lor; ca şi căderea şi părăsirea mărturisirii de ucenic din partea celor care nu s-au angajat în aceasta sans réalité.

La réalité este ceea ce - mai presus de toate lucrurile - cere Domnul.

Luca tocmai a reletat că Domnul Şi-a ales cei doisprezece apostoli, apoi, că le-a dat învăţături care priveau în mod special duhul de har şi la réalité care trebuia să-i caracterizeze. Constatăm că nu-i trimite imediat în misiune, ci îi reţine lângă El ca să continue să înveţe de la El, şi prin cuvintele şi faptele Sale. Trimiterea ucenicilor nu are loc înainte de începutul capitolului 9.

Am remarcat deja cum această Evanghelie se caracterizează prin desfăşurarea harului. Acest capitol urmăreşte subiectul arătând în mod surprinzător până unde se desfăşoară el. Binecuvântarea va atinge păgânii, morţii, depravaţii. Mai mult felul în care se primeşte harul este clar revelat: prin pocăinţă şi prin credinţă.

Primul caz raportat este cel al păgânului. Trimiţând pe bătrânii iudeilor să mijlocească pentru el, centurionul arată că îşi acceptă locul printre cei care erau „înstrăinaţi de cetăţenia lui Israel şi străini de legămintele promisiunii” (Efeseni 2:12). Bătrânii, credincioşi învăţăturii primite a legii ar fi anulat complet harul prezentându-l pe centurion ca fiind „vrednic”. Meritul lui, după ei, consta în faptul că arăta bunătate - prin atitudinea şi prin faptele sale - faţă de poporul evreu. Era întrutotul tipic pentru mintea iudaică. În loc să vadă cum propria lege îi condamna, o considerau ca pe o onoare care le era conferită, era plini de sine, făceau din ei înşişi şi din felul în care erau trataţi, măsura după care îi judecau pe alţii. După părerea lor, acest păgân era un om „vrednic”.

Cu toate acestea, centurionul însuşi nu avea iluzii în această privinţă. El mărturiseşte că nu este vrednic şi arată astfel un duh de pocăinţă. În acelaşi timp arată o credinţă remarcabilă în harul şi în puterea Domnului. El ocupa un rang subaltern în ierarhia militară a Romei, totuşi puterea lui era absolută în cercul său restrâns. Discerne în Domnul pe Cineva care deţinea autoritatea într-un domeniu de altmiteri mai vast, şi are încredere că un cuvânt al Domnului ar opera rezultatul dorit. Ar trebui să menţinem acelaşi limbaj. Ajunge ca Domnul să spună un cuvânt, nu ne trebuie nimic mai mult. Credinţa care Îl ia pur şi simplu pe Dumnezeu pe cuvânt, fără să fie nevoit de raţionamente, de sentimente, sau de exprienţe, este o credinţă mare potrivit Domnului nostru. Vedem, mai mult, cum credinţa şi pocăinţa sunt intim legate. Ele merg mână în mână.

De la cazul centurionului trecem la cel al mortului care era dus la mormânt. Aici credinţa nu este deloc vizibilă: îndurările şi activitatea Domnului umplu scena. Harul şi autoritatea se folosesc în mod egal şi armonios. Compasiunea divină străluceşte în aceste cuvinte: „Nu plânge”, pe care Domnul le adresează mamei îndurerate. Autoritatea Lui se manifestă prin faptul că, de când atinge sicriul tot cortegiul funerar se opreşte. Apoi cuvântul Lui de putere îl aduce pe tânăr la viaţă.

Aici vedem pe Cineva care vorbeşte, şi mulţi i se supun. „Ţie îţi spun, ridică-te!” (versetul14) Cine este acest „Eu”? Putem să punem această întrebare. Oamenii în mod vădit şi-au pus-o şi au conchis că Dumnezeu ridicase un mare profet între ei. Veştile despre aceste fapte se răspândesc şi ajung până la Ioan Botezătorul în închisoarea lui. Ori în acel timp, mintea lui Ioan era obsedată de această întrebare: Cine era El de fapt? De aceea incidentul privind trimişii lui Ioan survine la timp în circumstanţele momentului.

Versetele 19-35 par să fie un fel de paranteză: ne arată că puterea exercitată în har - şi nu în pompa exterioară - este dovada prezenţei lui Mesia. Le este îngăduit trimişilor lui Ioan să fie martorii unor dovezi abundente ale acestei puteri în har. Îl văd făcând ceea ce Isaia 61:1 prezisese. Era o dovadă suficientă pentru a arăta cine era Isus.

Apoi, întorcându-Se spre mulţimi, odată ce mesagerii lui Ioan, au plecat, Isus face să se observe că Ioan însuşi, precursorul Său, nu fusese un personaj insignifiant şi nici nu venise cu pompă şi opulenţă. Întreaga lui misiune fusese în perfectă armonie cu caracterul Celui pe care Îl anunţa, care era infinit de mare şi totuşi venise în umilinţă şi în har. Isus îl numeşte pe Ioan un profet, atât de mare încât nu a fost nici unul mai mare. Imediat, aceasta pune în evidenţă că atunci când mulţimea vorebeşte de Hristos Însuşi ca de un „mare profet”, rămâne mult sub adevăr în ceea ce-L privea.

Cât despre Ioan, deşi a fost atât de mare, cel mai mic în Împărăţia Lui Dumnezeu care va veni, va fi mai mare decât el - nu moralmente, ci în poziţia care va fi a sa. Din punct de vedere moral, Ioan era foarte mare în adevăr, şi mărturia lui era de o asemenea importanţă încât destinul oamenilor era fixat prin atitudinea lor faţă de el. Vameşii şi păcătoşii îi acceptă aceasta şi astfel îndreptăţind pe Dumnezeu, sunt în cele din urmă conduşi la Hristos. Fariseii şi învăţătorii legii îl resping apoi vine momentul când Îl resping pe Hristos. Acest verset 28 nu se poate înţelege decât când face deosebire între această mărire morală care depide de caracterul unui om şi mărirea care provine din poziţia la care lui Dumnezeu Îi poate plăcea să ne cheme şi care variză urmând dispensaţiile. Domnul arată apoi, într-o scurtă şi remarcabilă parabolă, caracterul generaţiei necredincioase care Îl înconjoară. Aceşti oameni sunt asemenea unor copii iritabili cărora nu le convine nimic: nu acceptă nici ce este plăcut, nici ce este serios. În acelaşi chip, iudeii nu vor să se plece în faţa mărtuirei incisive a lui Ioan, nici să se bucure în slujirea de har a lui Isus. Acuză pe Unul de a fi posedat de un demon, şi îl blamează pe celălalt pe nedrept. Orice ar fi, există cei care înţeleg înţelepciunea divină a acestor două mărturisiri, aceia sunt adevăraţii copii ai înţelepciunii.

Toate acestea sunt ilustrate în chip remarcabil în incidentul care încheie acest capitol. Simon fariseul făcea parte din oamenii care criticau, pe care nimic nu-i mulţumea, deşi Îl invită pe Isus la masă la el. Biata femeie din cetate face parte din cei care Îi dădeau dreptate lui Isus şi prin acest fapt, arată că este un adevărat copil al înţelepciunii, de aceea ea însăşi este îndreptăţită.

Durerea şi mâhnirea adâncă a acestei femei nu îl impresionează pe orgoliosul fariseu. Mulţumit de el însuşi, Îl critică în secret pe Isus, atribuindu-I sentimentele pe care le-ar avea el faţă de o asemenea persoană. În consecinţă, este sigur că Isus nu este deloc profet. Versetul16 ne-a arătat că cel puţin oamenii obişnuiţi credeau că Isus era profet, chiar un mare profet, Simon nu. Ei percepeau o strălucire, el era complet

orb, pentru că o religie falsă este lucrul care vorbeşte cel mai mult pe pământ. Cu toate acestea domnul îi va da imediat lui Simon un exemplu al marii puteri de profeţie pe care o are.

Simon nu face decât sa-şi zică în sine. Credea că Isus nu avea discernământ cu privire la această femeie. Prezentându-i parabola celor doi datornici, Domnul îi arată imediat că-i cunoştea ipocrizia şi îi citea gândurile ascunse. Unul din datornici avea datorii de zece ori mai mari decât celălalt; totuşi, pentru că nici unul dintre ei nu are cu ce plăti, amândoi deopotrivă sunt în stare de faliment. Şi crediciosul îi tratează în acelaşi fel: harul iartă datoriile fiecăruia. Scopul acestei parabole este să-l facă pe Simon să înţeleagă că, deşi păcatele lui sunt poate mai puţine decât cel e ale femeii, şi el este complet insolvabil şi are nevoie de harul care iartă şi şterge datoriile, la fel ca ea.

Ori de obicei datornicii nu-şi iubesc creditorii, totuşi un sentiment al harului care iartă stârneşte bine dragostea, şi chiar şi Simon ştia să judece drept în această privinţă. Dar atunci aplicaţia este uşoară. Simon se ferise în mod intenţionat să arate Domnului atenţiile cele mai elementare pe care le cereau obiceiurile epocii. Nici apa pentru picioare, nici sărutarea de bun venit, nici undelemnul pentru cap nu fuseseră oferite. Simon Îl primise pe Domnul într-o manieră care echivala cu un afront; dar biata femeie subliniase din belşug tot ce lipsea. Simon nu avea nici un sentiment de vinovăţie, nici dragoste pentru Cel care venea în harul iertării; femeia, ea simţea o pocăinţă reală şi profundă, adăugată credinţei în Isus şi unei dragoste înflăcărate pentru El.

Astfel vedem cum harul se răspândeşte faţă de depravaţii, şi din nou cum pocăinţa şi credinţa merg mână în mână: ele sunt ca cele două feţe ale aceleaşi monede. Harul care a izvorât către această femeie este cu atât mai uimitor pentru că el îl aşteaptă în chip pur spiritual. Aceasta nu venise cu dureri şi slăbiciuni fizice de vindecat; durerile ei erau spirituale! Povara ei era cea a păcatelor sale. Harul îi acordă iertarea din belşug - este ceea ce Domnul îi spune clar lui Simon. Dar Domnul nu-i vorbeşte fariseului numai de iertarea pe care o acordă femeii, i-o anunţă personal ei. Ce uşurare pentru duhul ei obosit au trebuit să fie aceste patru cuvinte:”Iertate sunt păcatele tale” (versetul 48)! Sfinţii din vechea economie aduceau jertfa corespunzătoare pentru fiecare vină sau pentru fiecare păcat şi ştiau atunci că acest păcat particular era iertat; nu cunoşteau mai deloc o iertare de păcate atât de completă ca cea pe care cuvintele lui Isus i-au dat-o acestei femei. Cei care erau acolo puteau întreba într-adevăr: „Cine este Acesta care iartă şi păcatele?” (versetul 49). Dumnezeu, în plinătatea harului, era prezent în Mântuitorul umilit.

Nu numai că Isus iartă femeia, dar îi dă şi siguranţa mântuirii şi în plus declară că mijlocul pentru aceasta a fost credinţa ei. Dacă nu ar fi fost acest cuvânt, ar fi putut crede că mâhnirea sau lacrimile ei îi adusese mântuirea. Dar nu: credinţa stabileşte contactul absolut necesar cu Mântuitorul care aduce mântuirea. Ea poate într-adevăr să se ducă „în pace”, pentru că nu a primit doar iertarea - care acoperea tot trecutul ei - ci mântuirea - ceea ce înseamnă eliberarea de răul care o robise.

Aceasta face harul.

Primele versete din acest capitol prezintă modul minunţios şi metodic în care Domnul Isus evangheliza cetăţile şi satele. EL vestea Împărăţia lui Dumnezeu, ceea ce implică faptul că prin judecată, autoritatea lui Dumnezeu este stabilită şi mântuirea omului asigurată. Nu veninse încă timpul să fie predicată Evanghelia din 1 Corinteni 15:1-4, deşi, acum că avem această Evanghelie am putea încă predica Împărăţia lui Dumnezeu în forma sa actuală. Cei doisprezece erau cu Domnul, primind învăţătură sub privirea Lui. Celelalte Evanghelii ne prezină aceasta, dar numai Luca ne vorbveşte de aceste câteva femei pe care puterea Domnului le eliberase şi care, Îl urmau şi Îi slujeau din bunurile lor. Aceste detalii sunt introduse foarte la timp după relatarea mântuirii aduse femeii păcătoase din cetate.

În versetele 4-15, avem parabola semănătorului şi interpretarea sa. Aceasta ne face să cunoaştem mijlocul prin care harul divin produce rezultatele lui salutare: Cuvântul lui Dumnezeu. Rodul de care vorbeşte parabola nu este ceva natural omului: nu este produs decât de Cuvânt, când acest Cuvânt este primit cu inimi pregătite. În starea noastră naturală, inimile noastre prezintă acelaşi caracter de insensibilitate ca o margine de drum întărită, sau sunt superficiale, fără convingere, sau încă preocupate de îngrijiri sau de plăceri. Inima pregătită ca pământul cel bun este cea care a fost trezită şi deprinsă de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu. Când inima este făcută astfel „cinstită”, Cuvântul este reţinut cu precizie, în sfârşit a făcut rod.

Versertul 16 adaugă aceasta: în acelaşi timp cu rodul, lumina este produsă când Cuvântul este primit în mod sincer. Ori, la fel ca îngrijorările, bogăţiile, plăcerile înăbuşă Cuvântul la fel cum un „vas” - care vorbeşte de munca şi de truda cotidiană - sau un „pat” - care vorbeşte de confort, pot să ascundă lumina când a fost aprinsă. Orice lumină care se aprinde când Cuvântul este primit, trebuie să fie aşezată bine în evidenţă pentru ca alţii să profite de ea. Să luam toţi cunoştinţă foarte clar că, de fapt, dacă lumina este cu adevărat acolo, nu poate fi ascunsă complet, cum arată versetul 17. Dacă, an după an, nu se arată nimic, se impune o singură concluzie: nu e nimic de arătat.

Toate aceste reflecţii ne arată în concluzie cât de necesar ne este să auzim corect Cuvântul. Deci, felul în care auzim este de toată importanţa. Ce auzim este de importanţă egală, şi aceasta este pusă în relief de Marcu 4:24. Dacă nu auzim corect, pierdem chiar şi ce păream să fi avut. Este ceea ce enunţă versetul18, şi ilustraţia este dată mai jos, în cazul ascultătorilor a căror inimă este asemenea marginii drumului, trenului stâncos sau terenului plin de spini. Versetele 19-21 adaugă ceva remercabil: dacă este primit corect Cuvântul îl pune pe cel care îl primeşte în relaţie cu Hristos Însuşi. Domnul indică aici clar că relaţia pe care avea s-o recunoască nu era bazată pe carne şi sânge, ci pe relaţii spirituale: pe ascultarea şi punerea în practică a Cuvântului. Acest gând este dezvoltat în epistole: de Pavel care vorbeşte de „auzirea credinţei” (Galateni 3:2; Romani 10:8-17), de Iacov care vorbeşte de fapte de credinţă, căci „fără fapte, credinţa este moartă” (Iacov 2:20). Dacă ne referim la Matei şi la Marcu, vom ajunge probabil la concluzia că incidentul cu privire la mama şi fraţii Domnului nu se plasează exact în acel moment, ci odată mai mult, Luca se conformează unei ordini morale mai degrabă decât istrice. Cuvântul primit prin credinţă aduce rod pentru Dumnezeu, lumină pentru oameni, şi introduce într-o relaţia adevărată cu Hristos Însuşi. Există o înlănţuire morală în aceste lucruri.

Cu versetele 22-25, ajungem la furtuna de pe lac, care a fost liniştită într-un mod atât de miraculos. Şi aici, ni se pare că vedem o înlănţuire morală. Domnul tocmai a remarcat că relaţia pe care o recunoştea avea un fundament spiritual, şi ucenicii intraseră în ea. Trebuie acum să-şi dea seama că relaţia cu Domnul înseamnă împotrivire şi necaz din partea lumii. Puterea vântului ridică apa lacului în valuri furtunoase, la fel cum Satan, „conducătorul autorităţii văzduhului” ( ), împinge oamenii şi naţiunile să se ridice cu violenţă împotriva lui Hristos şi a tuturor celor care sunt legaţi de el. Ucenicii au înfruntat acea furtună din cauza identificării lor cu Domnul.

Aceasta a fost, pe moment, o experienţă înspăimântătoare, dar care, mai târziu, a trebuit să le aducă o mare încurajare. Pentru că aceasta a fost pentru Domnul o ocazie de a manifesta autoritatea absolută pe care o avea peste vânturi şi mare, şi peste puterea care este în spatele

lor. În acest ceas credinţa ucenicior este mică. Se gândesc la propria lor siguranţă şi încă nu înţeleg deloc cine este El. Când mai târziu, au primit Duhul şi au înţeles pe deplin toate lucrurile, trebuie să se fi mirat de lipsa lor de pricepere, de a-şi fi dat seama atât de puţin de măreţia acţiunii Domnului. Numai de şi-ar fi dat seama, inimile lor s-ar fi liniştit, în acelaşi timp ca apele lacului.

Pe lac Domnul a triumfat asupra puterii lui Satan care acţiona asupra elementelor; ajuns în ţinutul gadarenilor, Domnul se găseşte în prezenţa aceleiaşi puteri, dar exercitată asupra omului într-un mod mult mai direct, prin intermediul demonilor. Este de aşteptat ca ei să se împotrivească, dar puterea Cuvântului Domnului este supremă. Omul pe care îl întâlnim aici prezintă un caz extrem de posesiune demonică. Era în această stare „de mult timp”; era dotat astfel cu o putere supraomenească, astfel încât nici o piedică obişnuită nu-l putea stăpâni; era dus în pustiuri şi în locul morţii: mormintele. Mai mult acest om era sub robia nu numai a unui singur demon, ci a multora. Pentru un motiv sau altul, devenise asemenea unei fortăreţe pe care o întreagă legiune de demoni o părăseau cu energie pentru Satan. De aceea când îl întâlneşte Isus, există, în fapt, dovada de forţă.

Strigătul omului posedat de demon, prin care recunoaşte că Isus este „Fiu al Dumnezeului celui Preaînalt” (versetul 28) oferă un contrast remarcabil cu exclamaţia ucenicilor: „Cine este Acesta?” (versetul 25). Demonii nu aveau nici o îndoială cu privire la Persoana lui Isus şi ştiau că-L întâlniseră pe Stăpânul lor suprem, care ar fi putut cu un singur cuvânt, să-i alunge „în adânc”. În loc de aceasta, le îngăduie să intre în porci. Aceasta înseamnă eliberare pentru om, dar catastrofă penru porci. Fie spus în treacăt, trebuie ca a fost o umilinţă pentru demoni să părăsească un trup de om pentru a se duce să locuiască în porci, dar nu a fost pentru mult timp: câteva clipe mai târziu, porcii mureau înecaţi în lac. Cu doar o oră în urmă, lui Satan i-ar fi plăcut să-l înghită pe Învăţător şi pe ucenicii Lui; în fapt, porcii pe care îi luase în stăpânire prin reprezentanţii săi, demonii, au fost înecaţi. Dar felul cum vântul şi valurile ascultaseră de cuvântul Domnului, şi demonii au trebuit să asculte. Omul este complet eliberat şi toată fiinţa lui este schimbată. În cuvintele folosite: „şezând la picioarele lui Isus, îmbrăcat şi întreg la minte” (versetul 35), putem vedea o frumoasă imagine a ceea ce harul împlineşte astăzi pentru oamenii care au fost ţinuţi robi sub puterea lui Satan. Putem de asemenea să vedem la acest om eliberat un alt lucru care este aplicabil pentru noi astăzi. Nici nouă nu ne este încă îngăduit să fim cu Mântuitorul nostru: trebuie să ne întoarcem la prietenii noştri şi să le arătăm lucrarea care a fost înfăptuită în noi. Cu cât schimbarea făcută a mai fost deplină, ca în cazul acestui om, cu atât mai mult o asemenea mărturie va avea efect.

Cu toate acestea mărturia este pierdută pentru gadareni, care şi-au pierdut porcii. De porci făceau mare caz; de har, de loc, de aceea Îl refuză pe Mântuitorul. Isus le îndeplineşte cererea şi se întoarce pe celălalt mal al lacului pentru a continua acolo lucrarea de har.

Ucenicii fuseseră martori ai triumfului Domnului lor asupra împotrivirii întâlnite şi pe lac şi în ţinutul gadarenilor; avea acum să vadă alte triumfuri pe ţărmul Capernaumului. Lumea demonilor recunoscuse puterea Domnului cum o făcuseră elementele naturale; acum boala şi mortea vor ceda înaintea Lui. Este demn de remarcat că prima persoană care se apropie de Domnul nu avea să fie prima care va primi binecuvântarea.

Iair era un fiu reprezentativ al lui Israel; moartea îşi întindea umbra peste casa lui, şi el face apel la Domnul, care primeşte de îndată cererea sa. În drum spre casa lui Iair, Isus este oprit în trecere de această femeie - al cărei nume nu ne este dat - care suferă de o boală incurabilă. Cu credinţă, atinge marginea hainei Lui şi primeşte o vindecare instanee. Deşi a venit după Iair şi modul ei de a acţiona a fost insolit; este prima care face experienţa harului Domnului în eliberare. Putem înţelege aici o analogie cu căile actuale ale lui Dumnezeu. Atunci când este încă pe cale de a reda viaţa şi binecuvântarea „fiicei lui Israel”, alţii - printre aceştia mai ales păgânii - se apropie prin credinţă şi primesc binecuvântarea.

Ea nu face altceva decât să atingă numai marginea hainei Domnului, cu toate acestea binecuvântarea este acordată acestei femei, deplin: ilustrare a faptului că măsura credinţei noastre nu determină măsura de binecuvântare acordată prin har - pentru că femeia este complet vindecată. Înţelegem de aceea că în sine, a-L atinge pe Domnul nu aducea nimic pentru că dojenile lui Petru dovedesc că, din diverse motive, mai mulţi Îl atinsese. A contat numai contactul unde intervenea credinţa. Cu alte cuvinte, credinţa era lucrul absolut esenţial şi aceasta o putem cunoaşte astăzi, deşi numai în chip spiritual şi nu material.

Prin întrebările Lui, Isus aduce femeia la mărturisire. În acord cu spiritul Evangheliei, trebuia ca a ei credinţă a inimii să fie urmată de mărturisirea buzelor, şi aceasta îi dă binecuvântarea, pentru că Domnul îi spune: „credinţa ta te-a vindecat; du-te în pace” (versetul 48). Dacă nu ar fi fost aceste cuvinte, mintea ei ar fi putut fi invadată de teama unei recidive a bolii ei. Credinţa ei, exprimată prin gestul ei, a adus vindecarea; dar marturisirea ei a primit un răspuns de pace, care a dat siguranţă deplină minţii ei. La câţi astăzi nu le lipseşte poate siguranţa deplină a mântuirii pentru că le-a lipsit curajul de a mărturisi clar Numele Domnului!

În acel moment soseşte vestea morţii copilei şi aceasta va oferi un nou prilej ca să fie pusă în relief importanţa credinţei. Pentru oameni, moartea alungă orice speranţă; totuşi Isus spune: „Nu te teme, crede numai” (versetul 50). Pentru părinţii şi prietenii copilei, ea era moartă, dar pentru Domnul, dormea numai; totuşi, necredinţa chiar a celor care jeleau ne permite să înţelegem că tânăra era cu adevărat moartă, cum spunem. Necredincioşii badjocoritori sunt toţi scoşi afară, şi numai câţiva care cred sunt martori ai lucrării de putere a Domnului. La cuvântul Său, duhul copilei se întoarce în ea şi ea este chemată la viaţă.

Recomandarea de a nu spune nimănui ce se întâmplase era în întregime contrară oricărei idei omeneşti. Oamenilor le place notorietatea, Domnului, nu. Domnul lucra pentru a-L face cunoscut pe Dumnezeu, şi numai credinţa înţelegea lucrurile lui şi era întărită.

Ucenicii au avut acum orice prilej de a înţelege mai bine duhul Stăpânului, felul Lui de a lucra, puterea Lui. De aceea sunt trimişi să predice, şi versetele 1-6 ne spun în ce fel misiunea lor le este încredinţată. „Şi, după ce i-a chemat pe cei doisprezece, le-a dat... i-a trimis... le-a zis”.

Ordinea în care apar aceste patru verbe este foarte instructivă. Domnul alege, nu noi. Apoi nu numai adună, dar şi dă autoritatea şi puterea pe care o are slujba la care îi cheamă. Nu trimite decât după ce a dat puterea. Atunci, trimiţând, dă instrucţiuni particulare care trebuie să conducă şi să-i călăuzască pe ucenici în slujba lor. Instrucţiunile pe care li le-a dat se potriveau întocmai oamenilor trimişi pentru a sprijini mărturia făcută de Mesia, Fiul Omului, prezent în persoană pe pământ.

Mărturia pe care suntem chemaţi să o aducem astăzi nu-L primeşte pe Mesia, ci mai degrabă pe Hristosul înviat şi glorificat în ceruri; întotdeauna orice slujbă pe care o putem împlini este supusă exact aceloraşi condiţii. Trebuie ca Învăţătorul să cheme şi să trimită. Dacă-l cheamă pe vreunul dintre noi, va da puterea şi harul necesar pentru lucrare; şi când suntem trimişi, trebuie şi noi să avem grijă să respectăm instrucţiunile pe care ni le-a lăsat.

Ucenicii se duc susţinuţi de puterea Domnului lor, şi mărturia înmulţindu-se astfel, chiar un monarh necredincios ca Irod îşi are atenţia îndreptată asupra Domnului. Marea întrebare este: „Cine este acesta?” (versetul 9). Mulţimile şi-o pun şi fac presupuneri. Irod şi-o pune, cu duhul chinuit, pentru că deja i-a tăiat capul lui Ioan. Dorinţa lui de a-L vedea pe Isus a fost satisfăcută, dar fără îndoială nu cum gândise (a se vedea cap. 23: 8-11).

Toate detaliile misiunii ucenicilor sunt trecute sub tăcere. Versetul 10 relatează că s-au întors şi povestesc Învăţătorului lor tot ce au făcut; apoi Îi i-a cu El deoparte. Va fi la fel cu noi toţi când vom merge în întâmpinarea Lui la venirea Sa. Aceasta vrea să spună că vom fi arătaţi înaintea tribunalului Său, şi aceasta va fi în intimitatea şi odihna prezenţei Lui.

Cu această ocazie, Domnul cunoaşte foarte puţină odihnă. Deşi locul era pustiu, mulţimile Îl urmează şi El nu trimite înapoi pe nimeni. Îi primeşte, le vorbeşte de Împărăţia lui Dumnezeu, îi vindecă şi, când se apropie seara şi le este foame, îi hrăneşte.

Ucenicii ni se aseamănă: avem mult de învăţat. Deşi fuseseră trimişi ca mesageri a Domnului, cunoşteau puţin puterea Lui şi îndestularea deplină a resurselor Sale; de aceea consideră această situaţie dificilă în lumina puterii lor şi a resurselor lor personale, în loc să vadă orice lucru în funcţie de El. Când le spune: „Daţi-le voi să mănânce!” (versetul 13), ucenicii se gândesc la pâinile şi la peştii pe care îi au - atât de mici, vai, şi într-o cantitate atât de mică. Ar fi putut spune: „Doamne, la Tine privim: le vom da cu bucurie tot ce ne dai”.

Ce uşor găsim ce ar fi putut spune, în acelaşi timp ne arătăm la fel de inconsecvenţi ca ei! Trebuie să învăţăm că dacă porunceşte Domnul, dă capacităţi. Este ceea ce face cu acea ocazie, şi Domnul îi foloseşte pe ucenicii Săi la împărtăşirea bogăţiilor Sale. Ei află astfel tot belşugul resurselor Sale.

Înainte de a înmulţi pâinile şi peştii, Isus priveşte către cer, asociind astfel public pe Dumnezeu la ceea ce face. În versetul 18, Îl regăsim rugându-Se deoparte, exprimând astfel locul de dependenţă pe care l-a luat în umanitatea Sa. Harul era harul lui Dumnezeu, deşi răspândindu-se prin El către oameni. După ce a făcut astfel ca desăvârşirea Sa să fie întrezărită de ucenicii Lui, Domnul îi avertizează de respingerea Lui viitoare şi de ceea ce va rezulta din aceasta pentru ei înşişi. Mulţimile încă ignorau complet cine era El, dar Petru - şi cu siguranţă şi ceilalţi apostoli - strigau că El era Hristosul lui Dumnezeu, Mesia. La această mărturisire a lui Petru, Domnul răspunde interzicându-le să spună ceva despre aceasta cuiva. Această poruncă trebuie că i-a surprins mult, pentru că până atunci vestea fericită că Îl găsiseră pe Mesia fusese punctul principal al mărturiei lor. Cu toate acestea, venise acum momentul pentru ca ucenicii să ştie că ceea ce-I stătea în faţă Domnului, nu era gloria pământească a lui Mesia, ci moartea şi învierea. Anunţându-le această veste, Domnul vorbeşte de El Însuşi ca de Fiul Omului - titlu de însemnătate mai vastă. Mesia trebuie să domnească peste Israel şi naţiuni conform Psalmului 2; Fiul Omului trebuie să aibă toate lucrurile la picioare conform Psalmului 8.

Vorbind de El Însuşi în acest fel, Domnul începea să le îndrepte gândurile către evoluţia viitoare a evenimentelor, fără a revela totuşi încă ce va fi această evoluţie. Cu toate acestea le dă să audă foarte clar că dacă moartea era înaintea Lui, ea era şi înaintea lor. Este cu siguranţă sensul cuvintelor: „să se lepede de sine însuşi şi să-şi ia zilnic crucea” (versetul 23). A renunţa la sine însuşi înseamnă a accepta moartea în fiinţa sa interioară, moarte aplicată mişcărilor propriei sale voinţe. A-şi lua crucea în fiecare zi înseamnă, în comportamentul său exterior, a accepta moartea, pentru că dacă am vedea un om ducându-şi crucea, am şti că se găseşte sub o sentinţă de moarte.

Versetele 24-26 dezvoltă acest gând. Este vorba de viaţa pe care o concepe lumea, făcută din toate lucrurile care se adresează gusturilor naturale ale omului. Dacă noi căutăm să salvăm această viaţă, nu facem decât să o pierdem. Calea pentru ucenic este să piardă această viaţă pentru dragostea lui Dumnezeu, şi astfel să salveze viaţa în adevăratul sens, cea care este cu adevărat viaţa. Omul din lume profită cu aviditate de viaţa acestei lumi şi pentru a termina, se pierde pe el însuşi - şi aceasta este o pierdere ireparabilă şi eternă. Ucenicul care pierde viaţa acestei lumi nu pierde la sfârşit. Versetul 26 nu vorbeşte decât de cel care se ruşinează. Totuşi, reciproca este adevărată. Cel care nu se ruşinează va fi recunoscul de Fiul Omului în ziua gloriei Sale.

Domnul ştia că aceste cuvinte pe care le pronunţa aveau să cadă ca o palmă pe duhul ucenicilor, de aceea face să fie urmate imediat de o încurajare preţioasă, nu atât prin cuvinte cât îngăduindu-le să vadă gloria Sa. Aceasta le este acordat nu tuturor, ci la trei ucenici privilegiaţi, şi aceştia pot să împărtăşească aceasta altora. În transfigurare, au văzut Împărăţia lui Dumnezeu, pentru că în timpul acestor momente scurte au fost „martori oculari ai măreţiei Sale” (2 Petru 1:16). Expresia folosită de Domnul: „a gusta moartea” este demnă să fie remarcată. Aceasta cuprindea nu numai faptul de a muri cu adevărat, ci şi experienţa spirituală pe care o indicase în versetul 23. La fel este pentru noi în principiu. Numai când vedem Împărăţia lui Dumnzeu prin credinţă suntem gata să gustăm moartea în această manieră experimentală.

Odată în plus, Îl găsim pe Domnul în rugăciune, şi numai Luca relatează că schimbarea la faţă a avut lor în timp ce Se ruga. Este remarcabil că Acest Om dependent şi smerit străluceşte puternic în glorie ca Împărat. Cu mult înainte David spusese: „Cel care stăpâneşte peste oameni va fi drept, stăpânind în temere de Dumnezeu” (2 Sam. 23:3). Îl vedem aici pe Cel care va lua Împărăţia şi o va păstra pentru Dumnezeu, stăpânind ca un Om dependent. Toate elementele Împărăţiei viitoare erau acolo în chip simbolic. Împăratul Însuşi este arătat ca centru. Moise şi Ilie apar venind din lumea cerească, invizibilă, reprezentând sfinţii cereşti care vor apărea cu Împăratul, când Acesta va fi arătat; Moise reprezentând sfinţii care vor fi fost înviaţi dintre morţi, şi Ilie pe cei care vor fi luaţi la cer fără să cunoască moartea. Apoi Petru, Iacov şi Ioan îi reprezintă pe sfinţii care vor fi pe pământ binecuvântaţi în lumina gloriei Lui.

În timp ce ucenicii erau îngreuiaţi de somn, sfinţii cereşti vorbesc cu Domnul lor despre moartea Lui viitoare, care va asigura temelia pe care trebuie să se clădească gloria. Luca vorbeşte despre aceasta ca despre „plecarea” sau „ieşirea” (exodul) Lui, pentru că aceasta însemna că Domnul avea să iasă din ordinea pământească în care intrase, apoi va intra, prin învierea dintre morţi, în lumea în care se găseau Moise şi Ilie. Când ucenicii se trezesc în sfârşit, singurul gând al lui Petru este să perpetueze această ordine pământească şi să-L păstreze acolo pe Învăţătorul Său. I-ar fi reţinut şi pe Moise şi pe Ilie, dacă i-ar fi fost îngădut să facă aceste trei corturi. Nu pricepea încă realitatea ordinii cereşti a lucrurilor desfăşurate înaintea ochilor săi, şi nu avea încă percepţia corectă a gloriei supreme a lui Isus.

În consecinţă, chiar în acest moment vine norul - evident norul binecunoscut al prezenţei divine - care îi acoperă cu spendoarea sa şi îi reduce la tăcere prin teamă. Atunci vocea Tatălui vesteşte gloria supremă a lui Isus şi Îl desemnează ca fiind singura şi unica Persoană pe care trebuie să o asculte toţi. Un Moise, un Ilie, nu pot fi asociaţi cu El nici o clipă. Într-adevăr, Isus trebuie Să se afle singur. Deşi, în acel moment, Petru nu a înţeles sensul profund a toate acestea, şi în consecinţă nu a spus nimănui nimic: „în acele zile”, a făcut-o mai târziu, cum arată atât de clar pasajul din a doua epistolă a sa, referindu-se la transfigurare. Era o confirmare pentru el, şi pentru noi de asemenea, a cuvântului profetic dându-le certitudinea că, dacă aşteptăm „Împărăţia eternă a Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 1:11), nu urmăm

„basme iscusit alcătuite” (1:16) ci ne bazăm pe un adevăr de neclătinat.

Ce contrast imens când în ziua următoare coboară de pe munte! Sus, totul fusese glorie - puterea şi gloria lui Hristos - cu ordinea şi pacea care le însoţeşte. Jos, totul era sub puterea lui Satan, cu confuzie şi necaz. Cei nouă ucenici lăsaţi la poalele muntelui fuseseră puşi la încercare de cazul copilului posedat de un demon deosebit de violent, şi nu putuseră să facă nimic. Tatăl bulversat face apel la Domnul, deşi în mod vădit fără mare speranţă că poate face ceva. Isus acţionează imediat pentru a elibera copilul „toţi erau uimiţi de măreţia lui Dumnezeu” (v. 43). Puterea plină de măreţie pe care o manifestă în mijlocul infuziei care domnea la poalele muntelui mergea mână în mână cu gloria desfăşurată în vârful muntelui în ziua precedentă.

Apoi o dată în plus, chiar după ce Şi-a manifestat astfel puterea, vorbeşte de moartea Sa: „Să pătrundă în urechile noastre cuvintele acestea” (versetul 44). Care cuvinte? Ne putem întreba, pentru că Luca nu a relatat cuvintele particulare pronunţate cu ocazia vindecării copilului posedat de duhul necurat. Acest cuvânt se referă poate la întâlnirea pe muntele sfânt, cu privire la moartea Sa. Dar pentru ucenici dificultatea constă atunci în faptul că nu-şi puteau detaşa duhul de speranţa unei împărăţii pământeşti imediate, pentru a deveni conştienţi că Domnul urma să moară. Vedem trista consecinţă în versetul 46. Din fire, suntem fiinţe îndrăzneţe, ne plac importanţa şi măreţia mai presus de toate; şi carnea la un ucenic nu este diferită de carnea la un necredincios. Isus ia contrariul gândirii inimii lor: Aşază un copilaş lângă El şi îi învaţă că adevărata măreţie se află într-un suflet care se aseamănă cu un copilaş şi care, văzut acolo ca cel mai mic, este cu adevărat acolo în Numele Stăpânului Său. A primi un copilaş neînsemnat, înseamnă a-L primi pe Învăţătorul divin, dacă acest copil este primit „în Numele Meu” (versetul 48). Importanţa se găseşte în Nume, nu în copil.

Este foarte clar, acest episod a atins conştiinţa lui Ioan, atât de bine încât menţionează un caz care avusese loc cu câtva timp înainte. Văzuseră pe cineva alungând demoni, şi îi înterziseseră „pentru că nu Te urmează cu noi” (versetul 49). Ucenicii dădeau mult prea multă importanţă lui „noi” care, după toate, se compune doar din indivizi din care nici unul nu are importanţă în sine. Toată importanţa, cum tocmai le-a arătat Domnul, se găsea în Nume. Dar cel care tocmai a alungat demoni – chiar lucrul pe care ei nu-l putuseră face – o făcuse „în Numele Tău” (versetul 49). Astfel el avea puterea Numelui şi ei pretinsa importanţă a lui „noi”. Domnul Se ocupă de Ioan cu blândeţe dar şi cu fermitate. Nu trebuie împiedicat omul. Era pentru Domnul, nu împotriva Lui.

Luca alătură acum patru alte incende la sfârşitul capitolului. Se pare că Domnul, după ce a arătat ucenicilor puterea harului Său şi a Împărăţiei lui Dumnezeu, îi instruieşte acum cu privire la duhul care se potriveşte celor care au fost aduşi sub această putere; îi avertizează în egală măsură despre lucrurile care aveau să fie obstacole.

Primul obstacol este în mod vizibil egoismul. Aceasta poate îmbrăca o formă exterm de personală ca în versetul 46, sau poate fi colectiv ca în versetul 49. sau poate fi sub aparenţa zelului pentru reputaţia Învăţătorului, şi aceasta este forma sa cea mai subtilă. Atitudinea samaritenilor era cu totul rea. Dar Isus urca la Ierusalim pentru a muri acolo, în timp ce Iacov şi Ioan doreau să revendice importanţa Lui - şi în treacăt a lor - aducând moartea altora. Cu siguranţă, Ilie acţionase în acest mod când se găsise în prezenţa violenţei unui împărat apostat, dar Fiul Omului este animat de un duh diferit. Ceea ce lipsea ucenicilor, este faptul că nu intrau încă în duhul de har – harul care Îl caracteriza pe Învăţătorul lor.

Cele trei incidente care termină scurt capitolul nostru ne arată că vrem cu adevărat să fim ucenicii, şi ca ucenici buni pentru Împărăţie, trebuie să nu ne încredem în simpla energie naturală. O energie superioară energiei naturale este necesară dacă vrem să urmăm un Hristos respins. Şi în aceeaşi măsură, nu trebuie să fie o inimă împărţită sau şovăitoare. Drepturile Împărăţiei trebuie să treacă înaintea oricărui alt lucru.

După ce ucenicii au fost instruiţi astfel, Domnul mai măreşte câmpul mărturiei care trebuia să fie adusă în legătură cu prezenţa Lui pe pământ, rânduind şi trimiţând alţi şaptezeci de ucenici, doi câte doi, înaintea feţei Sale. Ceea ce spune cu privire la secerişul mare şi la numărul mic de lucrători pare, după Matei 9: 37-38, să fi fost rostit într-o altă ocazie. În Matei, rugăciunea primeşte răspuns prin trimiterea celor doisprezece, în Luca, prin trimiterea celor şaptezeci.

Indicaţiile pe care Domnul le dă celor şaptezeci sunt la fel cu cele date celor doisprezece. Trebuia să fie aceeaşi simplitate, aceeaşi absenţă a prea multe îngrijiri de sine, aceeaşi dependenţă de Domnul ca răspuns la nevoile lor. Ei primesc totuşi avertizări suplimentare care indică o opoziţie crescândă din partea poporului. Domnul îi trimite ca pe nişte miei în mijlocul lupilor, imagine dintre cele surprizăntoare. Totuşi, chiar dacă nu erau primiţi, ei trebuiau să-i facă să înţeleagă bine pe oameni că Împărăţia lui Dumnezeu se apropie de ei.

Aceşti şaptezeci nu au poziţia privilegiată a celor doisprezece, dar cu toate acestea Îl reprezintă deplin pe Domnul, cum versetul 16 exprimă cu claritate. Acest verset stabileşte acelaşi principiu ca versetul 48 din capitolul precedent, numai că aici, Domnul aduce lucrurile la „Cel care M-a trimis pe Mine”. Erau poate oameni umili que aceşti şaptezeci, totuşi lucruri mari depindeau de atitudinea oamenilor faţă de mesajul lor. Capernaum şi celelalte cetăţi din acea vreme, auzind această mărturie, vor avea responsabilităţi mai mari, şi refuzul lor va aduce o judecată mai severă decât cea a cetăţilor cărora o asemenea mărturie nu le fusese adusă niciodată.

Nici un detaliu nu este dat despre ceea ce s-a întâmplat în timpul slujbei celor şaptezeci, şi un singur verset (cap. 9: 6) a fost de ajuns pentru a rezuma ce făcuseră cei doisprezece înainte. Facem remarca aceasta fiindcă Luca a fost ales de Dumnezeu pentru a consemna lucrarea ucenicilor în Cartea Faptelor; dar aceasta a fost după ce fusese dat Duhul Sfânt. Înainte de venirea Duhului Sfânt, lucrarea lor avusese mult prea puţină importanţă şi orice lumină se afla în ea era eclipsată de lumina care strălucea în desăvârşire la Învăţătorul lor. În versetul 17 asistăm la întoarcerea lor, la sfârşitul slujbei lor.

Se întorc cu bucurie, bucurându-se mai ales de ceea ce era cel mai spectacular: chiar şi demonii le sunt supuşi în Numele Învăţătorului lor. Ori aceasta era cu siguranţă un lucru mare, şi dovada că Satan va fi în cele din urmă alungat din cer. Versetul 18 nu face aluzie – credem – la căderea originală a lui Satan ci la expulzarea finală prezisă în Apocailpsa 12: 7-9. Trecutul este folosit adesea în cuvintele profetice pentru a descrie evenimentele viitoare. El este folosit în aceste versete din Apocalipsa ca şi în Isaia 53: 3-9. Astfel Domnul confirmă autoritatea – care se exercitase peste toată puterea duşmanului, dar în acelaşi timp arată ceva care depăşeşte orice putere exercitată pe pământ.

Le spune: „Numele voastre sunt scrise în ceruri ” (v. 20). Este mai mult ca probabil că atunci nu au fost foarte sensibili la extraordinarul acestei declaraţii. Trebuie că au fost mai târziu. Ar trebui să fim sensibili la ea pentru că ni se aplică şi nouă. Simbolul ei este simplu. Numele noastre sunt scrise în oraşul sau districtul unde se găseşte domiciliul nostru. Domnul spune într-adevăr acestor oameni: un drept de cetăţenie

cerească va fi partea voastră, şi este un mai mare motiv de bucurie decât orice putere acordată pe pământ. Evanghelia după Luca ne prezintă în mod special trecerea de la lege la har, de la pământ la cer, şi acest verset reprezintă un punct de reper precis în această tranziţie. Este prima anunţare a adevărului relevat pe deplin în Filipeni 3:20 : „Cetăţenia noastră este în ceruri”.

Chiar în acest ceas - ceasul când cei şaptezeci se bucurau – Însuşi Isus Se bucura. El vede nu numai căderea viitoare a lui Satan, şi în consecinţă, răsturnarea tuturor planurilor lui perverse, ci şi activitatea Tatălui în vederea împlinirii tuturor planurilor Sale. Aceste planuri glorioase au ca temelie faptul că El Însuşi va fi descoperit şi cunoscut în desăvârşire şi „pruncii” mai degrabă decât cei înţelepţi şi pricepuţi din această lume vor primi descoperirea.

Fiul S-a făcut Om pentru a-L descoperi pe Tatăl oamenilor. Şi nu numai aceasta, El Însuşi este moştenitorul tuturor lucrurilor. Omul dependent pe pământ ştia că toate lucrurile Îi fuseseră date de Tatăl Său. Pe lângă aceasta, chiar faptul că devenise Om adaugă aici un element care scapă oricărei înţelegeri umane. A devenit Om pentru ca Tatăl să fie cunoscut - ca Om, El este moştenitorul tuturor lucrurilor - dar nici o fiinţă omenească să nu prindă că pătrunde taina care trebuie să înconjoare o coborâre atât de incomensurabilă! Dacă noi credem că suntem înţelepţi, şi pricepuţi putem încerca să o facem, dar aceasta ar fi ruina noastră. Dacă suntem într-adevăr prunci, vom accepta taina cu un duh de smerenie şi de supunere, şi ne vom bucura mai degrabă de tot ceea ce Fiul ne-a descoperit despre Tatăl şi planurile Tatălui.

După ce S-a bucurat de propria Lui slujbă şi de harul care ia „prunci” neînsemnaţi, Domnul Se întoarce spre ucenici pentru a le arăta măreţia privilegiului lor actual. Ei vedeau lucruri pe care oamenii evlavioşi din secolele precedente doriseră să le vadă. Vedeau şi auzeau lucruri care se relefau la manifestarea Tatălui pe pământ şi asistau la împlinirea unei lucrări care va duce la chemarea unui popor pentru cer. Toate acestea erau pentru moment o taină rezervată ucenicilor.

În afara acestui cerc întim, totul nu era decât conflicte. Întrebarea învăţătorului legii, relatată pusă cu un motiv nemărturisit şi răuvoitor. Întreabă ce trebuia să facă, şi Domnul, care cunoştea mobilul omului, îl ia pe propiul lui teren. Legea era cea care cerea omului să facă ceva: de unde întrebarea Domnului. Spunând că cerinţa supremă a legii era a iubi: mai întâi pe Dumnezeu apoi pe aproapele său, omul a răspuns bine. Isus nu are să spună decât: „Fă aceasta şi vei trăi” (v.28), - nu: „vei avea viaţa eternă”, ci pur şi simplu: „vei trăi”. Nu există viaţă pentru pământ decât dacă legea este păzită.

Învăţătorul legii avea intenţia să-L prindă pe Domnul în cursă şi acum se găseşte prins în propria lui cursă prin răspunsul pe care tocmai l-a dat. Dornic să se îndreptăţească, întreabă cine este aproapele lui; ca şi cum subînţelegea că, de ar avea aproape suficient de simpatic, nu i-ar fi greu să-l iubească. Acestă întrebare primeşte răspuns în parabola despre samaritean: rămâne învăţătorul legii să judece cine este aproapela lui. O dată în plus, omul răspunde bine, în ciuda antipatiei pe care iudeii o resimt pentru samariteni. După ce a judecat astfel, răspunde la propria lui întrebare, şi se află sub obligaţia de a acţiona ca samariteanul de pe o parte, şi de a iubi samariteanul ca pe el însuşi, pe de altă parte.

Cu toate acestea învăţătura acestei parabole depăşeşte simplul răspuns la întrebarea acestui om. În felul de a lucra al samariteanului, avem o imagine a harului care a marcat venirea Domnului Însuşi. Preotul şi levitul, reprezentanţi ai economiei legii, trec pe partea cealaltă. Legea nu a fost instituită pentru a-i ajuta pe păcătoşi, şi mai puţin pentru a-i mântui, şi dacă omul pe jumătate mort ar fi murit în braţele lor, preotul şi levitul ar fi fost amândoi întinaţi, nepotriviţi deci un anumit timp să-şi îndeplinească slujba. Ca samariteanul, Isus a fost omul respins, şi totuşi El venea să îndeplinească o slujbă de har şi de mântuire. Dacă, în versetul 20, vedem sugerată trecerea de la pământ la cer, în acest pasaj, este trecerea de la lege la har.

În lumina a toate acestea, este la fel de clar că Domnul Isus a fost Aproapele cel mai bun şi cel mai credincios pe care L-a avut vreodată omul - de fapt Aproapele în desăvârşirea Sa. El era în aceeaşi măsură Dumnezeu, desăvârşit descoperit şi cunoscut. În El, Dumnezeu şi Aproapele erau la un loc, şi oamenii urându-L şi respingându-L, au călcat în acelaşi timp şi fără speranţă cele două cuvinte ale legii. Dar nu toţi L-au respins pe Fiul; unii L-au primit. Şi astfel urmează, la sfârşitul acestui capitol şi chiar la începutul capitolului 11, indicaţii preţioase despre mijloacele prin care asemenea suflete sunt puse în legătură cu El. Aceştia sunt: Cuvântului Său, rugăciunea, şi în curând darul Duhului Sfânt.

Maria descoperise puterea Cuvântului Său. Avea, prin el, acces la gândurile lui Dumnezeu, de aceea era aşezată la picioarele lui Isus şi asculta. Marta, prin slujba ei, nu făcea, se pare, decât să îndeplinească o slujbă care era în mod normal a ei. Greşeala ei era de a vrea să facă mult. Dorea să se achite onorabil de sarcina ei, şi era „distrasă” de acest lucru; până acolo că vorbeşte în mod nepoliticos nu numai surorii ei, ci şi Domnulului. Marta reprezintă chinul îngrijorărilor, Maria comuniunea.

Distragerea Martei venea din faptul că era prinsă de prea multă slujire, lucru care în sine este foarte bun. Ea se îngrijorează şi se tulbură pentru multe lucruri, şi lasă să treacă singurul lucru necesar. Maria descoperise că tot ce putea face pentru Domnul nu era nimic în comparaţie cu ce avea El să-i aducă. A primi Cuvântul Său este singurul lucru necesar, pentru că de acolo decurge orice slujire plăcută Învăţătorului. Este partea cea bună, care nu va fi luată.

Credeam că o mare parte a slăbiciunii care caracterizează pe creştinii de astăzi se poate explica prin acest singur cuvânt: distragere. Atâtea lucruri venind din toate părţile - şi destul de inofensive în ele însele - ne sunt oferite, încât suntem distraşi de la singurul lucru important. Poate nu suntem întotdeauna îngrijoraţi şi tulburaţi în privinţa lor; suntem poate numai atraşi şi absorbiţi. Dar rezultatul este acelaşi: trecem pe lângă singurul lucru necesar. Deci suferim cu adevărat o pierdere.

O dată în plus Îl găsim pe Domnul în rugăciune, şi aceasta trezeşte la ucenicii Lui dorinţa de a învăţa să se roage. Ei nu aveau încă Duhul cum Îl avem noi astăzi, de aceea nu puteau şti ce înseamnă să se roage „prin Duhul” (Iuda 20) sau să cunoască ajutorul şi mijlocirea Duhului de care vorbeşte Romani 8: 26-27, cum putem noi. Domnul era atunci Cel care era „Mângâietorul” şi Conducătorul lor, în afară lor; noi avem „un alt Mângâietor” care este în noi. Ca răspuns la dorinţa lor, Domnul le dă rugăciunea model şi adaugă o ilustrare pentru a sprijini necesitatea de a fi inoportun. Dacă un om vrea să se scoale la miezul nopţii la stăruinţa supărătoare a unui prieten, putem veni la Dumnezeu cu încredere.

Domnul îi învăţase pe ucenici să se adreseze lui Dumnezeu ca Tată, şi promisiunile pe care le dă în versetul 10 merg în acelaşi sens, la fel ca declaraţiile din versetele 11-13. Nu trebuie să ni-L închipuim pe Tatăl din ceruri ca fiind mai puţin interesat şi mai puţin îndatoritor ca tatăl nostru de pe pământ. Nu va da nimic necomestibil sau dăunător dacă fiul Lui cere să mănânce. Şi nici nu va da - putem adăuga - un lucru inutil sau dăunător dacă, posteşte, îl dorim şi îl cerem. Putem fără îndoială explica astfel faptul că multe rugăciuni rămân fără răspuns.

Omul în starea lui pierdută ştie să dea lucruri bune copiilor săi; Tatăl ceresc va face celor care Îi cer cel mai preţios dintre darurile: Duhul Sfânt. Îl vedem aici pe Domnul continându-Şi învăţătura îndreptând gândurile către evenimentele care aveau să se desfăşoare în curând. Duhul Sfânt nu a fost dat înainte ca Isus să fie glorificat, cum ştim după Ioan 7:39; dar când a fost dat, a venit peste un grup de bărbaţi şi de femei care stăruiau în rugăciune şi rugăminte fierbinte, cum ne relatează Fapte 1:14. Trăim în perioada când a fost dat Duhul; şi astfel ne putem bucura în roadele prezenţei Lui, la fel ca în puterea Cuvântului lui Dumnezeu şi în rugăciune.

Paragraful următor (versetele 14-28) prezintă respingerea definitivă a harului, şi a Domnului Însuşi care îl descoperise; ceea ce Îl conduce pe Domnul să dezvăluie teribilele consecinţe ale acestei respingeri şi de asemenea să insiste din nou asupra importanţei ascultării de Cuvânt.

Odată ce demonul mut este alungat, schimbarea la omul a cărui victimă fusese este impresionantă şi de netăgăduit. Totuşi sunt mulţi cei care aleg să denigreze ceea ce nu pot nega. Remarca privitoare la Beelzebul nu este atribuită fariseilor ca în Matei. Fără îndoială ei erau instigatorii, dar oamenii obişnuiţi îi susţineau, după cum relatează Luca aici. Alţii, închizând ochii asupra numeroaselor semne deja date, au neruşinarea să ceară un semn din cer. În răspunsul Lui, Isus arată în primul rând că acuzaţia lor era complet nesăbuită: implică această absurditate: Satan acţionând împotriva lui însuşi. În al doilea rând, El arată că, dacă acuzaţia lor era adevărată, se întorcea asupra capetelor fiilor lor, dacă nu asupra alor lor.

Dar în al treilea rând - şi este punctul cel mai important - El dă adevărata explicaţie a ceea ce făcea. Venise pe acest tărâm mai puternic decât Satan. Înainte de venirea lui Isus, Satan îşi reţinea prizonierii fără să fie în nici un fel neliniştit. Acum cel care era mai tare îi elibera pe aceşti prizonieri. Venirea Lui punea pe fiecare dintre ei la încercare: erau fie cu El, fie împotriva Lui. A nu fi cu El echivala cu a nu exista teren neutru. Oamenii puteau păreau să se adune, dar dacă nu erau cu El, aceasta avea să ducă doar la dispersare. Este o chestiune pe care facem bine să o băgăm în seamă. O mare mişcare se face simţită astăzi pentru a-i aduna pe oameni în toate felurile de asociaţii sau grupuri; dar dacă nu este cu Hristos, în jurul Lui şi sub autoritatea Sa, este o lucrare de dispersare care va sfârşi prin a se descoperi ca atare.

Este clar că versetele 24-26 sunt profetice. În acel moment, duhul necurat al vechii lor idolatrii ieşise din Israel, dar deşi casa era „măturată şi împodobită”(versetul 25) în exterior, erau pe cale să-L respingă pe Cel pe care Dumnezeu Îl trimisese să locuiască acea casă. În consecinţă, vechiul duh necurat se va întoarce cu altele mai rele decât el, şi astfel starea lor va fi mai rea decât cea dintâi. Acest cuvânt al Lui Isus îşi va găsi împlinirea când Israel necredincios îl va primi pe Antihrist în zilele din urmă.

Totuşi nu toţi Îl respingeau. O femeie din mulţime înţelege ceva din excelenţa Sa, şi declară că mama Domnului este preafericită. Dar Domnul arată ceva şi mai fericit. Binecuvântarea cea mai mare, pentru noi, este să primim şi să păzim Cuvântul lui Dumnezeu. Legătura spirituală formată prin Cuvânt este mai strânsă şi mai durabilă decât orice legătură potrivit cărnii. Domnul îndreaptă gândurile ucenicilor Săi către aceste adevăruri spirituale, şi ascultarea Cuvântului este această parte bună, cum tocmai am văzut în cazul Mariei.

Domnul începe acum să vorbească de indiferenţă care caracterizează pe poporul în zilele slujirii Lui. Ei cereau un semn, ca şi cum nici un semn nu le fusese dat. Le rămâne un singur semn despre care El vorseşte ca „semnul lui Iona” (versetul 29). Iona predicase ninivitenilor, dar el însuşi era un semn pentru ei prin faptul că apăruse în mijlocul lor ca cineva care ieşise din ceea ce părea o moarte sigură. Fiul Omului era pe cale să intre cu adevărat în moarte apoi să iasă din ea prin înviere, şi aceasta era cel mai mare dintre toate semnele; mai mult, arăta printre ei o înţelepciune mult mai mare decât cea a lui Solomon şi predica Lui mergea dincolo de cea a lui Iona. De ce deci mulţimile nu erau atinse?

Nu pentru că nu strălucea nici o lumină. Oamenii nu aprind o lumină ca să o ascundă, cum spune versetul 33. Domnul venise în lume ca adevărata lumină ale cărei raze îi luminau pe oameni. Ceea ce era rău, nu era lumina, ci ochii oamenilor. Versetele 34-36 fac să reiasă aceasta. În mod obiectiv soarele este lumina trupului nostru dar în mod subiectiv ochii noştri sunt lumina. Dacă soarele ar dispărea, ar fi întuneric pe pământul întreg, dar dacă ochiul meu s-ar stinge, întunericul ar fi totul pentru mine. Dacă ochiul meu spiritual este rău, duhul meu este plin de întuneric; dacă este curat, totul este lumină. Cu alte cuvinte, starea celui peste care străluceşte lumina este de cea mai mare importanţă. Starea mulţimilor era rea, de acolo lipsa lor de sensibilitate la lumina care strălucea în Hristos.

Dar dacă mulţimile nu primeau lumina care ar fi fost binecuvântarea lor, Domnul avea cel puţin să îndrepte razele adevărului asupra stării lor. El începe cu fariseii, şi restul capitolului ne arată de ce îi acuză! Fariseul care Îl invită pe Domnul este conform sectei sale: critic şi obsedat de detalii rituale. Venise ceasul ca cenzorul să fie el însuşi cenzurat şi demascat. Nimic nu pute fi mai incisiv decât Cuvintele Domnului. Citindu-le, ne putem face o idee despre faptul în care oamenii vor fi cercetaţi în ziua judecăţii.

Făţărnicia lor este subiectul versetelor 39-41. Curăţenia (întreţinută cu ostentaţie) locurilor expuse privirilor oamenilor, merg altundeva. Şi mai mult o neîmblânzită grijă de sine se ascundea sub aparenţa lor de evlavie. Erau plini de „jefuire”. Cuvântul „daţi” din versetul 41 este în contrast cu acest termen. Dacă ar fi vrut să dea mai degrabă decât să pună mâna pe bunul altuia, toate lucrurile ar fi fost curate pentru ei, interiorul ca şi exteriorul. O schimbare atât de radicală ar implica convertire autentică.

Versetul 42 face să reiasă judecata lor pervertită. Erau meticuloşi în lucruri care nu erau nici importante, nici preţioase, şi neglijau valorile cele mai înalte. Versetul 43 arată că dragostea de notorietate şi de adulaţie din partea celor ca ei părea să-i devoreze. De aceea deveniseră pentru alţii, şi fără ştirea acestora, focare de murdărie, cum arată versetul 44. Le făceau rău altora ca şi lor înşişi. Acuzaţia teribilă, ce-i drept, dar acuzaţia care se aplică în chip întristător, în grade diferite, şi în toate timpurile, celor a căror religie nu este decât aparenţă şi forme.

Unul din învăţătorii legii a protestat atunci că aceste cuvinte constituiau insulte pentru ei înşişi. Acuzaţia nu a fost decât împinsă şi mai mult(a fond) împotriva Lui. Aceşti învăţători ai legii se agitau să pună poveri asupra altora; dădeau legi pentru alţii şi în mod neruşinat nu ţineau deloc cont de lege pentru ei înşişi. Mai mult, se făceau remarcaţi prin respingerea Cuvântului lui Dumnezeu şi prin respingerea profeţilor care îl aduseseră, deşi după ce profeţii fuseseră ucişi, îi onoraseră zidindu-le morminte sperând astfel să dobândească prestigiul numelor lor, acum că nu mai erau judecaţi de cuvintele lor.

Abilă stratagemă aceasta! dar care nu este necunoscută, chiar în zilele noastre. Este uşor să ridice în slăvile cerului, la un secol după moartea sa, un om căruia i s-au împotrivit cu putere în timpul vieţii lui de mărturie. Cuvintele Domnului implică faptul că ce făcuseră părinţii, făceau şi fiii lor. Generaţia căreia Se adresa era vinovată nu numai de sângele profeţilor de altădată, ci de sângele Fiului lui Dumnezeu Însuşi.

În sfârşit, în versetul 52, vedem, pe de o parte, că fariseii întinau alte persoane (versetul 44), iar pe de altă parte, că învăţătorii legii luau cheia cunoştinţei. Satan făcea la fel împiedicând oamenii să intre în cunoştinţa adevărată a lui Dumnezeu. I-au omorât pe profeţi şi au închis calea vieţii.

Este clar că Dumnezeu a rostit aceste acuzaţii teribile fără ca nimic să fi afectat calmul Său divin. Cei mai buni oameni ar fi vorbit diferit. Din această cauză, ne este dată porunca: "Mâniaţi-vă şi nu păcătuiţi" (Efeseni 4:26). Păcătuim cu uşurinţă mâniindu-ne împotriva păcatului. Domnul nu avea nevoie de un asemenea îndemn. Vrajmaşii Lui credeau că ajugea să continue să-L provoace pentru a-L face cu uşurinţă să cadă. El nu a făcut nimic din ce prevedeau ei, cum arată capitolul următor.

Departe de a se lăsa iritrat de opoziţia violentă a cărturarilor şi a fariseilor, Domnul Se foloseşte de ocazie pentru a-i învăţa cu calm pe ucenicii Săi în prezenţa marii mulţimi pe care o adunase disputa. Tocmai îndreptase proiectorul adevărului asupra căpeteniilor religioase, acum îndreaptă aceeaşi lumină asupra ucenicilor şi asupra căii lor.

În primul rând, îi pune în gardă împotriva făţarniciei pe care tocmai o dezvăluise la farisei. Este cu adevărat un "aluat", adică un rău de o natură astfel încât, dacă nu este judecat, dospeşte şi creşte. Scopul pe care îl urmăreşte făţărnicia este de a avea toate lucrurile "acoperite": ascunse lui Dumnezeu în primul rând, apoi privirilor semenilor. Totuşi totul vine la lumină, atât de bine încât lunga făţărnicie se descoperă zadarnică. Cu toate acestea, în prezent, este absolut funestă sufletului care are de-a face cu Dumnezeu în orice fel ar fi. De aceea din punctul de vedere moral, punerea în gardă împotriva făţărniciei trebuie să vină în primul rând. Pentru ucenicul lui Hristos, nimic nu trebuie să fie ascuns de ochii Domnului.

În al doilea rând, îi pune în gardă împotriva temerii de oameni (versetele 4-11). Nu le ascunde că vor înfrunta respingerea şi persecuţia. Dacă vroiau să se păzească de făţărnicie în mijlocul unei lumi care este sub stăpânirea acesteia într-o mare măsură, nu puteau să se aştepte să cunoască popularitatea. Dar, pe de altă parte, dacă vroiau să nu aibă nimic ascuns de ochii lui Dumnezeu, vor fi capabili să se poarte fără laşitate în prezenţa persecutorilor. Cei care se tem mult de Dumnezeu se tem puţin de oameni.

Domnul nu-i îndeamnă pur şi simplu pe ucenicii Săi să nu aibă nici o teamă de oameni. Le face de asemenea cunoscute lucruri care se vor dovedi foarte încurajatoare. Pentru că sunt prietenii Lui, pot înfrunta vrajmaşia lumii - ceea ce putem şi noi. Apoi, în versetele 6 şi 7, pune înaintea lor, într-un mod foarte mişcător grija lui Dumnezeu faţă de ei. Ea este atât de profundă încât nici un fir de păr din capul nostru nu este uitat - ci sunt toate numărate.

În versetul 12 îi asigură că, în circumstanţele lor critice se puteau baza pe învăţătura Duhului Sfânt. Nu vor avea deloc nevoie să pregătească o apărare minuţioasă când vor fi aduşi la judecată înaintea autorităţilor. Ura şi împotrivirea oamenilor aveau să apese asupra învinuirii lor, dar ce sprijin mai minunat ca prietenia lui Hristos, grija lui Dumnezeu, învăţătura Duhului Sfânt. Şi pe lângă aceasta, dacă Îl mărturiseau pe Hristos înaintea oamenilor ostili, Fiul Omului îi va mărturisi înaintea îngerilor lui Dumnezeu - ceea ce va fi răsplata lor.

În acest punct al discursului Său, Domnul este întrerupt de cineva care dorea să-L vadă intervenind în favoarea sa într-o problemă de bani. Dacă ar fi fost reformatorul social sau socialistul care unii îşi imaginează că a fost , se prezenta aici ocazia pentru El ca să stabilească normele juste ale unei împărţiri a moştenirii. El nu face nimic cu privire la aceasta; în loc de aceasta, dezvăluie cupiditatea care îl condusese pe om să-şi prezinte cererea, apoi rosteşte parabola binecunoscută a bogatului nebun. A-şi rezidi grânarele pentru a păstra toate roadele pe care marea dărnicie a lui Dumnezeu i le acordase, era simplă prudentă. A aduna toate acestea pentru el însuşi şi a neglija toate bogăţiile divine pentru suflet, este ceea ce constituia nebunia sa.

Bogatul nebun era plin de avariţie, pentru că el considera toate bunurile lui ca garanţia împlinirii programului său: "odihneşte-te, mănâncă, bea, veseleşte-te!" (versetul 19). Este tocmai programul omului obişnuit din lumea actuală: timp liber din belşug, hrană şi băuturi din belşug, plăceri şi distracţii din belşug.

Dar credinciosul este "bogat în ce priveşte Dumnezeu", cum arată clar versetul 32. De aceea, când Domnul Îşi reia discursul faţă de ucenicii Săi, în versetul 22, începe prin a-i linişti cu privire la îngrijorările care sunt atât de firești. Pentru că am devenit bogaţi, după ce am primit Împărăţia, nu trebuie să fim caracterizaţi de lăcomie; şi nu trebuie să ne împovărăm cu nici o îngrijorare, pentru că grija lui Dumnezeu faţă de noi este pe deplin de ajuns. Domnul spune: "Tatăl vostru ştie" (versetul 30). Astfel, îi învaţă pe ucenici să recunoască în Dumnezeu pe Cel care, cu un înţeles paternal, se ocupă de ei, ca şi de nevoile lor pentru viaţa prezentă.

Dar El acţionează astfel pentru ca ucenicii să aibă mintea liberă pentru a urmării lucruri care în prezent se află în afara acestei vieţi. Nu există contraindicţie între versetele 31 şi 32. Împărăţia ne este dată şi totuşi trebuie să o căutăm. Trebuie să o căutăm pentru că nu este încă arătată; în consecinţă, nu o găsim în lucrurile acestei vieţi, ci se găseşte în realităţile spirituale şi morale legate de sufletul celor care sunt aduşi sub autoritatea divină. Cu toate acestea, Împărăţia trebuie să fie o realitate manifestată în această lume, şi titlurile ei de proprietate sunt deja asigurate pentru copii lui Dumnezeu. Astfel noi căutăm Împărăţia Lui Dumnezeu, pentru că gândurile noastre şi vieţile noastre astăzi sunt pline de lucrurile lui Dumnezeu şi de slujirea Lui.

Din această cauză, viaţa ucenicilor trebuie să fie trăită după principii diametral opuse celor ale prietenilor acestei lumi. În loc să strângă bunuri şi să ducă o viaţă de înlesniri şi de bucurii, ucenicul trebuie să fie cineva care dă, care strânge comori în ceruri, cineva al cărui mijloc este încins pentru activitate şi slujire şi a cărui mărturie este o lumină care străluceşte. Pe scurt, trebuie să fie asemenea unui om care aşteaptă întoarcerea stăpânului. Am remarcat deja lucrurile care nu trebuie să ne caracterizeze; aici avem lucrurile care trebuie să ne caracterizeze.

Ca slujitori, trebuie să-L aşteptăm pe Domnul nostru, şi nu numai să aşteptăm, ci să veghem (versetul 37), trebuie să fim gata (versetul 40), şi trebuie să facem (versetul 43): să facem slujba care ne este dată. Ceasul răsplătirii va veni la întoarcerea Domnului. Atunci Însuşi Domnul Se va ocupa să aibă grijă de binecuvântarea deplină a celor care vor fi vegheat pentru a-L aştepta. Acest lucru, pe care îl găsim în versetul 37, indică o răsplată mai specială care va fi dată celor care vor fi caracterizaţi de o slujire credincioasă şi sârguincioasă în interesul Stăpânului lor. Discursul Domnului faţă de ucenicii Săi se prelungeşte până la sfârşitul versetului 53. Reies câteva puncte:

1 - Cerul este din nou prezentat uceniciulor. În capitolul 10, după cum am remarcat, îi învaţă că cetăţenia lor este în ceruri. Acum îi învaţă să lucreze în aşa fel încât comoara lor să fie în ceruri, şi deci şi inima lor. Ei trebuie să trăiască după principii complet opuse celor care îl conduc pe bogatul nebun.

2 - Domnul subînţelege respingerea Sa de-a lungul discursului Său şi vorbeşte despre aceasta şi mai deschis la sfârşit: în versetele 49-53. "Focul" este simbolul Celui care cercetează şi care judecă, şi fusese deja aprins prin respingerea Sa. Prin "botezul" Său, înţelege moartea Sa, şi până ce avea să fie împlinită, era în "strâmtorare", adică "reţinut". Numai când ispăşirea va fi fost împlinită, dragostea şi dreptatea puteau

să se răspândească din belşug. Atunci în sfârşit, focul fiind aprins şi botezul împlinit, totul se va termina şi linia de demarcaţie va fi clar stabilită El va deveni piatra de încercare, şi va fi dezbinare chiar în cercurile cele mai intime. Devansând in trecut aceste evenimente, subânţelege absenţa Sa, şi în consecinţă vorbeşte de a doua Sa venire în toată libertatea.

3 - La întrebarea lui Petru (versetul 41), Domnul nu dă un răspuns direct. Nu limitează explicit remarcile Sale la cercul restrâns al ucenicilor Săi, şi nici nu lărgeşte cercul pentru a îngloba miile lui Israel care Îl înconjurau. În loc de aceasta, insistă în toate cuvintele Sale asupra responsabilităţii ascultătorilor Săi. Dacă cineva se găsea înaintea Lui în poziţia de slujitor - oricare ar fi drumul care îl adusese acolo - va fi răsplătit după faptele lui, fie că vor fi arătate a fi credincioase sau rele. Slujitorul cel rău nu doreşte prezenţa Domnului şi în consecinţă El întârzie în gând întoarcerea Lui. Relaţia lui cu Stăpânul fiind rea, relaţiile lui cu ceilalţi slujitori devin rele şi rea de asemenea viaţa lui personală. Când va veni Domnul, partea sa va fi cu cei necredincioşi, pentru nu s-a arătat a fi decât un necredincios. Versetele 47 şi 48 arată clar că pedeapsa ca şi răsplata vor fi măsurate echitabil, corespunzător gradului de responsabilitate.

4 - Adevăratul slujitor se caracterizează prin devotamentul său faţă de interesele Stăpânului său în timpul absenţei Lui; şi răsplata lui, îl aşteaptă până ce El Se va întoarce. De trei ori în acest discurs Domnul vorbeşte de a mânca şi a bea, imagini ale unei vieţi plăcute. Omul din lume s-a bucurat în timpul vieţii lui (versetul 19), şi aceasta se termină prin moarte. Servitorul cel rău are partea sa de plăcere când se apucă "să mănânce şi să bea şi să se îmbete" (versetul 45), dar aceasta se termină prin pedeapsa la sosirea Stăpânului său. Omul din lume nu făcea decât să se bucure; era beat, ceea ce este mai rău. În realitate, când neconvertiţii mărturisesc că sunt slujitorii lui Dumnezeu, par să cadă mai uşor ca oricine altcineva sub influenţa ameţitoare a seducătoare concepte religioase şi filosofice. Slujitorul credincios îşi aşteaptă Stăpânul care îl va pune să stea la masă şi îl va sluji din cauza bucuriei lui (versetul 37). Atunci va veni, pentru el, timpul bucuriei Lui.

În versetul 54, Domnul, întorcându-Se de la ucenici spre mulţimi, le adresează cuvinte de avertizare: erau într-o situaţie dintre cele mai periculoase şi ignorau aceasta; ştiau să deosebească bine cum va fi vremea, dar erau incapabili să deosebească "timpul acesta" (versetul 56). Pentru că Îl resping pe Domnul, Îl constrâng să devină "adversarul" lor, adică partea adversă într-un proces. Dacă persistau în această atitudine, iar lucrarea lor venea înaintea Judecătorului tuturor, erau în întregime vinovate şi le va aştepta pedeapsa cea mai mare: vor avea de plătit "şi cel din urmă bănuţ" (versetul 59)

Chiar în acel moment, unii din cei care erau prezenţi, menţionează cazul acelor nefericiţi galileeni care suferiseră pedeapsa capitală sub Pilat. Li se părea că aceştia din urmă erau păcătoşi, de cea mai joasă speţă. Domnul îi acuză în mod singur pe ascultătorii Săi de o vinovăţie la fel de mare şi le declară că şi ei vor pieri. Apoi citează şi cazul celor optsprezece victime ale prăbuşirii turnului din Siloam. După opinia curentă, erau evenimente excepţionale care arătau o nedreptate excepţională. Oamenii care Îl ascultau se făceau vinovaţi de o vinovăţie şi mai mare pentru că erau orbi în faţa ocaziei care le era dată; şi, respingându-L, nu vor scăpa. Îi avertizează astfel despre pedeapsa care avea să vină peste ei. În parabola smochinului se găseşte expus motivul răsplătirii (versetele 6-10). Dumnezeu era pe deplin îndreptăţit să aştepte rod din partea poporului; a căutat, dar nu a găsit nimic. Atunci, timp de un an, pomul va primi îngrijiri; nimic nu se va cere de la el. Isus era printre ai Săi, administrându-le îngrijirile harului lui Dumnezeu în loc să-i pună sub ultimele exigenţe ale legii. Dacă aceasta ar rămâne fără răspuns, atunci ar trebui să cadă lovitura. În toate acestea, învăţătura Sa continuă de la sfârşitul capitolului 12, şi nu este de fapt o întrerupere între capitole.

Acum, în versetele 10-17, vine incidentul mişcător în care este expus în imagine ceea ce harul va împlini acolo unde va fi primit. Biata femeie, deşi gârbovită şi în starea ei de slăbiciune, făcea parte din cei care împlineau slujirea lui Dumnezeu în sinagogă. Starea ei fizică simboliza într-adevăr starea spirituială a numeroase persoane, împovărate de mizerie spirituală şi copleşite sub jugul legii, în aşa măsură incapabile să se îndrepte şi să-şi îndrepte privirile în sus.

Această femeie era o "fiică a lui Avraam" (versetul 16), adică un adevărat copil al credinţei (de văzut Galateni 3:7). Totuşi Satan avea un rol în trista ei stare, profitând de neputinţa ei. Mai mult, conducătorul sinagogii ar fi folosit legea şi ritualul ei pentru a o împiedica să fie vindecată. Dar Domnul îndepărtează toate acestea. Spune un cuvânt, pune mâinile peste ea şi sperează o eliberare imediată de neputinţa ei. Numeroşi sunt cei care ar putea spune: "La mine era legea, neputinţa, o robie fără speranţă, puterea lui Satan, până a intervenit Hristos în puterea harului Său, atunci ce schimbare!" Astfel de eliberări acoperă vrajmaşii de ruşine, şi umplu pe mulţi alţii de bucurie. Acestea sunt cu adevărat „lucrurile glorioase pe care le făcea El" (versetul 17)

În acest punct, Domnul arată că deşi harul şi puterea Împărăţiei erau introduse, nu rezultă pentru aceasta o stare de lucruri absolut perfectă. Parabolele grăuntelui de muştar şi a aluatului date aici, arată că, în timp ce forma exterioară a Împărăţiei cunoştea o creştere şi o expansiune extraordinară, aceasta va fi însoţită de elemente nedorite, şi chiar de corupţie.

Cu versetuil 22 din capitolul nostru, o tranziţie marcată se produce din punct de vedere istoric. Îl vedem acum pe Domnul urmându-Şi drumul spre Ierusalim, învăţând în acelaşi timp prin cetăţile şi prin satele pe care le străbătea. Dar în ciuda acestui lucru, nu pare să fie o tranziţie netă în învăţătura care este relatată. Întrebarea din versetul 23 pare să fi fost sugerată de curiozitate, şi, ca răspuns, Domnul dă un cuvânt de învăţătură şi de avertizare care este cu totul în acord cu ceea ce tocmai s-a întâmplat. Dacă venirea harului Împărăţiei avea să antreneze o stare de lucruri amestecată, descrisă în parabolele grăuntelui de muştar şi a aluatului, atunci calea strâmtă a vieţii trebuie să fie căutată cu multă sinceritate şi fervoare.

Cuvântul „Străduiţi-vă" din versetul 24 nu semnifică muncă de vreun fel, ci o fervoare de o asemenea intensitate încât este aproape dureroasă. Este ca şi cum Domnul ar spune: „Nu menajaţi nici o suferinţă pentru a intra pe uşa cea îngustă atât timp cât aveţi prilejul." Mulţi caută o intrare mai lată prin lucruri complet exterioare, cum indică versetul 26. Dar va conta numai ce este personal şi spiritual. Nu există intrare adevărată în afara căii strâmte a pocăinţei. Astfel Domnul arată din nou neînsemnătatea unei religii cu totul exterioară. Trebuie să aibă în ea realitatea interioară.

Parabolele din versetele 18-21 arată că va fi amestec în Împărăţie în forma sa actuală; dar versetul 28 arată că, în forma sa viitoare, nu va fi. Atunci patriarhii vor face parte din ea, şi cei a căror religie nu este decât formalism vor fi aruncaţi afară. Versetul 29 sugerează chemarea naţiunilor care era iminentă, pentru că harul avea să se răspândească în lumea întreagă cu rezultate considerabile. Harul, cum am văzut chiar la începutul acestei Evanghelii, nu poate fi mărginit la limitele sau formele iudaice. Ca vinul nou va face să se spargă butoaiele. Iudeul era din punct de vedere istoric primul, dar în prezenţa harului, legalismul lui inveterat îi era adesea un obstacol, astfel încât ajungea ultimul. Păgânul care nu era împiedicat în acest mod ajunge primul când harul intră în scenă.

Capitolul se termină pe o notă foarte solemnă. Acum nu pe iudei, ci pe Irod îl va ajunge judecata. Irod își ascundea animozitatea cu viclenia unei vulpi, dar Isus îl cunoștea în profunzime. Știa pe de altă parte, că propria Sa viață, caracterizată de îndurare față de om, avea să-și găsească sfârșitul în moarte și înviere. Ura lui Irod era totuși un lucru neînsemnat. Lucrul cel mare era respingerea, de către Ierusalim, a lui Hristos și a oricărui har care era în El. Iudeii erau poporul căruia Dumnezeu îi adresase prin intermediul profeților și pe care vroia sa-l adune prin Fiul Său. Ilustrația folosită este foarte frumoasă. Profeții chemaseră poporul la îndatoriile lui sub legea călcată, și vestiseră venirea lui Mesia. El venise acum în plinătatea harului, și poporul ar fi putut găsi protecție la adăpostul aripilor Lui. Cu toate acestea totul era în zadar.

Ierusalimul se făalea cu casa minunată care se găsea în mijlocul lui. Isus vorbise înainte de ea ca de „Casa Tatălui Meu", acum o reneagă: este „casa voastră" și le-o lasă pustie și goală. Ierusalimul nu prinsese ocazia oferită și în curând nu-L va mai vedea pe Mesia al Său, până ce se va face auzit strigătul din Psalmul 118:26, care provine din „casa Domnului". Nu înainte de a doua venire a Domnului. Ierusalimul va face să fie auzit acest strigăt.

În ultimele versete din capitolul precedent, Domnul vorbește deschis de respingerea Lui și vestește rezultatele ei cât privește Ierusalimul; cu toate acestea nu-Și încetează lucrările de har, nici învățătura Sa de har, cum arată începutul acestui capitol. Fariseii doreau să folosească legea lor a sabatului pentru a face din ea o funie cu care să lege mâinile pline de îndurare ale Domnului și să-I restrângă lucrarea. El le rupe funia și arată că va avea cel puțin atâta îndurare față de omul chinuit cum aveau ei în mod obișnuit față de animalele lor domestice. Harul Său abundă și se pune deasupra tururor prejudecăților lor legale.

Începând de la versetul 7, Luca reia prezentarea învățăturilor Domnului, și nu găsim o altă relatare a lucrărilor Sale înainte de a ajunge la versetul 11 din capitolul 17. În primul rând, Domnul pune accent pe purtarea care trebuie să-i caracterizeze pe beneficiarii harului. Natura omenească se pune în față și se arată arogantă; dar harul nu poate fi primit decât dacă se arată smerenia. Invitatul poftit la nuntă ia parte la ospăț în virtutea generozității celui care îl invită, nu pentru că are dreptul sau merită, și trebuie să se poarte în consecință. Se poate observa că în societatea modernă, astăzi, a se arăta cu nerușinare arogant nu ar fi considerat de bun gust. Recunoaștem aceasta, și este o mărturie în felul în care idealurile creștine predomină încă. În mediile păgâne, s-ar aplauda o asemenea obrăznicie, și vom vedea că ea se va arăta din ce în ce mai mult pe măsură ce predomină idealurile păgâne.

Vedem câteodată în această viață coborârea celui care se înalță și înălțarea celui care se coboară, dar aceasta se va vedea pe deplin când Cel care S-a coborât El Însuși în cea mai mare măsură, chiar până la moarte de cruce, va fi ridicat sus în ochii tuturor, și orice genunchi se va pleca înaintea Lui. În versetul 11, putem deosebi cei doi Adam: primul a căutat să se ridice și a căzut; ultimul Adam S-a coborât El Însuși, și este acum așezat la dreapta Măririi în locurile preaînalte.

În următoarele trei versete, Îl găsim pe Domnul care învață nu pe invitat, ci pe stăpânul casei. Și el trebuie să acționeze de o manieră care se potrivește harului. Natura umană este egoistă, chiar în binefacerile pe care le arată, și va face invitații cu speranța de a avea avantaje din ele în viitor. Dacă sub influența harului, ne gândim la cei care nu au nimic să ne ofere, nu căutăm o răsplată pentru aici jos. Există totuși răsplată, chiar pentru acțiunile dictate de har, dar aceasta va avea loc în lumea învierii pe care o vom cunoaște mai târziu.

Învățături ca acestea fac pe cineva să exclame: „Ferice de cel care va mânca pâine în Împărăția lui Dumnezeu!" (versetul 15). Aceasta s-a spus foarte probabil sub impresia că intrarea în Împărăție era un lucru foarte greu, și că cel care va mânca pâine acolo trebuie să fie favorizat în mod deosebit. Această remarcă Îl face pe Domnul să dea parabola cinei celei mari, în care arată că ușa pentru a intra în Împărăție este deschisă tuturor, și că dacă cineva nu intră în ea, este din propria lui vină. În această parabolă, există un element profetic: Domnul anticipează și vorbește de lucruri care își găsesc împlinirea în perioada în care suntem. Este înainte de toate parabola Evangheliei.

„Un om oarecare a făcut o cină mare și i-a invitat pe mulți" (versetul 16). Pentru el, cheltuielile și osteneala, dar mulți vor fi beneficiarii. Primii invitați erau oamenii care aveau deja un bun: un câmp, boi, o soție. Aceștia îi reprezintă pe iudei și pe conducătorii lor religioși din țară, care au fost primii care au auzit mesajul. Luați în ansamblul lor, refuză invitația, și privilegiile religioase pe care le au deja sunt cele care îi orbesc asupra valorii darului Evangheliei care le este oferit.

Când slujitorul a raportat stăpânului său că invitații refuzau să vină, acesta, ni se spune, s-a mâniat. În Evrei 10:28-29, se spune că cel care „L-a insultat pe Duhul harului" este socotit vrednic de o „cât mai rea pedeapsă" față de cel care „a disprețuit legea lui Moise". Ceea ce avem în capitolul nostru este în raport cu ce se spune în Evrei 10. Mânia stăpânului are într-adevăr ca rezultat că nici unul din cei care i-au disprețuit astfel invitația nu va gusta din cina lui (cum se arată în versetul 24), totuși aceasta nu inchide simțul lui pentru îndurare. Dimpotrivă, slujitorul primește porunca să se ducă repede și să aducă pe săraci și pe nevoiași – pe cei care, din punct de vedere omenesc, erau cel mai puțin pregătiți să vină.

Dar aceștia trebuiau să fie adunați din „piețele și străzile cetății" (versetul 21); de aceea, ei reprezintă, credem noi, pe cei săraci, întristați, persoanele nedemne din Israel; vameșii și păcătoșii, în opoziție cu cărturarii și fariseii. Domnul Însuși se întorcea acum către ei, și printre acești oameni lucrarea avea să continue până în zilele de care ne vorbesc primele capitole din Faptele Apostolilor. Apoi vine clipa când invitația a fost din plin transmisă printre toți acești nefericiți, și deși mulți au acceptat, fericitul anunț: „mai este loc" (versetul 22) este făcut de către sujitor. Aceasta conduce la o extindere a acestei generoase invitații. Stăpânul spune din nou: „ieși" (versetul 23) și acum bietele epave umane de la drumuri și garduri, în afara limitelor cetății trebuie să fie aduși pentru a umple casa. Aceasta reprezintă vestirea Evangheliei națiunilor și ne gândim de aceea la sfârșitul Faptelor unde apostolul Pavel spune: „Mântuirea aceasta a lui Dumnezeu a fost trimisă națiunilor; și ele vor auzi" (Fapte 28:28).

Această parabolă expune în mod explicit problema văzută din punctul de vedere al lui Dumnezeu mai degrabă decât din punctul de vedere al omului. Dumnezeu pregătește cina, Îl trimite pe Slujitorul Său, lucrează urmând propriul Său plan și Își umple casa în ciuda perversității omului. Slujitorul pe care Îl trimite este Duhul Sfânt, pentru că nimeni în afară de El nu este destul de puternic pentru a exercita o putere absolut constrângătoare. Slujitorii care sunt sub ordinele Lui, chiar cineva atât de remarcat ca apostolul Pavel, nu pot să facă mai mult decât să-i înduplece pe oameni (se vedea 2 Corinteni 5:11); numai Duhul Dumnezeului celui viu poate lucra în inimile lor destul de eficace pentru ca să fie „constrânși" să intre. Dar binecuvântat fie Dumnezeu, aceasta este ceea ce face El, este ceea ce a făcut pentru fiecare dintre noi.

La auzul unor asemenea lucruri, mari mulțimi mergeau cu El. Numeroși sunt cei cărora le place să audă vorbindu-se de ceva ce se poate avea gratuit. Domnul Se întoarce și pune înaintea lor condițiile pentru a fi ucenici. Harul lui Dumnezeu nu impune condiții, dar Evanghelia care anunță acest har nu uită să ne conducă pașii pe cărarea care-l caracterizează pe un ucenic al Învățătorului: nu putem umbla pe ea cu toată

sinceritatea decât dacă ne supunem unor condiţii foarte riguroase. Patru sunt menţionate aici: 1 – Învăţătorul trebuie să fie obiectul suprem al acţiunilor ucenicului: în aşa măsură încât orice altă dragoste trebuie să fie ca ura în comparaţie cu dragostea pentru Învăţător. 2 – El ne face să purtăm crucea urmându-L adică trebuie să fim gata să acceptăm o sentinţă de moarte din partea lumii. 3 – Trebuie să calculăm cheltuiala în ce priveşte resursele noastre, să evaluăm corect tot ce ne aparţine în Hristosul pe care Îl urmăm. 4 – Trebuie în egală măsură să evaluăm corect puterile desfăşurate în noi.

În cazul în care calculele noastre sunt neîntemeiate în privinţa uneia sau alteia dintre aceste evaluări, va rezulta, sau că vom depăşi probabil măsura noastră, sau vom fi umpluţi de teamă şi vom cădea la învoială cu duşmanul. Dacă, aşa cum spune versetul 33, părăsim cu adevărat tot ce avem, ne vom arunca total asupra resurselor Învăţătorului suprem pe care Îl urmăm, atunci calea se va deschide înaintea noastră în chip minunat: vom fi ucenici.

Dar adevăratul ucenic este sare – şi sarea este bună. În Matei 5, Îl vedem pe Isus care zice: „Voi sunteţi sarea pământului” (versetul 13), dar El spune aceasta ucenicilor (versetul 1). Dacă ucenicul cade la învoială, devine ca sarea care şi-a pierdut gustul, nu mai este bun la nimic. Ce cuvânt pentru noi! Harul ne-a chemat şi a deschis înaintea noastră o cale pe care avem de mers ca ucenici. Respectăm noi condiţiile solemne în aşa fel încât să devenim cu adevărat ucenici? De am putea avea cu adevărat urechi de auzit!

După primele două versete din acest capitol, ar părea că aceste cuvinte privind harul şi poziţia ucenicului i-au atras pe vameşi şi pe păcătoşi la Domnul, în timp ce îi respingeau pe farisei şi pe cărturari.

Este într-adevăr adevărat că Domnul primea pe păcătoşi şi mânca împreună cu ei: un asemenea fel de purtare este în acord chiar cu natura harului Său. Fariseii îşi lansau remarca precum un reproş. Domnul o accepta ca pe un compliment; şi continuă, prin parabole, să arate că nu numai că primea pe păcătoşi, ci mai mult, îi căuta, şi să descopere astfel ce fel de primire îi aşteaptă când sunt primiţi.

Mai întâi parabola oii pierdute. Vedem aici în păstor o imagine a Domnului Însuşi. Cele nouăzeci şi nouă, care reprezintă clasa fariseilor şi a cărturarilor sunt lăsate nu în ţarcul oilor, ci în pustiu – loc de sterilitate şi de moarte. Oaia pierdută reprezintă clasa vameşilor şi a păcătoşilor: cei care sunt pierduţi şi care o ştiu: păcătosul „care se pocăieşte” (versetul 7). Păstorul găseşte oaia: pentru El, munca şi osteneala. După ce a gasit-o, o pune în siguranţă şi o ia în grijă. Umerii Lui devin siguranţa ei. O duce acasă şi bucuria Lui deja începe. Niciodată nu va spune: „Întristaţi-vă împreună cu Mine pentru că mi-am găsit oaia care fusese găsită”. Este imposibil de găsit pe pământ cei „nouăzeci şi nouă de oameni drepţi care n-au nevoie de pocăinţă” (versetul 7), deşi, vai, este uşor de găsit nouăzeci şi nouă de persoane care îşi imaginează că sunt astfel. Totuşi dacă s-ar găsi, este mai multă bucurie în cer pentru un păcătos care se pocăieşte decât ar putea fi în privinţa lor. Toate miile de îngeri sfinţi din cer nu au provocat niciodată atâta bucurie ca un singur păcătos care se pocăieşte. Suntem uimiţi de un asemenea har! Parabola drahmei pierdute urmează aceeaşi teamă generală, dar cu câteva detalii particulare. Femeia cu activităţile ei în casă reprezintă lucrarea subiectivă a Duhului în sufletul oamenilor, mai degrabă decât lucrarea obiectivă a lui Hristos. Duhul aprinde o lumină în adâncul inimii pline de întuneric şi produce o tulburare care se termină prind descoperirea drahmei. Aici se spune că este lucrarea înaintea îngerilor lui Dumnezeu; adică, nu este bucuria îngerilor, ci a Dumnezeirii, înaintea căreia stau ei. Apoi urmează parabola „fiului risipitor”. Ea începe cu cuvinte foarte semnificative. Domnul spusese: „Care om dintre voi... nu... merge?” (versetul 4), „Care femeie... nu caută cu grijă?” (versetul 8). Nu putea să spună: „Care om dintre voi” dacă are un fiu risipitor şi se întoarce, nu aleargă şi cade pe gâtul lui şi nu-l sărută mult? Ne îndoim că un om ar vrea într-adevăr să meargă atât de departe ca tatăl din această parabolă: marea majoritate a oamenilor cu siguranţă nu ar face-o. Această parabolă pune în valoare harul lui Dumnezeu Tatăl. O dată în plus, este o imagine a păcătosului care se pocăieşte, şi ne este permis să vedem acum, sub forma unei parabole, adâncimile de unde este scos păcătosul şi înălţimea la care este ridicat prin Evanghelie, în conformitate cu inima Tatălui.

În haina cea mai bună vedem simbolul primirii noastre în Preaiubitul; în miel, simbolul unei relaţii eterne stabilite; în sandale, semnul calităţii de fiu, căci slujitorii intrau, cu picioarele goale în casa stăpânului lor. Viţelul cel îngrăşat şi petrecerea familială exprimă veselia mare a cerului şi în particular bucuria Tatălui. Fiul fusese mort moralmente şi din punct de vedere spiritual, dar acum era ca înviat la o viaţă nouă. Dacă fiul cel mai tânăr îl reprezintă pe păcătosul care se pocăieşte, fiul cel mai mare reprezintă exact spiritul fariseului. Unuia îi era foame şi intră, celălalt era mânios şi rămâne afară. Venirea harului împarte întotdeauna oamenii în aceste două grupuri: cei care ştiu că nu meriă nimic, şi cei care îşi imaginează că merită mai mult decât au. Fiul mai mare spune: „Mie nu mi-ai dat niciodată un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei” (versetul 29). Astfel şi el îşi găsea tovărăşia şi plăcerea într-un cerc de prieteni, în afara cercului tatălui său. Singura diferenţă era în caracterul prietenilor: cei ai fiului mai tânăr erau puţin recomandabili, în timp ce cei ai celui mare erau precum se pare respectabili. Fariseul chiar drept, nu este mai mult în comuniune reală cu inima tatălui decât este fiul risipitor. Şi pentru a termina, rămâne afară, în timp ce risipitorul este introdus în casă.

Parabolele din capitolul 15 erau adresate fariseilor, dar cea cu care începe acest capitol 16 se adresează ucenicilor. Ea îi învaţă cu privire la poziţia în care se găsesc oamenii înaintea lui Dumnezeu şi cu privire la purtarea care se potriveşte să o aibă în această poziţie. Suntem administratori, şi am fost necredincioşi în administrarea noastră. Administratorul este acuzat aici înaintea stăpânului său „că-i respinge averea” (versetul 1). Această expresie face legătură cu parabola precedentă, pentru că fiul mai tânăr „şi-a risipit averea, trăind în destrăbălare” (15:13). Tot ce avem vine din mâna lui Dumnezeu, astfel încât, când risipim pentru noi înşine ce putem avea, în realitate risipim bunurile Stăpânului nostru.

Administratorul necredincios se găseşte concediat, şi hotărăşte atunci să profite de anumite posibilităţi, pe care poziţia lui prezentă i le oferă încă, pentru a avea beneficiu mai târziu. Administratorul era nedrept – Domnul o spune clar – cu toate acestea stăpânul lui nu poate decât să laude înţelepciunea subtilă cu care a lucrat, deşi aceasta a fost în detrimentul stăpânului însuşi. În materie de chibzuinţă în lucrurile acestei vieţi, copiii acestui veac biruie faţă de copiii lui Dumnezeu. Versetele 9-13 sunt aplicaţia parabolei pentru noi toţi. Bunurile pământului, bani şi lucruri de acelaşi gen, sunt „bogăţia nedreptăţii” (versetul 9), pentru că sunt lucrurile în care nedreptatea omului se arată cel mai mult, deşi nu sunt nedrepte în ele însele. Trebuie să folosim bogăţiile pentru a strânge „pentru viitor o temelie bună” (a se vedea 1 Timotei 6: 17-19), sau într-adevăr, cum spune versetul nostru: „pentru ca, atunci când se vor termina, să fiţi primiţi în corturile eterne” (versetul 9).

Acest verset 9 ne arată deci că trebuie să acţionăm pe principiul adoptat atât de înţelept de administrator; versetul 10 arată că trebuie să ne deosebim complet de el în aceasta: ce a făcut prin nedreptate, trebuie să facem în toată credincioşia. Bogăţiile nedrepte, pe care oamenii caută prin eforturile lor să le dobândească în mod atât de îndârjit, şi adesea atât de necinstit, sunt după toate „foarte puţin” (versetul 10). La drept vorbind, nu ne aparţin deloc: sunt ale „altuia”, pentru că „al Domnului este pământul şi tot ce conţine el”. Dar există bogăţia adevărată,

de care Domnul vorbeşte ca fiind „ce este al vostru” (versetul 12). Dacă înţelegem cu adevărat că ce avem, este ce avem în Hristos, vom folosi tot ce avem în această viaţă – bani, timp, ocazii, inteligenţă – în vederea intereselor Stăpânului nostru. În orice caz, nu putem sluji la doi stăpâni. Fie Dumnezeu, fie Mamona (bogaţiile) va stăpâni asupra noastră. Să veghem ca Dumnezeu să stăpânească. Deşi toate aceste lucruri fuseseră spuse ucenicilor, erau farisei care ascultau, şi care îşi băteau joc pe faţă de Domnul. Pentru duhul lor lacom, o asemena învăţătură era ridicolă. Erau partizani sălbatici ai legii, şi legea nu prescrisese niciodată asemenea lucruri. Domnul le răspunde în două puncte. Mai întâi, se ocupau de ce era exterior, sub privirea oamenilor, interesându-se pur şi simplu e ceea ce preţuiau oamenii. Lăsau deoparte pe Dumnezeu care Se ocupă de starea inimii omului, şi ale cărui gânduri sunt în întregime opuse celor ale omului. În sfârşit, gândurile lui Dumnezeu vor prevala şi cele ale omului vor fi înlăturate.

Dar în al doilea rând, legea cu care se mândreau era pe cale să se facă înlocuită de Împărăţia lui Dumnezeu. Legea prescrisese lucrurile necesare vieţii omului pe pământ şi profeţii vestiseră Împărăţia lui Dumnezeu care va fi înemeiată. Vremea Împărăţiei vizibile, universale nu venise încă; cu toate acestea, această Împărăţie era introdusă sub o altă formă prin predicare şi, în această formă spirituală, oamenii începeau să intre în ea, dând năvală. Fariseii refuzau să o vadă, şi rămâneau afară. Dar deşi legea era pe cale să fie înlocuită în acest fel, nu va cădea o singură frântură de literă din lege. În domeniul ei, rămâne în picioare toată măreţia ei. Ea este „sfântă şi dreaptă şi bună” (a se vedea Romani 7:12); poruncile ei rămân. Porunca particulară pe care insistă Domnul în versetul 18 era fără îndoială un atac teribil împotriva fariseilor, care erau foarte slobozi în asemenea lucruri, când se ocupau activ de zeciuielile lor „din mentă şi din rută şi din orice verdeaţă” (11:42).

Această critică viguroasă este urmată în versetele 19-31 de parabola înfricoşătoare a bogatului, dacă într-adevăr este o parabolă. Domnul foloseşte câteva expresii figurate ca „sânul lui Avraam”, dar relatează totul ca fiind fapte. Versetele 19-22 relatează fapte foarte obişnuite din această viaţă, terminându-se cu moartea şi îngroparea şi acolo, cortina cade pentru toţi. Cum ajungem la versetul 23, Domnul ridică această cortină şi ne face să vedem lucrurile care se găsesc dincolo.

Bogatul lucrează pe principiul absolut opus celui al administratorului de la începutul capitolului. Tot ce avea, folosise pentru plăcerea lui egoistă a momentului şi lăsase viitorul să aibă grijă de el însuşi. Domnul nu se leagă de bogăţii, ci de întrebuinţarea egoistă pe care le-o dă omul fără a ţine cont de Dumnezeu. Bogatul nu se interesa decât de prezent, decât de această lume; Împărăţia lui Dumnezeu nu era nimic pentru el.

Cuvântul pe care-l foloseşte Isus aici pentru „infern” este Locuinţa morţilor, nu iazul de foc, ci lumea invizibilă a morţilor. Ne arată decă că şi aceasta este, pentru cei care nu sunt mântuiţi, un loc de chin. De patru ori, El declară că Locuinţa morţilor este un loc de chin.

Arată de asemenea că, odată ce sufletul este în Locuinţa morţilor, nici o schimbare nu este posibilă. „O prăpastie mare” „este întărită” (versetul 26). Nu există nici o posibilitate de a trece de le chinuri la binecuvântare. Aici nu există „a doua şansă”. Acum că este în Locuinţa morţilor, bogatul este animat de un spirit misionar: doreşte ca un trimis de dincolo de mormânt să fie trimis la fraţii lui ca ei să scape de acest loc îngrozitor. Domnul ne arată că nici o vizită de dincolo de mormânt, chiar dacă s-ar putea produce, nu ar opri oamenii, dacă nu sunt opriţi de Cuvântul lui Dumnezeu.

Astăzi Dumnezeu Se adresează oamenilor prin Noul Testament ca şi prin Moise şi profeţi, şi în Noul Testament este relatată viaţa Celui care a înviat dintre morţi. Dacă oamenii resping Biblia, care este pentru astăzi Cuvântul lui Dumnezeu complet, nimic nu-i va convinge, şi vor ajunge în locul de chin.

O, de am fi constrânşi de o convingere, dată de Dumnezeu, de realitatea acestor lucruri! Atunci, „bunătatea lui Dumnezeul nostru Mântuitor şi dragostea Sa faţă de oameni” vor constrânge şi inimile noastre, vom fi plini de zel pentru suflete. Vom semăna mai mult acelui creştin (*) evlavios din secolul 17 cu privire la care istoria relatează că era „plin de o dorinţă insaţiabilă pentru convertirea scumpelor suflete!” Şi ar trebui să fim plini de zel pentru suflete cât este încă timpul potrivit şi ziua mântuirii.

Ultima parte a capitolului precedent, de la versetul 14 la sfârşit, se adresa fariseilor; la începutul acestui capitol, Domnul Se adresează din nou ucenicilor Săi. Bunurile bogatului fuseseră pentru el un prilej de cădere şi îl duseseră în infern, şi acum Dumnezeu le spune ucenicilor Săi că, lumea fiind aşa cum este, „prilejurile de poticnire” sau de cădere sunt inevitabile. Lucrul important este de a evita de a fi un prilej de cădere pentru oricine ar fi, chiar pentru micuţi. Consecinţele sunt atât de grave încât orice ar fi mai bine decât aceasta.

Totuşi, aceasta nu vrea să spună că nu ar trebui să vorbim niciodată fratelui nostru de teamă de a nu-i fi o piedică. Dimpotrivă: dacă se abate de pe calea cea dreaptă şi păcătuieşte, trebuie să-l mustrăm, şi deîndată ce se pocăieşte, să-l iertăm; şi aceasta, chiar dacă lucrul se repetă de mai multe ori. Am putea crede că riscăm să-i fim o piedică mustrându-l, dar, de fapt, nu a-l mustra comportă acest risc. Se înţelege de la sine că mustarea este adresată, nu sub efectul unei mânii omeneşti, ci în puterea Dragostei lui Dumnezeu.

O învăţătură ca aceasta îi face pe ucenici să simtă că au nevoie de o credinţă mai mare. Răspunsul Domnului pare să implice că nu este vorba atât de o credinţă mare, cât de o credinţă vie. Un grăunte de muştar este foarte mic, dar este viu! O credinţă vie obţine rezultate cu caracter miraculos. De multe ori, pietre de pavaj grele au fost scoase de mlădiţe delicate provenite de la seminţe vii ascunse dedesubt. Chiar viaţa vegetală are o putere care pare miraculoasă, şi este cu atât mai adevărat pentru credinţa vie. Totuşi, nu credinţa pe care o avem, nu slujirea pe care o împlinim ne dau vreun drept înaintea lui Dumnezeu. Nu putem niciodată împlini mai mult decât era datoria noastră să facem. Se pare că acesta este adevărul întipărit în versetele 7-10.

Domnul este acum pe drum pentru a merge la Ierusalim, şi ajungem la incidentul cu privire la cei zece leproşi. Toţi aveau o anumită măsură de credinţă în El, pentru că fac apel la El ca Stăpân, şi ascultă de instrucţiunile pe care li se dă de a merge la preoţi, deşi în acel moment nu a fost o schimbare în starea lor. Totuşi, când au fost curăţiţi, nouă dintre ei şi-au continuat drumul către preoţi pentru a îndeplini curăţirea ceremonială cât mai grabnic posibil. Unul singur lasă pe mai târziu împlinirea ceremoniei pentru a da primul loc Binefăcătorului Său. Mintea iudaică era legată mai mult de ce era ritual; bietul samaritean era liber să aducă laude şi mulţumiri Mântuitorului înainte de orice şi să fie declarat curat apoi de preoţi. Îndurarea suverană fusese dată, şi scurta viziune a Persoanei care a dat îndurarea Îl ridică pe Samaritean deasupra obiceiurilor legii. În consecinţă primeşte chiar de pe buzele Domnului asigurarea că este curăţit, cu declaraţia că instrumentul fusese credinţa lui. Aceasta avea într-adevăr mai multă valoare decât orice asigurare pe care o putea primi de la preoţi. Credinţa inteligentă Îl pune întotdeauna pe Hristos înainte. În versetele 20 şi 21, Luca pune în opoziţie scepticismul neinteligent al fariseilor cu credinţa samariteanului. Pentru ei, Împărăţia lui Dumnezeu nu putea veni decât cu o desfăşurare de pompă, astfel încât să fie remarcată de fiecare.

Domnul le spune că nu era timpul să vină în acest fel, dar că era deja în mijlocul lor, la fel cum El – Împăratul – era acolo. Împărăţia se găsea în mijlocul lor pentru că El Însuşi se găsea în mijlocul lor. Fariseii aveau ochii cu totul închişi pentru a o vedea, dar samariteanul evident o întrezărise, de unde graba lui de a se întoarce pentru a se arunca la picioarele Lui mulţumindu-I.

În versetul 22, Isus Se întoarce din nou către ucenicii Lui, vorbind de „zilele Fiului Omului"; evident Fiul Omului va trebui să ia Împărăţia, când va veni ceasul când va fi stabilită în mod public, cum Daniel 7: 13-14 făcuse cunoscut de mult. Dar ucenicii, ca samariteanul, aveau credinţă şi vedeau deja puterea lui Dumnezeu încredinţate Domnului Isus. Ei aveau deci, la timpul potrivit, să-L vadă pe Fiul Omului descoperit în gloria Sa: versetul 30, ca şi versetul 24, vorbesc despre aceasta. Dar înainte, avea să fie respins, şi cuvintele relatate până la sfârşitul capitolului le erau evident adresate: ei îi reprezentau pe sfinţii care vor fi pe pământ înainte de venirea Sa în glorie. Numeroşi sunt cei care au dorit să vadă una din zilele Fiului Omului şi nu au văzut-o.

Când ceasul venirii Lui se va apropia, două lucruri vor caracteriza acele zile. Mai întâi, va fi multă activitate din partea puterilor răutăţii. Impostorii se vor prezenta ici şi colo, cum arată versetul 23. În al doilea rând, oamenii în general vor fi absorbiţi de lucrurile pământului. În zilele lui Noe şi în zilele lui Lot oamenii erau absorbiţi de plăcerile lor, de afacerile lor, de proiectele lor; în consecinţă judecata i-a luat pe nepregătite şi toţi au pierit. La fel va fi în ziua desoperirii Fiului Omului. Marele gând cuprins în versetul 33 se întâlneşte nu mai puţin de şase ori în Evanghelii, şi Domnul pare să-l fi rostit în patru ocazii diferite. Contextul aici îl face foarte frapant. Oamenii se afundă în lucrurile de pe pământ, căutând să-şi scape viaţa. În consecinţă, nu fac decât să o piardă. Credinciosul trebuie să părăsească aceste lucruri în favoarea lucrurilor mult mai mari care îi sunt descoperite. Îşi păstrează viaţa, cum va fi evident când va veni Domnul. Soţia lui Lot este o ilustrare a acestui principiu. Îngerii au făcut-o să iasă (trupeşte) din Sodoma, dar inima ei era încă acolo. A pierdut tot ce avea, şi şi-a pierdut şi viaţa. Facem bine să ne amintim de ea.

Cei care vor fi pe pământ când va veni Domnul, vor face bine să-şi amintească şi ei. Atunci, nu se vor gândi să ia lucrurile pe care le-au lăsat acasă, nici să se întoarcă înapoi de la câmp. Acea zi va veni cu repeziciunea vulturului care se năpusteşte asupra prăzii lui. La fel cum vulturii se adună oriunde se găseşte prada lor, tot aşa judecata lui Dumnezeu îi va atinge pe toţi cei care sunt pasibili de ea. Împărăţia, când va fi întemeiată, va fi marcată de o judecată discriminatorie împotriva răului. Păcătosul va fi luat pentru judecată şi cel drept lăsat să se bucure de binecuvântare, atât de strâns legaţi pe cât ar fi putut fi. Dacă fariseii şi-ar fi dat seama că întemeierea publică a Împărăţiei comporta aceasta, nu ar fi cerut poate ca acest eveniment să aibă loc.

Este interesant de remarcat că cele trei cazuri menţionate de Domnul, în versetele 34-36, evocă respectiv noaptea, zori zilei şi miezul zilei. Când va veni El, oamenii vor fi surprinşi înopinat în toate locurile pământului, în ocupaţia lor momentană.

Prezentând parabola cu care începe acest capitol, Domnul continuă în aceeaşi linie de gândire cum arată aplicaţia pe care o face în versetele 7 şi 8. Când va veni Împărăţia, aceasta va însemna judecată pentru cei răi, dar zilele care o vor precede vor fi marcate de necaz pentru sfinţi. Resursa lor va fi rugăciunea. Chiar un judecător nedrept va fi împins să facă dreptate unei văduve, dacă este suficient de supărătoare; la fel un sfânt se poate încrede permanent în Dumnezeu cu siguranţa de a fi auzit la timpul potrivit. Nu este nici cea mai mică îndoială cu privire la venirea Fiului Omului ca răspuns la strigările aleşilor Săi. Singura îndoială care se ridică se raportează la credinţă: o credinţă vie se va găsi printre cei aleşi? Domnul pune întrebarea: „Va găsi El credinţă pe pământ?" (versetul 8) dar nu răspunde la ea. Se pare că putem deduce din aceasta că această credinţă va fi în declin, ceea ce concordă cu ceea ce El Însuşi afirmă în altă parte fără înconjur: „dragostea celor mai mulţi se va răci" (Matei 24:12). Dacă avem motiv să credem că sfârşitul dispensaţiei prezente se apropie, vom face bine să punem aceasta la inimă şi să ne înviorăm cu privire la credinţă şi la rugăciune. Numai dacă ne rugăm constant nu ne vom pierde curajul.

Omul care se roagă se încrede în Dumnezeu. Din nefericire, mulţi se încred în ei înşişi şi în propria lor dreptate. Acestora li se adresează parabola următoare. Fariseul şi vameşul sunt tipuri de oameni. Domnul consideră ca admis faptul că harul lui Dumnezeu, care aduce îndreptăţirea oamenilor, este la libera lor dispoziţie, dar arată că totul depinde de atitudinea celui care are nevoie de el. Fariseul îl reprezintă exact pe fiul mai mare din capitolul 15, pe bogatul din capitolul 16, pe tâlharul nepocăit din capitolul 23. Vameşul îl reprezintă pe fiul mai tânăr, pe Lazăr şi pe tâlharul care se pocăieşte.

La fariseu, totul se învârteşte în jurul lui însuşi, a caracterului său, a faptelor sale. La vameş: mărturisirea păcatului, şi nevoia lui de ispăşire: „ai milă" fiind literalmente: „fii bun". Cât de plin de sens este versetul 13! Locul pe care îl ia vameşul: „stând la distanţă" arătând că ştie că nu are nici un drept să se apropie: atitudinea lui: neridicându-şi ochii spre cer: cerul nu era un loc pentru un om ca el; gesturile lui: „se bătea în piept", mărturisind astfel că este omul care merită să fie lovit; cuvintele lui: „ai milă de mine, păcătosul", (păcătosul, mai degrabă decât un păcătos). Fariseul spusese: „Nu sunt ca ceilalţi oameni" (versetul 11), lovindu-i pe ceilalţi oameni mai degrabă decât pe el însuşi. Vameşul îl loveşte pe cel care merită, şi smerindu-se, primeşte binecuvântarea.

Cum se potrivesc toate acestea în chip uimitor cu tema particulară a acestei Evanghelii. Harul se găsea acolo în abundenţă în Fiul Omului desăvârşit, dar dacă, din partea noastră, nu există un duh de smerenie şi de pocăinţă, vom trece pe lângă tot ce oferă el.

Incidentul următor, pe care Luca îl relatează pe scurt în versetele 15-17, întăreşte tocmai acest element. Simplii copilaşi nu contează în estimarea lumii, dar din cei ca ei este alcătuită Împărăţia. Nu este, cum am fi putut crede, necesar ca pentru a intra acolo copilaşul să trebuiască să ajungă la starea de om matur, ci trebuie ca adultul să revină la starea de copilaş. Primul caz s-ar fi putut cuveni legii lui Moise, dar aici este vorba de har. Incidentul următor, privitor la tânărul bogat, un mai – mare al poporului, insistă în egală măsura asupra aceluiaşi punct. Domnul tocmai vorbise de primirea Împărăţiei ca un copilaş, şi mai – marele poporului întreabă atunci: „Ce să fac ca să moştenesc viaţa eternă?" (versetul 18). Revenea mental la faptele legii, nu ştia ce ne spune Pavel în Romani 4:4: „Celui care lucrează, plata nu i se socoteşte după har, ci după datorie". Abordând întrebarea pe această bază, Domnul îl trimite la lege, la îndatoririle pe care i le impune vizavi de aproapele său, şi cum el dădea asigurare că păzise aceste lucruri din tinereţea lui, Domnul îl cercetează mai departe cu privire la relaţia lui faţă de El Însuşi. „Vino, urmează-Mă!" (versetul 22). Cine este acest „Mă"? Iată întrebarea supremă, de care depinde totul, atât pentru mai – marele poporului ca şi pentru noi înşine.

Mai – marele se adresase Domnului spunând: „Bunule Învăţător" (versetul 18), şi acest epitet flatant, Domnul îl refuză dacă nu Îl recunoştea în acelaşi timp ca Dumnezeu. Într-adevăr, El era Dumnezeu, şi era bun, şi Se prezintă tânărului, invitându-l să renunţe tot ce avea şi să-L urmeze, exact cum Levi o făcuse cu câtva timp înainte. Chiar legea cerea omului să-L iubească pe Dumnezeu din toată inima sa. Mai – marele Îl iubea pe Dumnezeu în acest fel? Vai, nu. Putea într-adevăr să afirme că păzise poruncile referindu-se la aproapele lui; şovăie complet când prima din toate poruncile este în chestiune. În ochii lui, bogăţiile sale aveau în ele însele o valoare mai mare decât Isus.

Este într-adevăr greu ca un bogat să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, pentru că este atât de greu să ai bogăţii fără să cuprindă inima excluzându-L pe Dumnezeu. Pentru cei care gândeau că bogăţiile erau semne ale bunăvoinţei lui Dumnezeu, toate acestea păreau foarte tulburătoare, dar adevărul este că mântuirea este un lucru imposibil la om, cu toate aceste posibil la Dumnezeu. Aceasta ne aduce la punctul în chestiune. Împărăţia nu se poate merita, încă şi mai puţin viaţa eternă. Totul trebuie primit ca dar de la Dumnezeu. Şi dacă, primind darul, alte lucruri trebuie părăsite, este o amplă compensaţie şi acum, şi în lumea viitoare.

Ceea ce Domnul spune în versetele 29 şi 30 are o importanţă foarte generală. În timpul prezent, este mult mai mult pentru toţi cei care au lăsat lucrurile bune ale pământului din dragoste pentru Împărăţie. Orice greutate am avea de a înţelege aceasta provine din faptul că nu ajungem să apreciem la valoarea lor binecuvântările spirituale conţinute în „mult mai mult” (versetul 30). Pavel ne dă o ilustrare a acestor cuvinte. Să citim Filipeni 3 şi să vedem cum face socoteala acestor bogăţii spirituale turnate în sânul său după ce a socotit toate lucrurile o pierdere. Asemenea unei cămile lipsite de toate zdrenţele pe care le purtase, nu trecuse prin urechea acului decât pentru a se găsi copleşit de favorurile din cealaltă parte.

Toate acestea trebuiau să pară foarte surprinzătoare minţii iudaice, dar faptul care explica totul era că Fiul Omului nu avea să ia Împărăţia în acea vreme, ci mai degrabă să urce la Ierusalim pentru a muri acolo. Astfel, din nou în acel punct, Isus vorbeşte de moartea care era acum înaintea Lui. Profeţii vestiseră că aceasta era calea prin care va intra în gloria Sa, deşi ucenicii nu reuşiseră să înţeleagă. Şi chiar când Domnul îi învaţă din nou, nu reuşesc să priceapă. Aceasta este puterea pe care ideile preconcepute o pot avea asupra minţii.

Domnul împlineşte acum ultima Lui călătorie către Ierusalim, şi Se apropie de Ierihon pentru ultima oară. Cu credinţă orbul îl opreşte pe Domnul în trecere. Mulţimea îi spusese că Isus din Nazaret trecea pe acolo, totuşi se adresează imediat lui numindu-L Fiul lui David şi cerându-I să aibă milă de El. Tânărul bogat întrebase ce trebuia să facă, în timp ce Domnul vorbise de primirea Împărăţiei. Cerşetorul orb spune că ar vrea să primească atunci când Domnul întreabă ce ar trebui să-i facă. Nu a rezultat nimic din întâlnirea cu mai – marele; un rezultat se produce numaidecât în cazul cerşetorului. Contrastul între aceste două cazuri este cu totul semnificativ. Cerşetorul îşi recapătă vederea, şi Domnul îi spune: „Credinţa ta te-a vindecat” (versetul 42). Aceasta arată că acţiunea împlinită este mult mai profundă decât recăpătarea vederii lui fizice. Cerşetorul devine un ucenic al lui Isus, care urca la Ierusalim şi mergea spre cruce; Dumnezeu este glorificat şi prin cerşetor şi prin martorii scenei. Un caz la fel de clar de binecuvântare spirituală se prezintă Domnului când intră în Ierihon şi trece prin el.

Dacă, ajunşi acolo, comparăm Evanghelia după Luca, Matei 20:29-34, şi Marcu 10:46-52, apare o gravă contradicţie. Luca plasează foarte explicit vindecarea orbului când Isus Se apropia de Ierihon; şi ceilalţi doi evanghelişti o plasează nu mai puţin explicit când părăsea Ierihonul. Cu cunoştinţele noastre limitate, părea imposibil de conciliat diferitele relatări asupra acestui punct. Dar când au fost făcute săpături în regiunea Ierihonului, arheologii au scos la lumină temeliile a două cetăţi la Ierihon: una cetatea străveche, veche, cealaltă, la o anumită distanţă, Ierihonul roman. Orbul care ştia cum să-şi facă treaba pentru a primi de pomană se postase între cele două cetăţi! Luca, scriind pentru oamenii dintre naţiuni, avea evident Ierihonul roman în minte. Ceilalţi evanghelişti, foarte natural, se gândesc la cetatea străveche. Menţionăm aceasta pentru a arăta cum dispare foarte simplu ceea ce pare o contradicţie insurmontabilă, când cunoaştem faptele în ansamblul lor.

Numai Luca ne vorbeşte de convertirea lui Zaheu, ceea ce este în mod remarcabil în armonie cu tema Evangheliei sale. Vameşul, deşi profund disprețuit de mai – marii poporului său, era un obiect foarte indicat pentru a primi harul Domnului şi se deosebea prin credinţa care este gata să primească acest har. Zaheu nu avea nevoi trupeşti sau materiale; pentru el, era vorba numai de nevoi spirituale. Oamenii îl trateu ca „păcătos”. Cuvântul era potrivit, şi Zaheu ştia; cu toate acestea, aceasta îl incită să încerce să câştige bunăvoinţa Domnului prin expunerea faptelor lui bune şi a onestităţii lui scrupuloase. Isus, cu toate acestea, aşază binecuvântarea Sa pe fundamentalul care se potrivea declarând că Zaheu este fiul lui Avraam, adică un adevărat copil al credinţei, în timp ce El Însuşi este Cel care a venit să caute şi să mântuiască ce era pierdut. Zaheu, din fite, era pierdut, totuşi era un credincios, şi astfel mântuirea ajunge la el în acea zi. Exact pe aceeaşi bază ajunge mântuirea la fiecare dintre noi din acea zi.

Domnul arătase fariseilor că Împărăţia era deja în mijlocul lor în propria Lui Persoană; vorbise de asemenea din nou ucenicilor Săi despre moartea Sa iminentă şi despre învierea Sa. Totuşi aceştia îmbrăţişau încă speranţa de a vedea apărând fără întârziere Împărăţia în glorie. De aceea Domnul adaugă parabola din versetele 11-27 ca o corectare a gândurilor lor eronate. Ceasul Împărăţiei va veni, şi atunci toţi duşmanii Lui vor fi nimiciţi; dar va fi mai întâi vremea absenţei Lui, în timpul căreia credincioşia şi hărnicia slujitorilor Lui vor fi puse la încercare. Fiecărui slujitor îi este încredinţată aceeaşi sumă, astfel încât diferenţa rezultatelor provine din hărnicia lor, din priceperea lor sau din alt motiv. După hărnicia lor sunt răsplătiţi în ziua Împărăţiei. Slujitorul care nu a avut nici o activitate, arată doar că nu-şi cunoştea Stăpânul. Rezultatul: nu numai că nu are răsplată, dar suferă o pierdere.

Aceasta ne aminteşte o dată în plus că harul ne cheamă la o poziţie de responsabilitate şi de slujire, şi că locul nostru în Împărăţie va depinde de hărnicia cu care vom fi folosit ceea ce ni s-a încredinţat. După ce a prezentat parabola minelor, Domnul merge înaintea ucenicilor Săi, urcând la Ierusalim; şi cum Se apropia de Betfaghe şi de Betania, trimite să fie căutat măgăruşul pe care Îşi face intrarea în cetate după profeţia lui Zaharia (Zaharia 9:9). Măgăruşul nu era dresat, pentru că nimeni nu se aşezase niciodată pe el. Este dezlegat, dar numai pentru ca Domnul să Se poată aşeza pe el.

Deşi Împărăţia nu a fost pe punctul de a fi întemeiată în glorie în acel moment, Domnul, urcat astfel pe măgăruş, Se prezintă fără echivoc la Ierusalim ca Împăratul său legitim, trimis de Dumnezeu. Ucenicii Lui ajută la aceasta, şi cum se apropie de oraş, încep să laude pe Dumnezeu şi să se bucure. Ioan 12:16 ne spune foarte clar că atunci nu au înţeles cu adevărat ce făceau; totuşi este evident că Duhul lui Dumnezeu S-a folosit de ei şi i-a condus în cuvintele lor. Ei Îl aclamă ca Împărat, şi vorbesc de „Pace în cer şi glorie în cele preaînalte!” (versetul 38)

Cu prilejul întrupării, îngerii proclamaseră: „pe pământ pace” (2:14), pentru că Omul bunei plăceri a lui Dumnezeu apăruse, şi sărbătoreau rezultatul deplin al lucrării Lui. Dar acum este clar că moartea se ridica înaintea Lui, şi că respingerea Lui avea să antreneze pentru un timp orice altceva decât pace pe pământ. Totuşi, primul rezultat al lucrării Lui la cruce va fi de a stabili pacea în curtea cea mai înaltă care există – în ceruri – şi de a arăta gloria în locurile preaînalte, El Însuşi suindu-Se acolo în triumf. Trebuia ca această nota de laudă să se audă la acest moment precis. Dumnezeu ar fi putut face să strige pietrele, dar în locul lor foloseşte gura ucenicilor, deşi au rostit aceste cuvinte fără să înţeleagă deplin semnificaţia lor.

Iată acum un contrast frapant. Cum se apropie de cetate, ucenicii se bucură şi laudă pe Împărat cu glas tare. El, Împăratul, plânge pentru cetate! În Ioan 11:35 („Isus plângea”), cuvântul folosit indică lacrimi tăcute; aici verbul indică tânguirea, în chip vizibil şi audibil. Plângerile

Domnului pentru Israel, relatate în Psalmul 81:13, reapar aici, dar mult mai sfâşietoare, când se apropie ceasul când naţiunea avea să comită cel mai mare dintre toate păcatele. Ierusalimul nu cunoştea lucrurile care erau spre pacea lui (versetul 42), de aceea pacea pe pământ era imposibilă în acel moment, şi Domnul prevede şi prezice distrugerea sa prin violenţa înfăptuită de romani patruzeci de ani mai târziu. Răsăritul de sus îi cercetase, şi ei nu cunoscuseră deloc timpul căutării lor.

În consecinţă, totul era în dezordine la Ierusalim. Intrând în cetate, Domnul Se îndreaptă drept către centru, şi găseşte răul instalat în templu. Casa Domnului, destinată să fie o casă de rugăciune pentru toate naţiunile, nu era decât o peşteră de tâlhari, astfel încât orice străin, urcând la templu pentru a căuta acolo pe Dumnezeu, era victimă a înşelăciunilor când vroia să obţină animalele pentru jertfă. Din această cauză, era împins de adevăratul Dumnezeu în loc să fie atras la El. De aceea, în mâinile oamenilor, casa lui Dumnezeu fusese complet deturnată de la folosirea ei firească. Mai mult, oamenii care aveau autoritate asupra casei erau în mod virtual ucigaşi, cum arată versetul 47; de aceea devenise o citadelă de ucigaşi şi în acelaşi timp o peşteră de tâlhari. Putea fi ceva mai rău? Nu e de mirare că Dumnezeu a distrus-o din temelii prin mâna romanilor patruzeci de ani mai târziu.

Totuşi în incinta templului a învăţat Domnul poporul în timpul acestei ultime săptămâni din viaţa Lui; de aceea nu este surprinzător că a intrat în conflict cu preoţii şi cărturarii. Tot acest capitol se ocupă de detaliile acestui conflict. Ei sunt cei care încep să conteste, dar la sfârşit sunt reduşi la tăcere şi demascaţi.

Pun mai întâi la îndoială autoritatea Lui. Ei erau oamenii care deţineau autoritatea în templu, şi pentru ei Isus nu era decât un „profet” parvenit şi îndrăzneţ, venind din Nazaret. Întrebarea lor lăsa să se presupună că erau îndreptăţiţi să judece scrisorile de acreditare ale Domnului, dacă le prezenta; de aceea îi invită El să regleze chestiunea preliminară cu privire la scrisorile de acreditare ale precursorului Său: Ioan. Sunt imediat puşi în încurcătură, fiindcă răspunsul pe care vroiau să-l dea ar fi indignat poporul. Erau oportunişti, căutând popularitatea, de aceea invocă neştiinţa. Nu înaintea unor asemenea oameni Îşi justifică Domnul autoritatea. În loc de aceasta începe a vorbi cu toată autoritatea pe care o dă omniscienţa, şi ei Îi simt curând puterea. Nu mai putea fi îndoială cu privire la autoritatea Lui în termenii acestui conflict de cuvinte.

În parabola care cuprinde versetele 9-16, Domnul expune cu o mare claritate situaţia exactă a lucrurilor în acel moment. Aceasta se citeşte ca o urmare a prezentării istorice date în 2 Cronici 36:15-16. Acolo Dumnezeu era Cel care îndemna prin „solii Săi, trezindu-i de dimineaţă şi trimiţându-i”; dar aceştia nu au întâlnit decât batjocuri şi zeflemisiri până ce „n-a mai fost vindecare” şi El „a făcut să se scrie împotriva lor împăratul caldeenilor”. Aici istoria face un pas înainte şi „Fiul preaiubit” este trimis, doar pentru a fi aruncat afară din vie şi omorât. Din această cauză, o pedeapsă mai rea decât sosirea caldeenilor avea să vină peste ei. Psalmistul profeţise că „Piatra” lepădată va deveni „cap de unghi”, şi Isus adaugă că „Oricine va cădea pe piatra aceea va fi sfărâmat, iar pe acela peste care va cădea ea, îl va spulbera” (versetul 18). În acel moment, se loveau de Piatră, cum declară Romani 9:32. Căderea Pietrei peste ei şi peste puterile naţiunilor va avea loc la a doua venire, cum arată Daniel 2:34.

Principalii preoţi şi cărturari simt intenţia şi autoritatea cuvintelor Domnului, cum vedem în versetul 19; dar aceasta nu face decât să-i aţâţe să se împotrivească în chip mai hotărât. Şi trimit oameni vicleni şi mişei ca, dacă este posibil, să-L prindă în cursă în cuvintele Lui. Ei vin către Domnul şi Îl întreabă dacă se cuvine să plătească tribut Cezarului; fariseii şi irodienii găsesc aici prilejul să se alieze, uitând animozitatea lor reciprocă într-o ură comună faţă de Domnul.

Întrebarea pe care o pune Domnul: "Pentru ce Mă ispitiţi?” (versetul 23) arată că El cunoştea perfect viclenia lor. Cere să vadă un dinar – şi aceasta arată în ce sărăcie a trăit. Inscripţia de pe acesta din urmă arată că sunt supuşi Cezarului. Domnul răspunde atunci că trebuie să dea Cezarului ce este al Cezarului, şi lui Dumnzeu ce este al lui Dumnezeu. Pentru că nu dăduseră lui Dumnezeu ce I se cuvenea, Cezarul dobândise asupra lor drepturile lui de cuceritor. Toate acestea erau atât de incontestabile, încât aceşti oameni care vorbeau perfid au fost reduşi la tăcere înaintea remarcii pe care le-a făcut-o.

Întrebarea prin care saducheii gândeau să-L prindă pe Domnul în cursă se datora ignoranţei lor. Fără îndoială îi lăsaseră adesea perplecşi pe farisei cu această întrebare, dar aceştia nu aveau mai multă lumină decât saducheii asupra punctului esenţial pe care Domnul îl face atât de clar. El opune „veacul acesta” şi „veacul acela”. Ori va fi partea unora de a fi „Socotiţi vrednici să aibă parte de veacul acela” (versetul 35) ca oameni trăind pe pământ, fără a trece prin moarte şi înviere dar cei care vor avea parte „de veacul acela şi de invierea dintre morţi” (versetul 35) vor cunoaşte condiţii de viaţă complet noi. Vor fi nemuritori ca îngerii, şi căsătoria nu le va fi destinată. Domnul începe aici să facă să aducă „la lumină viaţa şi neputrezirea” (2 Timotei 1:10); şi în consecinţă, întrebarea saducheilor care, în ignoranţa lor, părea să nu aibă răspuns, devine pur şi simplu ridicolă.

Domnul Îşi completează răspunsul şi aduce dovada învierii pornind de la Exod 3:6. Dacă pentru Dumnezeu, patriarhii erau vii la secole după moartea lor în această lume (în acest veac), învierea lor finală este sigură. Astfel, El răspunde nu numai la întrebarea absurdă a saducheilor, ci şi la necredinţa care se afla în spatele întrebării lor. Şi răspunde cu asemenea autoritate încât chiar un cărturar este împins la admiraţie şi aprobarem şi se tem toţi să-I mai pună întrebări.

Domnul pune atunci, la rândul Lui, această întrebare importantă, bazată pe Psalmul 110. Matei relatează că nimeni nu l-a putut răspunde un cuvânt (Matei 22:46). Numai credinţa putea, credinţa care înţelegea gloria divină a lui Hristos; şi ei înşişi nu aveau credinţă. Rămân tăcuţi în necredinţa lor tenace. Să răspundă la întrebarea Lui, nu pot; să-I pună alte întrebări, nu îndrăznesc.

Nu-I rămâne Domnului decât să demaşte aceşti oameni răi, şi o face în puţine cuvinte, um relatează ultimele două versete ale capitolului. Erau făţarnici de cea mai joasă speţă; se slujeau de religie ca de o haină pentru a acoperi prea marea lor grijă de sine şi lăcomia. Domnul îi demască şi rosteşte condamnarea lor. Nu vorbeşte de o pedeapsă mai lungă, ca şi cum judecata ar fi limitată de timp şi nu eternă. Ci vorbeşte de o sentinţă mai aspră, arătând căî judecata va diferi în ce priveşte severitatea ei. Vor primi „o sentinţă mai aspră” (versetul 47).

Apoi, ridicând privirea, vede pe unii din acei bogaţi care îşi aruncau cu ostentaţie darurile în visteria templului, şi printre aceştia o văduvă săracă, aruncând cei doi bănuţi ai ei. Nu trebuie să despărţim în mintea noastră aceste prime versete din capitolul 21 de ultimele două versete din capitolul precedent. Văduva era precum se pare una dintre cele a cărui „casă” fusese devorată; totuşi, în loc să se plângă, aruncă ultimii ei doi bănuţi în visteria templului. În aceste circumstanţe, darul ei era cu adevărat foarte mare, cum declară Domnul. Ea merge până la limita extremă: aruncă tot ce avea.

Nu trebuie nici să despărţim acest incident mişcător de versetele care urmează, în particular de versetul 6. Văduva îşi exprimă evlavia faţă de Dumnezeu aruncându-şi cei doi bănuţi ai ei în colecta pentru întreţinerea clădirilor templului; totuşi Domnul continuă prezicând distrugerea totală a acestuia. Sanctuarul era pus deoparte, pentru că Domnul era acolo. Dumnezeu era în Hristos, nu în templul lui Irod. În înţelegerea acestor lucruri, această văduvă rămâne, cum am spune, în urma vremii sale; totuşi aceasta nu micşorează aprobarea Domnului cu privire la darul ei. Face cu adevărat caz de consacrarea totală a unei inimi, chiar dacă expresia ei nu este marcată de o inteligenţă perfectă. Aceasta ar trebui să ne fie o mare încurajare. Luca ne dă acum discursul profetic al Domnului. Relatează partea acestuia care răspunde în mod special întrebării ucenicilor, dată în versetul 7. Cum arată relatarea lui Matei, întrebarea lor şi răspunsul Domnului cuprindeau, amândouă, mult mai mult ce relatează Luca. Aici întrebarea se referă la vremea distrugerii templului şi la semnul care o va anunţa. Răspunsul se împarte în două părţi: versetele 8-24, evenimentele care vor duce la distrugerea Ierusalimului, călcat în picioare de romani; versetele 25-33, venirea Fiului Omului la sfârşitul veacului.

Este foarte remarcabil că Domnul prezintă tot subiectul, nu cu o profunzime de detalii care interesează curiozitatea noastră, ci ca profeţii care sunt un strigăt de avertizare şi care aduc învăţături de cea mai mare importanţă pentru ucenicii Săi. Totul este expus de o manieră care face apel la cunoştinţele noastre şi nu la curiozitatea noastră.

Prima parte a discursului, versetele 8-19, este consacrată unor învăţături adresate ucenicilor în persoană. Domnul formulează cu siguranţă profeţii. Prezice:

1 – apariţia falşilor cristoşi; 2 – războaie şi tulburări, în acelaşi timp cu evenimente extraordinare în lumea fizică înconjurătoare; 3 – apariţia opoziţiei şi a persecuţiei violente, mergând chiar până la moarte. Dar în fiecare caz, ucenicii sunt puşi în gardă de avertizările Domnului. Nu vor trebui nici o clipă să se lase înşelaţi de falşi cristoşi, nici să-i urmeze. Nu vor trebui să se lase înspăimântaţi de vâltoarea violenţei oamenilor, nici să-şi închipuie că aceste tulburări vor însemna că sfârşitul este aproape. Vor trebui să accepte persecuţia ca prilej de mântuire, şi înaintea duşmanilor lor, nu vor trebui să se bazeze pe o apărare pregătită dinainte, ci pe înţelepciunea supranaturală care le va fi acordată la momentul potrivit. Scopul versetului 18 este evident de a-i face să înţeleagă în ce fel personal şi intim Dumnezeu va avea grijă de ei. Ultimele cuvinte din versetul 16 arată că aceasta nu vrea să spună că toţi vor scăpa: dar chiar dacă erau omorâţi, vor fi toate în folosul învierii. Îndurând încercarea cu răbdare, ajungeau la ţintă, fie în viaţă, fie în moarte. Acesta pare să fie sensul versetului 19. Vedem în Fapte cum aceste lucruri s-au împlinit în cazul apostolilor.

Apoi, în versetele 20-24, Domnul prezice pustiirea Ierusalimului. Nimic nu se spune aici cu privire la ilustrarea „urâciunii pustiirii”, pentru că aceasta nu trebuie să vină decât la sfârşitul vremii păgânilor: toate lucrurile pe care Domnul le menţionează au fost împlinite când Ierusalimul a fost distrus de romani. Atunci cetatea a fost înconjurată de oştiri. Atunci cei care crezuseră cuvintele lui Isus au fugit în munţi, şi au scăpat astfel de ororile asediului. Atunci au început pentru iudei „zile de răzbunare” (v. 22), care nu vor lua sfârşit pentru ei decât când toate lucrurile prezise vor fi împlinite. Atunci a început lunga captivitate care a continuat şi va continua, cu Ierusalimul călcat în picioare de naţiuni, până la sfârşitul timpurilor naţiunilor. Aceste timpuri au început când Dumnezeu l-a ridicat pe Nebucadneţar, care l-a scos din stăpânire pe ultimul împărat din linia lui David, şi se vor termina prin zdrobirea stăpânirii naţiunilor la arătarea lui Hristos.

În consecinţă, versetul 25 ne transportă direct până la timpul sfârşitului, şi vorbeşte de lucruri care vor precede cu puţin venirea Sa. Vor fi semne în cer, şi necaz mare şi mânie pe pământ, marea şi valurile simbolizând mulţimile într-o stare de necaz şi de agitaţie violente. De aceea oamenii vor muri „de frică şi în aşteptarea celor care vin” (v.26). În faţa stării de lucruri care domneşte pe pământ în momentul în care scriem aceste rânduri, nu este greu să înţelegem evenimentele pe care Domnul le prezice astfel. Este timpul când Domnul va clătina şi cerurile şi pământul, cum a profeţit Hagai, şi când vor rămâne numai lucrurile care nu pot fi clătinate (Hagai 2:6). Toate acestea vor duce la arătarea publică a Fiului Omului „cu putere şi cu glorie mare” (v. 27). Ziua sărăciei Lui va fi trecut, ca şi ziua răbdării Lui; şi ziua puterii Lui, de care vorbeşte Psalmul 110, va fi acolo în plinătatea ei. Înainte de venirea Lui, inimile neconvertiţilor vor fi pline de groază; când va fi venit, cele mai rele temeri ale lor se vor fi împlinit, şi „toate seminţiile pământului se vor jeli din cauza Lui” (Apoc. 1:7).

Dar pentru sfinţii Săi, venirea Domnului va îmbrăca un alt aspect, după cum suntem fericiţi să citim în versetul 28. Pentru ei este răscumpărarea finală, când toată creaţia va fi eliberată de robia stricăciunii. Lucrurile fiind astfel, primele semne ale venirii Lui trebuie să ne umple de o speranţă fericită. Trebuie să privim în sus, pentru că ce vine după, eveniment de mare importanţă, trebuie să pornească de la dreapta lui Dumnezeu, unde este aşezat Domnul. Trebuie să ne ridicăm capetele, departe de a le coborî din descurajare sau din teamă. Chiar lucrurile care sperie lumea trebuie să-l umple pe credincios de o speranţă sfântă. Apoi vine scurta parabolă a smochinului. Să remarcăm că este prezentată ca „parabolă”, nu ca o simplă ilustraţie. Smochinul îi reprezintă pe evrei ca naţiune. De secole sunt în stare de moarte, ca naţiune (*), şi când în sfârşit vor fi semne ae unei renaşteri naţionale a Israelului, şi deopotrivă semne ale unei renaşteri a altor „copaci” de naturalisme vechi, vom putea recunoaşte că „vara” milenară este aproape. Până ce va veni acest moment, „această generaţie” nu va trece; prin „această generaţie”, Domnul semnifică, credem noi, această „generaţie stricată... în care nu este credincioşie”, de care a vorbit Moise în Deuteronom 32:5, 20. Când Împărăţia va fi întemeiată, această generaţie va fi trecut.

(*) Acest studiu a fost scris înainte de al doilea război mondial, şi deci înainte de înfiinţarea statului Israel.

Profeţia Domnului pe care Luca o relatează pe scurt se termină prin declaraţia solemnă că sunt adevărate şi sigure cuvintele Lui. Orice cuvânt care iese de pe buzele Lui este plin de sens, încărcat de anunţarea unui eveniment viitor, şi are mai multă stabilitate decât cerurile şi pământul. De aceea versetul 33 ne prezintă gândul uimitor că au o permanenţă cuvintele gurii Lui pe care lucrările mâinilor Lui nu o au.

Domnul termină făcând încă o dată apel la conştiinţa ucenicilor Săi, şi la a noastră de asemenea. Nu există îndoială că aceste trei versete 34, 35, 36 se aplică în special sfinţilor care vor fi pe pământ imediat înainte de arătarea Lui, dar îl interpelează şi pe credinciosul de astăzi. O mulţime de plăceri ni se oferă şi putem uşor să le folosim în exces şi să ne lăsăm acaparaţi de ele. Pe de altă parte, nu au fost niciodată pericole mai numeroase şi mai mari la orizont, şi inimile noastre pot fi zdrobite de presentimente sumbre, astfel încât să pierdem din vedere ziua care se apropie. Se poate să fim atât de ocupaţi de faptele şi gesturile dictatorilor şi de cursul evenimentelor din lume, încât venirea Domnului se estompează în inimile noastre. Să luăm pentru noi acest cuvânt: „Vegheaţi deci, rugaţi-vă în orice tmp” (v. 36). Atunci vom fi cu totul vigilenţi, şi gata să primim pe Domnul când va veni.

În ultimele versete ale capitolului, Luca ne aminteşte că Domnul, care prezisese astfel întoarcerea Lui, era încă Cel respins. Ziua, în timpul acestei ultime săptămâni, vesteşte cu credincioşie Cuvântul lui Dumnezeu; noaptea, neavând locuinţă proprie, rămâne pe muntele Măslinilor.

Cu acest capitol, ajungem la ultimele scene din viaţa Mântuitorului nostru. Paştele nu era numai o mărturie permanentă a eliberării lui Israel din ţara Egiptului, ci şi o imagine a marii jertfe care era încă viitoare. Acum, în sfârşit, momentul crucial se apropie, şi „Hristos, Paştele nostru" va fi jertfit pentru noi, chiar în timpul paştelui. Căpeteniile religioase complotau, întrebându-se cum Îl puteau omorî, în ciuda faptului că mulţi din popor Îi erau favorabili. Satan le inspira această ură, şi Satan le-a dat instrumentul pentru a-şi satisface dorinţele.

Ioan, în Evanghelia lui, îl demască pe Iuda, înainte de sfârşit. În capitolul doisprezece, ne spune că, devorat de poftă, devenise un hoţ. În capitolul treisprezece, ne spune şi momentul exact când Satan a intrat în el. Luca relatează acest fapt teribil în mod mai general; şi arată că prinţul puterilor întunericului considera că a complota moartea lui Hristos era o lucrare de o asemenea importanţă încât nu trebuia încredinţată nici unei puteri inferioare: se va ocupa el însuşi de această problemă. Totuşi întreprinde această sarcină spre propria lui ruină. Acordul între Iuda şi căpeteniile religioase a fost reglat cu uşurinţă. Erau roşi de invidie, şi Iuda era ros de dragostea de bani.

De multe secole, paştele era respectat cu mai multă sau mai puţină credincioşie, cum avea să fie respectat, în deplina lui semnificaţie, pentru ultima oară. În decursul a douăzeci şi patru de ore, lumina sa a pălit sub strălucirea Antitipului său, când adevăratul Miel al lui Dumnezeu a murit pe cruce. Este un fapt remarcabil că ultima oară când a fost sărbătorit paştele în deplina lui semnificaţie, era acolo, pentru a lua parte la el, Cel care îl instituise, Omul desăvârşit, sfânt, care era „Egalul" Domnului. El cere să fie pregătit paştele, şi hotărăşte locul exact unde vor trebui să-l mănânce. Clipa, felul, locul, totul este stabilit de El. Alegerea nu depinde de ucenici, ci de Domnul, cum arată versetul 9.

Preştiinţa Domnului se arată în chip uimitor în versetul 10. Ducerea apei era sarcina femeilor; un om ducând un ulcior cu apă nu se vedea des. Totuşi Domnul ştia că va fi un om îndeplinind această acţiune neobişnuită, şi că Petru şi Ioan îl vor întâlni în clipa când vor intra în cetate. Ştia şi că stăpânul casei va răspunde mesajului divin adus de ucenici în Numele Învăţătorului. Fără îndoială, Îl cunoştea pe Învăţător ca fiind Învăţătorul lui; cu alte cuvinte, făcea parte dintre oamenii evlavioşi din Ierusalim care recunosteau drepturile Domnului şi Acesta ştia cum să ajungă la el. Acest om a avut privilegiul de a pune o cameră la dispoziţia Celui care nu avea o casă a Lui, şi cand a sosit ceasul, Domnul s-a aşezat la masă cu ucenicii.

În relatarea pe care o dă Luca, distincţia între cina paştelui, şi cina pe care a instituit-o Domnul este foarte clară: versetele 15-18 vorbesc despre paşte, şi versetele 19-20 vorbesc destre cină. Cuvintele Domnului cu privire la paşte arată că această veche ordine a lucrurilor ajunge la sfârşit. Suferinţele Domnului vor însemna împlinirea ei; şi când, în sfârşit, o rămăşiţă a lui Israel, cruţată, va intra în binecuvântarea (mileniului, va fi pentru că va fi la adăpost sângelui lui Hristos). Cât despre pahar (versetul 17), nu pare să fi făcut parte din paşte aşa cum îl instituise Moise şi Domnul, în mod vădit, nu l-a băut. În loc de aceasta, arată că ziua bucuriei Lui, care simbolizează rodul viţei nu va veni decât în împărăţia viitoare.

Apoi Domnul instituie propria Lui cină în memoria morţii Lui, pâinea simbolizând trupul Lui, şi paharul, sângele Lui vărsat. Relatarea este foarte scurtă, şi pentru a avea deplina ei semnificaţie, trebuie să citim 1 Corinteni 10 şi 11. „În amintirea Mea" (versetul 19), pe aceasta insistă Domnul in acel moment, şi dorită îndelungatei Lui absenţe, putem să-l înţelegem importanţa. De-a lungul secolelor, amintirea morţii Lui ne rămâne, mărturie permanentă a dragostei Lui. Versetele care urmează (21-27) mărturisesc nebunia şi slăbiciunea găsite printre ucenici. Mâna celui care avea să-L vândă pe Domnul era cu El la masă şi El ştia, deşi ceilalţi ucenici nu erau conştienţi de aceasta. Fusese şi o ceartă între ei, fiecare dorind locul dintâi, şi aceasta tocmai când Învăţătorul şi Domnul lor avea să ia ultimul loc. Aşa este, vai! inima omului, chiar la sfinţi. Aceasta serveşte totuşi pentru a face să reiasă foarte clar diferenţa fundamentală dintre ucenic şi lume. În lume, se face cunoscută şi se menţine măreţia luând locul stăpânului, pentru creştin, măreţia constă în a lua locul slujitorului. În acest domeniu, Isus Însuşi arată preeminenţa Lui. Puţine cuvinte „Sunt în mijlocul nostru ca Cel care slujeşte" (versetul 27). Aşa fusese viaţa Lui de har în desăvârşie; şi aşa, în măsura supremă avea să fie moartea Lui.

Este de asemenea extrem de mişcător să vezi cum Domnul vorbeşte ucenicilor Săi în versetele 28-30. Erau într-adevăr nesăbuiţi, şi mintea lor era foarte departe de a Lui, totuşi, cu ce bunăvoinţă pune în lumină ce fusese bun în ei. Au fost ferm ataşaţi de El. În ciuda încercărilor Lui şi, suferinţa supremă, a respingerii Lui, perseveră cu El. Aceasta El nu o va uita niciodată, şi va fi o răsplată bogată în Împărăţie. În ziua care vine, va lua stăpânirea Împărăţiei pentru Tatăl Său, o va lua în stăpânire cu sfinţii Lui, şi aceşti ucenici vor avea un loc de cinste foarte special. La lumina acestei declaraţii pline de har, au trebuit cu siguranţă să simtă cât de meschină şi de demnă de dispreţ fusese cearta lor de mai înainte, cu privire la un loc de întâietate. De am putea avea asemenea sentimente!

Apoi în versetele 31-34 vine avertizarea specială a Domnului pentru Petru, care gândea şi lucra potrivit cărnii, de aceea Isus îl cheamă cu numele care era al său potrivit cărnii, şi repetarea acestuia traduce urgenţa avertizării Lui. Încrederea în sine era o trăsătură a caracterului său, ca şi dorinţa unui loc de întâietate, şi această îl face vulnerabil la atacurile lui Satan; totuşi mijlocirea Domnului îl va birui; era acolo grâu, nu numai balot de fân. Acest grâu va rămâne când ciurul va fi trecut.

Cele patru versete următoarele, 34-38, au fost adresate tuturor ucenicilor. Trebuiau să aducă mărturie că avuseseră totul din plin ca rezultat al puterii Lui, deşi fuseseră trimişi fără resurse omeneşti. Şi le vesteşte că moartea şi plecarea Sa vor duce la o altă ordine de lucruri. Oamenii îi vor socoti printre nelgiuiţii acestei lumi, dar lucrurile care Îl priveau se sfârşeau într-o altă lume. Va fi ridicat la cer şi ucenicii Lui vor fi lăsaţi pentru a fi martorii Lui; vor trebui să reia mersul obişnuit al acestei lumi. Reacţia lor la aceste cuvinte arată că însuşindu-şi întocmai un mic detaliu, riscau tare să nu priceapă sensul a ceea ce spunea El; de aceea, pentru moment, nu mai vobeşte despre aceasta.

Până în prezent, a fost vorba de felul în care dragostea Lui s-a ocupat de ai Săi; acum vedem desăvârşirea umanităţii Lui desfăşurată înaintea Tatălui; toată amărăciunea acestui pahar de judecată pe care trebuia să-l bea; şi desăvârşirea Lui deplină se arată în faptul că, deşi cuprins de nelinişte, Se consacră oricât ar costa, împlinirii voii Tatălui Său. Luca, singurul dintre evanghelişti ne vorbeşte de îngerul care apare pentru a-L întări. Aceasta pune în relief realitatea umanităţii Lui, în acord cu caracterul particular al acestei Evangheli. La fel, sudoarea Lui devenind ca picături mari de sânge, nu este menţionată decât în această Evanghelie. În comuniune cu Tatăl va cunoaşte El oroarea a ceea ce este înaintea Lui.

Ultimele scene încep la versetul 47. Şi acum, totul este calm şi har din partea Domnului, totul este confuzie şi agitaţie din partea prietenilor, adversarilor şi chiar a judecătorilor Săi. Comuniunea din grădină a condus la calm în ceasul mare al încercării. Iuda atinge culmea făţărniciei trădându-şi Învăţătorul cu un sărut. Petru foloseşte una dintre cele două săbii pe care ucenicii le menţionaseră, pentru un act de violenţă viciat în concepţia sa şi în privinţa celui împotriva căruia era făcut. Ceea ce Petru face în violenţa sa, Domnul desface imediat în harul Lui. Trebuia ca violenţa să fie lăsată mulţimii venite cu săbii şi ciomege. Era ceasul lor, şi ceasul în timpul căruia puterea întunericului avea să se desfăşoare. Pe acest întunecat fundal, Domnul Îşi desfăşoară harul Său.

Urmează acum relatarea căderii lui Petru. Calea pentru aceasta fusese pregătită de dorinţa pe care o avusese de curând pentru primul loc, de încrederea lui în sine, apoi de actul său de violenţă. Acum, el Îl urmează de departe; se găseşte în curând printre duşmanii Învăţătorului Său. Satan pregăteşte cursa cu o abilitate desăvârşită. Mai întâi servitoarea, apoi celelalte două persoane afirmă că îl recunosc, şi aceasta îl duce pe Petru la negări din ce în ce mai energice; Luca nu ne spune totuşi cum începe să blesteme şi să jure. Aceasta, după toate, de mică însemnătate. Faptul principal este că L-a renegat pe Domnul lui. În acest moment precis, exact cum prezisese Isus, a cântat cocoşul; şi Domnul, întorcându-Se, l-a privit pe Petru. Ce exprima această privire, nu putem şti, dar a fost atât de elocventă pentru ucenicul căzut încât acesta a părăsit tovărăşia vrăjmaşilor Învăţătorului său, şi a plâns cu amar. Iuda a fost plin de remuşcări, dar nu citim că ar fi plâns. Lacrimile amare ale lui Petru sunt o mărturie că, în ciuda a toate, Îl iubea cu adevărat pe Domnul său, şi că a lui credinţă nu avea să ia sfârşit. Eficacitatea rugăciunii şi privirii Domnului începea să se facă simţită.

Această Evanghelie face să înţeleagă că procesul lui Isus se împarte în patru părţi. În primul rând, a fost interogatoriul înaintea principalilor preoţi şi cărturari, când căutau un pretext plauzibil pentru a-L condamna pe Domnul la moarte. Această relatare cuprinde ultimele două versete ale capitolului, şi este dată pe scurt. Se vede clar totuşi că L-au condamnat pe Isus după ce El Însuşi a mărturisit clar cine era. Ei contestă că El este Hristosul, şi răspunsul Domnului arată că ştia că erau nehotărâţi, în necredinţa şi încăpăţânarea lor, să-L condamne.

În ciuda acestui lucru, El afirmă că este Fiul Omului, care va exercita în curând chiar autoritatea lui Dumnezeu şi aceasta ei o interpretează ca antrenând şi pretenţia Sa de a fi Fiul lui Dumnezeu; ceea ce este înr-adevăr. Şi răspunsul Lui: „Voi ziceţi că Eu sunt” (versetul 70), este un „Da” categoric. Pentru că afirmă că este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, L-au condamnat la moarte.

Apoi, în al doilea rând, ei îl conduc pe Pilat pentru a obţine de la guvernatorul roman autorizaţia de a executa această sentinţă. Aici acuzatorii îşi schimbă complet argumentele şi Îl acuză pe Isus de a fi un răzvrătit şi un rival al Cezarului. Isus mărturiseşte că este Împăratul iudeilor, cu toate acestea Pilat îl declară nevinovat. Această declaraţie ar putea părea surprinzătoare, dar Marcu ne îngăduie să aruncăm o privire în spatele scenei, când ne spune că Pilat ştia că ura violentă a conducătorilor religioşi era inspirată de invidie. De aceea începe prin a refuza de a fi unealta ranchiunii lor, şi profită de legăturile Domnului cu Galileea pentru a-L trimite la Irod. Acuzaţia: „Agită poporul” (versetul 5), era într-adevăr adevărată; dar El vroia să-i ridice către Dumnezeu, nu să-i ridice împotriva Cezarului.

Există de asemenea, în al treilea rând, scurta înfăţişare a Domnului înaintea lui Irod, care era nerăbdător să-L vadă, sperând să fie martor la ceva senzaţional. Din nou, preoţii de seama şi cărturarii Îl acuză cu vehemenţă, dar aici, în prezenţa acestui om rău, pe care îl tratase mai înainte ca „vulpe”, Isus nu răspunde nimic. Tăcerea Lui plină de demnitate îi incită doar pe Irod şi pe soldaţi să părăsească orice aparenţă de a administra dreptatea, şi se coboară la bătaie de joc şi derâdere. În smerenia Sa, judecata Sa a fost retrasă.

În consecinţă, Irod Îl trimite la Pilat, şi aici începe a patra şi ultima parte a procesului Său. Dar înainte de a ne vorbi de încercările pe care Pilat le va mai face pentru a-i potoli pe acuzatori şi a-L elibera pe Isus, Luca ne relatează cum amândoi, Pilat şi Irod, şi-au îngropat vrăjmăşia în acea zi, pentru a-L condamna. Aceeaşi tragedie s-a repetat deseori de atunci. Oameni complet diferiţi prin carecterul lor şi prin punctele lor de vedere au găsit un motiv de înţelegere în respingerea de către ei a lui Hristos. Irod se deda plăcerilor sale şi era complet indiferent; Pilat, deşi având un anumit înţeles a ceea ce era drept, era oportunist şi deci gata să facă rău dacă aceasta îi aducea popularitate. Dar aici, aceste două personaje cad de acord.

Relatarea ultimelor scene ale procesului este dată pe scurt în versetele 13-26. Nu este prezentat nici măcar unul dintre cuvintele rostite de Domnul nostru: totul este prezentat ca o problemă între Pilat şi poporul împins de preoţii cei mai de seamă; cu toate acestea anumite puncte reies foarte clar. În primul rând, este mărturia repetată că Isus era nevinovat. Pilat declarase aceasta în timpul primului interogatoriu (versetul 4), şi acum o repetă de două ori (versetul 14 şi versetul 22), în sfârşit declară a patra oară ca fiind verdictul lui Irod (versetul 15). Dumnezeu are grijă ca să existe o mărturie bogată şi oficială a acestui lucru. Apoi furia oarbă şi iraţională a acuzatorilor Lui este pe larg pusă în evidenţă. Ei se mulţumesc să ceară moartea lui cu strigăte puternice. Din nou, alegerea pe care o fac, mai degrabă decât să lase să fie eliberat Isus, reiese, clară precum cristalul. De două ori în aceste versete, numele Baraba este asociat cu delicte de răscoală şi omor; adică era personificarea vie a două forme sub care răul este prezentat în mod atât de frecvent în Scripturi: stricăciunea şi violenţa; sau, pentru a o spune în alt fel: vedem puterea lui Satan care lucrează şi ca un şarpe şi ca un leu care răcneşte. În ultimul rând, vedem cum condamnarea lui Isus este rezultatul slăbiciunii judecătorului, care „pe Isus L-a lăsat în voia lor” (v. 25).

Scenele răstignirii ocupă versetele 27-49. Suntem uimiţi de faptul că, de-a lungul acestor scene, nimic nu se petrece în mod obişnuit. Totul este neobişnuit, supranatural, sau cu privire la supranatural. Era cu totul obişnuit ca bocitoare profesioniste să apară în asemenea ocazii, dar cu totul neobişnuit să li se impună să se plângă pe ele însele, sau să fie vestite de judecata viitoare. Isus Însuşi era pomul verde, conform Psalmului 1. În aceste versete, Dumnezeu prezice o flacără peste orice lemn verde şi orice lemn uscat. Judecata a căzut peste „lemnul verde” când Hristos a suferit pentru noi. Când focul se va anunţa în pădurea uscată a iudeilor apostaţi, nu va fi stins.

Apoi rugăciunea lui Isus, în clipa în care Îl răstigneau, era cu totul neaşteptată şi neobişnuită. Îi cere Tatălui, în realitate, ca păcatul poporului să fie socotit nu crimă, pentru care nu există iertare, ci ca omucid comis din greşeală, pentru ca, în ciuda a toate, o cetate de scăpare să fie accesibilă, chiar şi pentru ucigaşii Lui. Se trăieşte un răspuns la această rugăciune, vreo cincizeci de zile mai târziu, când Petru a predicat la Ierusalim mântuirea prin Hristos înviat, şi trei mii de suflete au alergat către scăpare. Această rugăciune era neobişnuită pentru că era rodul îndurărilor divine aşa cum nu se mai văzuse niciodată înainte.

Purtarea diferitelor persoane implicate în răstignirea Domnului a fost neobişnuită. Nu este curent ca oamenii să acopere cu sarcasme şi insulte nici chiar pe cei mai răi criminali care suferă pedeapsa capitală. Aici, toate clasele societăţii au făcut-o, chiar şi conducătorii, soldaţii, şi unul dintre răufăcătorii care suferea pedeapsa lângă Domnul. Puterea diavolului şi a întunericului pusese stăpânire pe ei toţi.

Inscripţia făcută de Pilat era neaşteptată. După ce L-a condamnat pe Domnul ca fals pretendent la regalitate printre iudei, scrie un titlu care Îl proclama Împăratul iudeilor, şi cum arată o altă Evanghelie, refuză să îl schimbe. Dumnezeu lucra acolo după suveranitatea Lui.

Convertirea bruscă a celui de al doilea tâlhar a fost complet supranaturală. Se condamnă pe el însuşi şi Îl îndreptăţeşte pe Isus. După ce L-a îndreptăţit, Îl recunoaşte ca Domn şi proclamă – de fapt, dacă nu explicit – convingerea Lui că Dumnezeu îl va învia dintre morţi pentru a-i da un loc în Împărăţia Lui. Îndeplineşte cele două condiţii din Romani 10:9; numai că el credea că Dumnezeu Îl va învia din morţi, în loc să creadă, ca noi, că Dumnezeu L-a înviat dintre morţi. Credinţa tâlharului care murea era o bijuterie de prima calitate, după care credinţa noastră de azi îşi pierde strălucirea. Este mult mai remarcabil să crezi că un lucru se va împlini cu siguranţă, când nu a avut încă loc, decât să

crezi un lucru s-a împlinit când a avut deja loc. Şi în plus, era cu totul neobişnuit ca un răufăcător să vrea ca Împăratul să-Şi amintească de el, când Împărăţia Lui va fi întemeiată. De obicei răufăcătorii o şterg pe furiş în umbră, vrând să se facă uitaţi de autorităţi. Dorinţa lui ca Isus să-Şi amintească de el arată ce a lui credinţă în harul Domnului care suferea egala credinţa lui în gloria Sa viitoare.

Răspunsul lui Isus la rugăciunea tâlharului este minunat şi neaştept, intr-adevăr! Nu numai în Împărăţia viitoare, ci chiar în acea zi, avea să experimenteze harul care va lucra dincolo de moarte, ducând duhul lui răscumpărat în compania lui Hristos în paradis. Ori paradisul şi al treilea cer sunt identificate în 2 Corinteni 12:2-4. Aceste cuvinte ale Domnului sunt prima descoprire explicită a faptului că, de îndată ce survine moartea, duhurile sfinţilor sunt introduse într-o stare constientă de fericire netulburată cu Hristos.

Dacă totul era neobişnuit pe plan omenesc, când a murit Isus, au fost şi intervenţii supranaturale din partea lui Dumnezeu. Versetele 44 şi 45 ne vorbesc de ele. În cele trei ceasuri cele mai luminoase ale zilei, ţara a fost scufundată în întuneric, soarele fiind întunecat. Era ceva foarte potrivit situaţiei, pentru greutatea păcatului nostru în acea clipă. Pe de altă parte, perdeaua templului a fost ruptă de o mână divină, arătând prin aceea că perioada regimului vizibil al templului luase acum sfârşit, şi că drumul pentru a intra în locul preasfânt avea să fie arătat: a se vedea Evrei 9:8. Adevăratul nostru „soare" a fost acoperit pentru un timp, suferind judecata noastră, pentru ca să nu fie perdea între noi si Dumnezeu.

Luca nu relatează strigătul Mântuitorului cu privire la părăsirea de către Dumnezeu, scos la puţin timp de momentul când întunericul dispărea, nici strigătul de biruinţă: „S-a sfârşit!" (Ioan 19:30), deşi relatează într-adevăr că a strigat „cu glas tare" şi că apoi, ultimele Sale cuvinte au fost: „Tată, în mâinile tale îmi încredinţez duhul." (versetul 46). În aceste ultime cuvinte de pe cruce, Îl vedem pe Cel care, de-a lungul întregului Său drum, fusese caracterizat de supunerea Sa faţă de voia lui Dumnezeu, terminând acest drum ca om desăvârşit şi dependent. După ce a spus aceasta, şi-a dat duhul. Cu toate acestea, vedem ca este mai mult decât un Om, pentru că la un monent dat, strigă cu glas tare, cu vigoare intactă, şi în clipa următoare este mort. Din toate punctele de vedere, moartea Lui a fost o moarte supranaturală.

Centurionul care, în virtutea funcţiilor lui oficiale, a fost martor la această scenă, dă mărturie despre aceasta. Chiar mulţimile pe care o curiozitate morbidă le adunase, se simt indispuse sub efectul temerii şi a presentimentelor întunecate; şi cei care erau prietenii Săi se îndepărtează. Centurionul devine un al patrulea martor al desăvârşirii lui Isus, după Pilat, Irod şi tâlharul pe moarte.

Scrierile profetice spuseseră: „Ai îndepărtat de la mine pe prieteni şi tovarăşi" (Psalmul 88:18); dar spuseseră de asemenea: „El a fost cu cel bogat în moartea Lui" (Isaia 53:9). Dacă versetul 49 ne dă împlinirea uneia dintre aceste profeţii, versetele 50-53 ne dau împlinirea celeilalte. În toate situaţiile critice, Dumnezeu are ca rezervă o unealtă pentru a-Şi executa planurile şi a-Şi împlini Cuvântul. Iosif este menţionat în cele patru Evanghelii, şi Ioan ne informează că, până în acel moment, era ucenic în taină, de teama iudeilor. Acum acţionează cu îndrăzneală când toţi ceilalţi sunt intimidaţi; şi mormântul nou, fără pată, este disponibil pentru a primi trupul sfânt al Domnului. Nu a existat astfel nici cel mai mic contact prin care ar fi putut vedea putrezirea. Oamenii hotărâseră astfel, dar Dumnezeu, cu seninătate, Îşi îndeplineşte Cuvântul.

Sfârşitul capitolului 23 şi începutul capitolului 24 arată clar că nici unul dintre ucenicii Domnului nu se aşteaptă cu nici un chip la învierea Sa. Aceasta face mărturia cu atât mai însemnată şi mai convingătoare. Ucenicii nu erau nici exaltaţi, nici vizionari, nici conduşi să creadă orice, ci erau mai degrabă cu o minte materialistă, şi descurajaţi, înclinaţi să se îndoiască.

Femeile ne sunt prezentate mai întâi. Gândurile lor se mărgineau la circumstanţele unei înmormântări obişnuite. Mintea lor era ocupată de mormânt, de trupul Domnului, şi de miresmele şi mirurile care se obişnuia să fie folosite, Cu toate acestea, sabatul iudaic era acolo, şi le intrerupea activităţile – aceasta venea de la Dumnezeu, pentru că activităţile lor erau cu totul inutile, şi în momentul în care ar fi putut să reia, trupul Domnului nu mai era acolo. În locul trupului mort, găsesc doi bărbaţi îmbrăcaţi în haine strălucitoare, şi aud din gura lor că Domnul este acum „Cel viu" (versetul 5) şi nu mai este printre cei morţi. Astfel prima mărturie a învierii Sale vine din gura îngerilor. O a doua mărturie se găseşte în cuvintele pe care le rostise El Însuşi în timpul vieţii Sale. Prezisese moartea Sa şi învierea Sa. Când le sunt amintite aceste cuvinte, ele şi le amintesc.

Femeile se întorc şi povestesc toate aceste lucruri celor unsprezece; adică le prezintă mărturia îngerilor, cuvintele Domnului Însuşi, şi de asemenea mărturia propriilor lor ochi: trupul Domnului nu este în mormânt; totuşi ei nu le cred. Un sceptic modern ar putea numi astfel de lucruri „basme"; ei bine, exact astfel le primiră ucenicii. Petru, totuşi, cu obişnuitul său caracter impulsiv, merge puţin mai departe. Aleargă la mormânt pentru a vedea el însuşi, şi ce vede confirmă cuvintele lor. Totuşi în mintea lui s-a produs uimire, mai degrabă decât credinţă.

Relatarea următoare ne aduce la după-amiaza zilei de înviere, şi Luca ne dă în detaliu povestea a doi ucenici care se duceau pe câmpuri, la care Marcu face doar scurta aluzie din versetele 12 şi 13 din ultimul său capitol. Acest episod ne dă o cuprindere pe scurt foarte uimitoare a stării de spirit care îi caracteriza şi, fără nici o îndoială, îi reprezentau şi pe alţii în aceasta.

Aceşti doi ucenici se îndepărtau vădit de Ierusalim pentru a se întoarce acasă, dezamăgiţi şi descurajaţi la extrem. Nutriseseră speranţe fierbinţi centrate asupra lui Mesia, şi credeau a-L fi găsit în Isus. Pentru ei, Isus din Nazaret era „profet puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor" (versetul 19); şi este clar că acolo se oprea credinţa lor. Nu vedeau încă în El pe Fiul lui Dumnezeu, pe care moartea nu-L putea ţine, şi de aceea, pentru ei, moartea Lui era sfârşitul întristător al vieţii Lui. Credeau cu adevărat că era „Acela care va răscumpăra pe Israel" (v. 21), dar atunci, pentru ei, aceasta vroia să însemne a-i elibera prin puterea Lui, de puterea tuturor duşmanilor naţiunii lor, mai degrabă decât a-i elibera pentru Dumnezeu prin sângele Lui. Moartea Sa le nimicise speranţa acestei eliberări în putere şi în glorie. Această decepţie venea din faptul că nutriseră speranţe care nu erau întemeiate pe Cuvântul lui Dumnezeu. Se aşteptau la glorie fără suferinţe.

Putem găsi astăzi un mare număr de credincioşi care s-au îndepărtat în lume în chip destul de asemănător. Şi ei s-au îndepărtat pentru că erau dezamăgiţi, şi sunt dezamăgiţi pentru că nutreau speranţe false. Aceste speranţe au putut fi centrate pe lucrarea creştină şi cuceririle Evangheliei, sau pe vreun grup sau ceată de credincioşi cu care erau legaţi, sau poate asupra lor înşişi, sfinţenia şi puterea vieţii lor personale. Oricum ar fi, lucrurile nu s-au petrecut cum socoteau, şi se găseau în descurajarea cea mai adâncă. Cazul lui Cleopa ne va ajuta să diagnosticăm grijile lor. În primul rând, pot avea, ca el, un mic „Israel" care le absoarbe gândurile. Dacă Israel ar fi fost eliberat, cum sperase Cleopa, ar fi fost foarte vesel; acum nu aşa stăteau lucrurile, îşi pierduse fervoarea şi interesul. Trebuia să înveţe că, deşi Israel fusese chiar în centrul micului tablou luminos pe care şi-l zugrăvise în imaginaţie, nu era în centrul tabloului lui Dumnezeu. Tabloul lui Dumnezeu este adevărat, şi centrul lui Hristos, înviat dintre cei morţi.

Când Isus li S-a alăturat, i-a făcut să se exprime şi le-a câştigat încrederea, le-a prezentat nu lucruri care priveau Israelul, ci „cele despre El” (v.27), despre EL ÎNSUŞI. Un remediu sigur împotriva dezamăgirilor este să-I dăm lui Hristos tot locul cu care este ocupată mintea noastră: nu lucrarea, nici chiar lucrarea creştină, nu fraţii, nici chiar biserica, nici eul în oricare dintre numeroasele lui forme, ci Hristos.

Cu toate acestea, era un al doilea punct. Este adevărat că speranţele false ale lui Cleopa, care erau cauza dezamăgirii lui, izvorâseră din faptul că se gândea prea mult la Israel şi prea puţin la Hristos; totuşi această scară de valori eronată provenea de la lectura incompletă a Vechiului Testament. Versetul 25 arată că, pentru că erau nepricepuţi şi înceţi cu inima, aceasta îi condusese la a neglija anumite părţi ale Scripturilor. Credeau unele dintre lucrurile pe care le spuseseră profeţii – aceste lucruri plăcute, evidente, uşor de înţeles cu privire la gloria lui Mesia – în timp ce puneau deoparte şi neglijau prezicerile suferinţelor Sale, care fără nici o îndoială, le păreau misterioase, ciudate şi greu de înţeles. Chiar lucrurile pe care le neglijaseră erau tocmai ce i-ar fi cruţat penibila experienţă prin care treceau. Vorbindu-le, Domnul insistă de trei ori asupra importanţei Scripturii întregi, versetele 25 şi 27. Se poartă cu ei astfel încât să-i facă să înţeleagă că moartea şi învierea Sa erau temelia, arătată dinainte, a oricărei glorii care era încă viitoare. „Nu trebuia să pătimească Hristosul acestea?” (versetul 26) Ba da, cu siguranţă! Şi pentru că trebuia să sufere, suferise.

Ce etapă extraordinară a trebuit să fie aceea! Odată sosiţi, nu au putut îndura gândul de a se despărţi de acest tovarăş neaşteptat; Îl roagă stăruitor să nu-i părăsească. Intrând pentru a rămâne cu ei, ia prin urmare locul care este al Său de drept. Trebuie să fie Cel care primeşte, care conduce şi de asemenea care binecuvântează; de aceea „li s-au deschis ochii şi L-au recunoscut” (v. 31). Ce bucurie pentru inimile lor când, deodată, Îl deosebesc pe Domnul lor înviat!

Dar de ce a dispărut dinaintea ochilor lor chiar în clipa în care Îl recunoscuseră? Fără îndoială, pentru acelaşi motiv care Îl făcuse să-i spună Mariei să nu-L atingă, la începutul aceleiaşi zile (de văzut Ioan 20:17). Vroia să le arate, de la început, că prin învierea Sa, era într-o situaţie nouă şi că în consecinţă, trebuia o bază nouă pentru relaţiile lor cu El. Cu toate acestea, scurta viziune a Domnului pe care au avut-o, adăugată explicaţiei pe care le-a dat-o tuturor profeţilor din Scriptură a avut efect. Sunt complet transformaţi. O lumină nouă s-a ridicat pentru ei; noi speranţe au apărut în inima lor; terminate sunt descurajarea şi dorinţa lor de a se izola. Deşi era noapte, reiau drumul către Ierusalim, pentru a căuta tovărăşia celorlalţi ucenici. Cu inima bolnavă, căutaseră singurătatea; acum, credinţa şi speranţa fiind reînsufleţite, tovărăşia sfinţilor îi încântă. Este întotdeauna la fel şi pentru noi.

Se întorc să anunţe vestea cea mare celor unsprezece, dar sosesc pentru a afla că au fost devastaţi. Cei unsprezece ştiau că Domnul înviase, pentru că îi apăruse şi lui Petru. Dovezile învierii Lui se acumulau rapid. Aveau acum nu numai mărturia îngerilor, amintirea propriilor Sale cuvinte şi relatarea făcută de femei, dar şi mărturia lui Simon, aproape instantaneu confirmată de mărturia celor doi ucenici care se întorceau de la Emaus. Şi, culme a bucuriei, în timp ce aceşti doi ucenici îşi spuneau povestea, iată că Isus Însuşi, cu cuvinte de pace pe buze, stă în mijlocul lor.

Totuşi, chiar şi atunci, nu sunt la început pe deplin convinşi. Era în El, în noua Lui stare de înviere, ceva neobişnuit şi care depăşea înţelegerea lor. Sunt temători, crezând că văd un duh. Adevărul este că-L vedeau pe Mântuitorul lor într-un trup spiritual, după cum vorbeşte 1 Corinteni 15:44. Este ceea ce începe să le explice într-o manieră foarte convingătoare. Trupul Lui avea „carne şi oase” (v. 39), totuşi, deşi circumstanţele sunt noi, acest trup trebuia să fie identificat cu trupul de „carne şi sânge” în care suferise, fiindcă semnele suferinţelor Sale se găseau într-adevăr acolo, şi în mâinile şi în picioarele Lui. Şi în timp ce adevărul ieşea încet la lumină în minţile lor, îl face şi mai clar mâncând înaintea lor ca să vadă că nu era doar un „duh”. Astfel realitatea învierii Lui a fost complet dovedită şi adevăratul caracter al trupului Său înviat a fost descoperit.

Apoi începe să-i înveţe, şi mai întâi le atrage atenţia asupra a ceea ce subliniase deja de trei ori când Se adresa ucenicilor din Emaus, adică faptul că TOATE lucrurile care sunt scrise despre El în Scripturi trebuiau să se împlinească, precum de altminteri le spusese înainte de moartea Sa. Trebuiau să înţeleagă că tot ce se întâmplase avusese loc după Scripturi, şi nu era în nici un fel contrar celor ce fuseseră scrise. În al doilea rând, le deschide mintea ca să înţeleagă cu adevărat tot ce fusese descoperit în Scripturi. Se pare că putem asimila aceasta cu ceea ce relatează Ioan 20:22 când Domnul, înviat, a suflat asupra ucenicilor Săi. Această viaţă nouă în puterea Duhului nu mergea fără o înţelegere nouă, şi fiind „martori ai acestor lucruri” (versetul 48), o nouă misiune avea să le fie încredinţată. Nu trebuiau să mai vorbească despre lege, ci „în Numele Său” de „pocăinţa şi iertarea de păcate” (versetul 47). Harul Său avea să fie tema predicării lor – iertarea de păcate în Numele şi în virtutea Altuia – şi singurul lucru necesar din partea oamenilor este pocăinţa – această sinceritate a inimii care îl îndeamnă pe om să ia adevăratul lui loc ca păcătos înaintea lui Dumnezeu. Această predicare a harului trebuie să se facă „la toate naţiunile” (versetul 47), şi nu trebuie să se mărginească numai la iudei cum era legea. Totuşi, ea trebuia să înceapă la Ierusalim, pentru că în această cetate, răstignirea Domnului pusese vârf fărădelegii omului; şi acolo unde păcatul prisosise, harul trebuia să se arate din belşug.

Versetul 46 dă temelia pe care se bazează această misiune a harului: moartea şi învierea lui Hristos. Tot ce se petrecuse, care păruse atât de ciudat şi ca o piatră de poticnire pentru ucenici, fusese stabilitatea fundamentului necesar, pe care zidirea harului avea să se înalţe. Şi totul era după Scripturi, cum El face să reiasă o dată în plus, prin aceste cuvinte: „Aşa este scris” (versetul 46). Cuvântul lui Dumnezeu dădea o autoritate divină la tot ce se întâmplase şi mesajului harului pe care trebuiau să-l vestească.

Astfel, în versetele 46 şi 47, Domnul inaugurează Evanghelia harului actual, ne dă autoritatea, fundamentul, condiţiile şi toată însemnătatea slujirii Sale, indicând în acelaşi timp adâncimile păcatului şi nevoile către care El se coboară.

Versetul 49 ne dă un al patrulea lucru, şi nicidecum cel mai neînsemnat: darul viitor al Duhului Sfânt, ca putere a toate cele despre care este vorba. Scripturile fuseseră deschise, fusese deschisă şi priceperea ucenicilor, noua misiune a harului fusese clar dată; dar toţi trebuiau să aştepte până ce vor avea singura putere prin care puteau lucra, sau folosi cu înţelepciune ce ştiau acum. Luca îşi termină Evanghelia lăsând totul, dacă ne putem exprima astfel, ca un foc bine pregătit aşteptând scânteia care îl va face să ardă sus şi clar. Începe continuarea povestirii sale – Faptele – arătându-ne cum Duhul, la venirea Sa, a fost această scânteie care a aprins focul cu rezultate minunate.

Tocmai am văzut cum această Evanghelie se termină prin vestea bună a harului care începe să se răspândească, ceea ce este în contrast uimitor cu felul în care, în chiar primele versete, ne prezintă slujba care avea loc în templu după legea lui Moise. Cele patru versete care termină această Evanghelie ne prezintă de asemenea un contrast frapant, pentru că primul capitol ne dă un tablou al oamenilor evlavioşi cu speranţe pământeşti, aşteptându-L pe Mesia care va cerceta poporul Său pentru a-l răscumpăra. Ne arată un preot temător de Dumnezeu, angajat în treburile lui preoţeşti, dar care are doar puţină credinţă, astfel încât este făcut mut. Necredincios, nu poate vorbi: nu avea nimic de spus care să merite, în orice caz pe moment. Versetele 50-53 din capitolul nostrum ni-L arată pe Mântuitorul înviat urcând în ceruri pentru a-Şi

lua acolo slujba de Mare Preot; El lasă în urma Lui un cerc de oameni ale căror inimi au fost răpite de la pământ la cer, şi ale căror guri se deschid pentru laudă.

Betania este locul de unde a urcat la cer, acel loc unde, mai mult decât oriunde în altă parte, fusese înţeles. Urcă la cer pe când Îşi binecuvânta ucenicii. Când ne amintim de lumina în care aceştia se arătaseră, acest gest al Mântuitorului este extrem de mişcător. Cu şase săptămâni înainte, toţi Îl părăsiseră şi fugiseră. Unul se lepădase de El cu jurăminte şi blesteme, şi tuturor le-ar fi putut spune ceea ce le spune efectiv la doi dintre ei: „O, nepricepuţilor şi înceţi cu inima ca să credeţi” (versetul 25). Cu toate acestea, peste aceşti ucenici fără pricepere, fără credinţă, fără curaj, întinde mâinila ca binecuvântare. Şi deşi suntem foarte asemănători acestor oameni, în ciuda faptului că trăim în perioada cand a fost dat Duhul, şi asupra noastră coboară încă binecuvântarea Sa.

Domnul Îşi binecuvântează ucenicii, şi ei I se închină. Se întorc la locul pe care li-l stabilise pentru a aştepta venirea Duhului, şi sunt „mereu în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu” (versetul 53). Zaharia fusese mut: buzele lui erau incapabile de a exprima o binecuvântare, fie către Dumnezeu, fie asupra unui om. Isus a urcat la cer pentru a-Şi împlini slujba preoţească în plinătatea binecuvântării faţă de poporul Său; şi a lăsat în urma Lui pe cei care trebuiau să fie nucleul noii rase preoţeşti: deja îi vedem binecuvântând pe Dumnezeu şi adorându-L.

Această Evanghelie într-adevăr ne-a dus de la lege la har şi de la pământ la cer.

clickbible.org